

કડવા પાટીદાર કેળવણી મંડળ

॥ શ્રી ઉમિયા માતા પ્રસન્નોસ્તુ ॥

પ્રકાશિત

‘ઉમાવાણી’

દ્વિમાસિક મુખપત્ર

સમાજનો સર્વાંગી વિકાસ મંખતું સામયિક

જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી
૨૦૨૧

વર્ષ : ૩૬
અંક : ૧
સળંગ અંક : ૨૦૨

:: તંત્રી ::
શ્રી દિલીપભાઈ પટેલ
(સુરત)

:: સહતંત્રી ::
ડૉ. ચંદ્રકાંત પટેલ
(અમરોલી)

રંગ ઉડાવે પિચકારી,
રંગ થી રંગી જાય દુનિયા સારી
ઢોળી ના રંગ તમારા જીવનને
ખુશોઓથી રંગી દે
આજ શુભકામના આભારી...
ઢોળી મુઢારક!

ઉમાવાણી

દ્રૈમાસિક મુખપત્ર

પ્રકાશક

શ્રી ભરતભાઈ ઉર્ફે સુનિલભાઈ દયારામભાઈ પટેલ
કડવા પાટીદાર કેળવણી મંડળ
કૃષિમંગલ, જે. પી. રોડ, સુરત-૩૬૫ ૦૦૧.
ફોન : ૨૪૭૫૫૨૫, મો. : ૯૮૨૫૩ ૦૫૧૪૬
ઉમામંગલ : ૯૯૦૯૫ ૮૩૩૮૧ વિદ્યામંગલ : ૯૫૩૭૧ ૯૩૯૩૯
જ્ઞાનગંગા અંગેજી માધ્યમ : ૯૫૩૭૧ ૯૪૯૪૯

તંત્રી

શ્રી દિલીપભાઈ બળવંતભાઈ પટેલ
TEACHER M.A.B.Ed.
સુરત. મો. : ૯૯૨૫૦ ૧૩૯૭૩
લેખો મોકલવા માટેનું ઈ-મેઈલ એડ્રેસ
ઈ-મેઈલ : pateldilipnamdani130973@gmail.com

સહતંત્રી

ડૉ. ચંદ્રકાંત ભીખાભાઈ પટેલ
૨૫, ૨૬, શાંતિનિકેતન સોસા,
કોલેજની બાજુમાં, અમરોલી. મો. : ૯૮૭૯૦ ૧૧૦૦૯

સંકલન સમિતિ

શ્રી પરેશભાઈ કે. મહેતા
કૃષિમંગલ - સુરત - મો. ૯૯૭૯૯ ૧૩૦૨૪

શ્રી નિરવ પટેલ
ઉદિના, સુરત. મો. : ૯૯૭૯૧ ૪૭૦૨૮

સહ સંપાદક

શ્રી કિશોરભાઈ મોતીભાઈ પટેલ
મોરથાણા
શ્રી નીતા રાજેન્દ્રભાઈ પટેલ
કા.ચા. રસ્તા
શ્રી મનુભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ
ઉભેળ - ૨૭૨૪૭૫

:: નોંધ ::

- ઉમાવાણીમાં પ્રગટ થતાં વિચારો સાથે તંત્રીઓ સંમત છે એમ માની લેવું નહિ.
- લેખો કુલસ્કેપ કાગળની એક બાજુ પર સુવાચ્ય અક્ષરો લખી કૃષિમંગલ મોકલવા.
- લેખો મૌલિક અને ટુંકા હોય એ ઈચ્છનીય છે. ઉતારો/અનુવાદ હોય તો જણાવવું.
- લેખની જવાબદારી લેખકની છે પણ સ્વીકાર, અસ્વીકાર કે સંક્ષેપનો હ તંત્રીનો રહેશે.
- જ્ઞાતિના સમાચાર આધારભૂત હોવા જરૂરી છે.
- લેખ સમાચાર પ્રકાશનના વીસ દિવસ પહેલાં મળી જવા જોઈએ.
- સામાજિક લેખોને અગ્રિમતા અપાશે.

:: આટલું તો કરીએ જ ::

- ઘરમાં કુળદેવી ઉમિયા માતાની છબી રાખીએ.
- શુભ લગ્ન પ્રસંગે માતાજીને (ઉઝા) ભેટ મોકલીએ.
- લગ્ન સાદાઈથી કે સમૂહમાં કરીએ.
- સમાજ ઉત્કર્ષની પ્રવૃત્તિમાં સહકાર આપીએ.
- કુરિવાજ નાબૂદીમાં આગળ રહીએ.
- ઉમાવાણી વાંચીએ અને વંચાવીએ.

:: નિભાવ યોજના ::

- સ્વજન સ્મૃતિ અંદર આખું પાનું રૂ. ૨,૫૦૦/-
- જાહેરાત આખું પાનું રૂ. ૩૦૦૦/-
- અડધું પાનું રૂ. ૧,૫૦૦/- (ફક્ત વ્યાપારી)
- રંગીન જાહેરાત ટાઈટલ-૨ પર ૧૦,૦૦૦/-
- રંગીન જાહેરાત ટાઈટલ-૩ પર ૭,૫૦૦/-
- ફોટાઓ આપવાના રહેશે.
- દર એક અંકના પ્રકાશનના છે.
- વર્ષ જાન્યુઆરી થી ડિસેમ્બર ગણાશે.
- છૂટક લવાજમ સ્વીકારતા નથી.
- કેળવણી મંડળ ના સભ્યને જ વિના મૂલ્યે મળશે.
- પરદેશ માટે આજીવન લવાજમ રૂ. ૫૦૦૦/-

કડવા પાટીદાર કેળવણી મંડળ

પ્રકાશિત

ઉમાવાણી

વર્ષ : ૩૬

અંક : ૧

જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી : ૨૦૨૧

સળંગ અંક : ૨૦૨

આટલું જાણો

૧. 'ઉમાવાણી' અંગ્રેજી વર્ષના ૧-૩-૫-૭-૯-૧૧ માં માસમાં દર બે માસે પ્રગટ થાય છે.
૨. હાલમાં કેળવણી મંડળ નાં આજીવન સભ્યોને જ ઘર દીઠ એક નકલ મોકલવામાં આવે છે.
૩. અંક ન મળે તો કૃષિમંગલ પર જ તપાસ કરવી.
૪. તમારું સરનામું બદલાય તો કૃષિમંગલ પર લેખિત જાણ કરો.
૫. 'ઉમાવાણી' આપણું છે, એ તમારા ઘરમાં હોવું જ જોઈએ.
૬. 'ઉમાવાણી' નો ઉદ્દેશ્ય શિષ્ટ, સંસ્કારલક્ષી, વિચારપ્રેરક સાહિત્ય પીરસી સમાજનાં સંતુલિત નવઘડતરનો છે.
૭. મરણાનોંધ, વિચારપ્રેરક પ્રસંગો, સમાજ સુધારાના સમાચાર અને વિશિષ્ટ સિદ્ધિઓની આધારભૂત માહિતી અમને મોકલી આપો.
૮. અંક ૧-૩-૫ નું સંપાદન તંત્રી અને અંક ૨-૪-૬ નું સંપાદન સહતંત્રી સંભાળે છે.

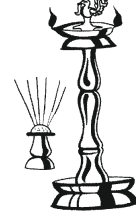
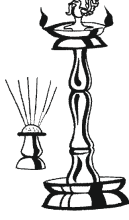
અનુક્રમણિકા

૧. શ્રદ્ધાંજલિ	૩
૨. ના કિસી સે ઈર્ષા, ના કિસી સે... - દિલીપ પટેલ (તંત્રી)	૪
૩. સમાચાર દર્પણ	૬
૪. વિદ્યામંગલ સમાચાર	૮
૫. લાલચૂડા કડવા પાટીદાર સમાજનું એક વધૂ મોરપીછ	૧૩
૬. ઐ - ઓમ - ધનસુખ પી. પટેલ	૧૫
૭. શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્ય છે... સાળંગપુરા...- ગીતાબેન	૧૬
૮. આપત્તિનો અંતિમ ઉપાય-પ્રાર્થના... - મનુભાઈ પટેલ	૧૭
૯. "Happy Ever After"	૧૯
૧૦. "જે છે તે ઘણું છે" - કશ્યપ પટેલ	૨૦
૧૧. ક.પા.સમાજમાં... વધી રહેલ 'વા'ની... - ડૉ. જીત પટેલ	૨૨
૧૨. "શ્રી ઉમિયા દ્વારેથી...!" - શ્રી ઈશ્વરભાઈ પટેલ	૨૪
૧૩. વાણીનો સંયમ - ત્રિભોવનભાઈ પટેલ	૨૭
૧૪. "ઘટઘટ વસિયો રંગરસિયો" - પરસોતમભાઈ પટેલ	૨૮
૧૫. રાષ્ટ્રીય નવી શિક્ષણનીતિ - ડૉ. મફતલાલ પટેલ	૨૯
૧૬. સાસુ, સસરા અને છૂટાછેડા - કાન્તિ પટેલ	૩૧
૧૭. જેવું કર્મ તેવું ફળ - પટેલ સેઠા	૩૩
૧૮. બેસણું : સમયનો દુર્વ્યય - પ્રિ. કેશુભાઈ પટેલ	૩૫
૧૯. શું કોરોના જશે ? - પટેલ હેમિલ	૩૭
૨૦. દીકરીની મુંઝવણ - પ્રહલાદભાઈ જેસંગદાસ	૩૮
૨૧. સ્ત્રી-શક્તિ હતી, છે ને...-પ્રવીણા દેસાઈ, ભાવિની પારેખ	૪૦
૨૨. તમે જ તમારા 'હીરો' બનો - જગદીશ બેશી	૪૨
૨૩. મહામૂલું માતૃત્વ - ડૉ. ઉર્મિલા શાહ	૪૬
૨૪. શિક્ષકના શિક્ષણકાર્યમાં સંતુલન - વિમલા ઠકાર	૪૮
૨૫. પાટીદાર યુવાનો પોતાની શક્તિનો... ડૉ. જે.એમ.પનારા	૫૦
૨૬. પાટીદાર યુવાનો સંકુકત કટુંબ... - બી.જી. કાનાણી	૫૩
૨૭. કુડસદમાં વિનામૂલ્યે ટ્રાઈસીકલ વિતરણ કાર્યક્રમ	૫૫
૨૮. શિક્ષક ને વિદ્યાર્થીનો હેતુ - કિશોરભાઈ	૫૬
૨૯. 'ચે હમારી ઘરોહર હૈ !' - ભૂલકુ ધીરજના	૫૮
૩૦. "ભજન હરિફાઈ ૨૦૨૧" - નીતા પટેલ	૫૯
૩૧. "બેકઅપ સેમિનાર" - નીતા પટેલ	૬૦
૩૨. શ્રદ્ધાંજલિ	૬૧

ગં ગણપતેય નમઃ

શ્રદ્ધાંજલિ

હરી ઐ

ગં.સ્વ. વનિતાબેન રમણભાઈ પટેલ

જન્મ તા. ૦૧-૦૬-૧૯૪૩

સ્વ. તા. ૨૫-૦૩-૨૦૨૧

“સ્નેહની હુંક ગઈ અને સ્મૃતિ રહી ગઈ”

મરણ કરતાં સ્મરણ બળવાન છે. આપની સ્મૃતિ એક વરદાન છે. પોતાનું જીવન જીવી ગયા પણ ઘરના સર્વે માટે કેમ જીવવું ? એ જીવન મંત્ર મૂકી ગયા. કર્મ તમે કર્યા ફળ અમોને મળ્યા. ભક્તિ તમે કરી પુણ્ય અમોને મળ્યા આપવું એ જ આપનો જીવનમંત્ર હતો તમે શું લઈ ગયા ! પણ આપી ગયા ઘણું અમોને “સદ્ગતની હયાતી અમારી પ્રેરણા હતી. આપના આદર્શ અમારું માગદર્શન છે. આપનું સાદગીભર્યું જીવન, ઉચ્ચ વિચારો, માયાળુ સ્વભાવ, લાગણીશીલતા અમારી મૂડી છે. આપનાં દિવ્ય આત્માને કર્મના અંધનમાંથી મુક્તિ અને શાંતિ મળે એવી પરમાત્માને હૃદય પૂર્વજની પ્રાર્થના.

આપનાં ગુણાનુરાગી (વેરા પરિવાર)

ચીમનભાઈ નરોત્તમભાઈ પટેલ (દિયર)

જયેશભાઈ રમણભાઈ પટેલ (પૂત્ર)

દિનેશ રમણભાઈ પટેલ (પૂત્ર)

મીનેષ ચીમનભાઈ પટેલ (ભત્રીજા)

મુકુંદભાઈ ચીમનભાઈ પટેલ (ભત્રીજા)

જયેશભાઈ મંગુભાઈ પટેલ (જમાઈ-કેનેડા)

સોહમ સુનિલભાઈ પટેલ (પોત્રી જમાઈ-કેનેડા)

આશુતોષ દિનેશ પટેલ (પૌત્ર કેનેડા)

હરીતોષ દિનેશ પટેલ (પૌત્ર કેનેડા)

પાર્થ મીનેષ પટેલ

નીશાંત મુકુંદ પટેલ

મંજુલાબેન ચીમનભાઈ પટેલ (દેરાણી)

વર્ષા જયેશભાઈ પટેલ (પૂત્રવધુ)

હેમા દિનેશભાઈ પટેલ (પૂત્રવધુ)

પ્રીતી મીનેષભાઈ પટેલ (ભ. વહુ)

કિષ્કા મુકુંદભાઈ પટેલ (ભ. વહુ)

ઈલાબેન જયેશભાઈ પટેલ (પૂત્રી કેનેડા)

ઈશા સોહમભાઈ પટેલ (પૌત્રી કેનેડા)

:: પીયર પક્ષ ::

ભગત પરિવાર

રતીલાલ મુળચંદભાઈ પટેલ (રાહત અંગ્લોઝ, કામરેજ ચાર રસ્તા)

ભુપેન્દ્રભાઈ ઠાકોરભાઈ પટેલ (મુળદ)

પુર્વેશભાઈ જગુભાઈ પટેલ (મુળદ)

:: નિવાસ સ્થાન ::

નાની ડીગી મહોલ્લો,

સયાજી લાયબ્રેરી, નવસારી

મો.: ૯૮૨૫૭ ૨૬૬૮૦

વધારવા આવા રસ્તા અપનાવવા એ તો મૂખને સમજદારીનું સર્વિફિકેટ આપવા જેવી વાત છે. ઘરમાં, ઓફિસમાં અત્ર-તત્ર બધે આવા ગુપીઝમ ચાલે છે. સિંહ ટોળામાં ન હોય, ગાડર ટોળામાં જ રહે !! બીજાને નુકસાન કરવાથી કે તેની નિંદા કરવાથી તમારા દુઃખની માત્રામાં ઘટાડો થશે એવું માનતા હો તો એ ભૂલભરેલું છે. સૂર્યની સામે ગમે તેટલી ધૂળ ઊડાવવામાં આવે, એના તેજને તમે રોકી શકવાના નથી, ઊલટાનો એના પ્રખર તેજસ્વી કિરણોથી તમને જ બાળી મૂકશે. કેટલાક લોકો પોતાના ભવ્ય ભૂતકાળને વાગોળતા જ રહે છે. ફલાણા માણસ સત્તા પર હતા ત્યારે અમારો જ બદલો હતો વગેરે ફાલતુ વાતો કર્યા કરી આત્મસંતોષ મેળવતાં આવા લોકોની દયા આવે કારણ કે ભૂતકાળના સાક્ષીઓ તેમની સાથે આજે નથી હોતા ગાલ લાલ રાખીને ધૂળેટી રમવાની આદત ધરાવતા આવા લોકોથી દૂર રહેવામાં જ શાણપણ છે !

પતું ચાલ ચાલે ત્યારે તમારે શીખવાની જરૂર છે. દરેક હારેલી બાજુ એક નવા રમતવીરનું જન્મસ્થળ બને છે. ઈર્ષા કરવાવાળા કે આપણને દાટમાં રાખવાવાળાની આ દુનિયામાં કમી નથી, પણ ચાદ રાખવા જેવું એ છે કે બધું ‘મોસમી’ છે. પડી ગયા પછી બેઠા થવા માટે કોઈ હાથ નહીં આપે. આપણી લડાઈ આપણે લડવાની હોય છે. કોઈ વ્યક્તિ આપણી નિંદા કરે આપણી વિરુદ્ધ ષડયંત્રો રચે. આપણી છબીને ખરડાવવાના પ્રયત્નો કરે તેથી કંઈ આપણી તેજસ્વીતા ઘટી જતી નથી આપણા વિરુદ્ધ અપશબ્દો બોલી હકીકતમાં આવા લોકો તેમનો જ પરિચય આપતા ફરે છે.

પડી ગયા પછી બેઠા થવા માટે આત્મશ્રદ્ધા અને પગમાં જેમ જેઈએ આ જેમનો સરવાળો સમયાંતરે ‘પતું’ ચાલવાની જીતનું બહાનું બને છે. નિખાલસતા સાલસતાનો પર્યાય બને ત્યારે ‘પતું’ ચાલ્યા વગર પણ બાજુ જીતી શકાતી હોય છે. બહુ લોકોના અભિપ્રાય લેવાથી બહુ બહુ તો ફોનનું બિલ જ વધારે આવે છે. જે લોકોને આવું ફાવે છે એ લોકો બહુ વ્યસ્ત હોય છે તેમના ફોન સતત એન્ગેજ જ આવે છે કેમ કે તેઓ નિંદાની કુરિયર સર્વિસમાં રચ્યાં-પરચ્યા રહે છે. બીજાના દુઃખે સુખી થવાની ઘેલછા લાંબો સમય ચાલતી નથી. બીજાને અજંપામાં નાખવાથી આપણે કંઈ જંપીને બેસી શકવાના નથી જ. જે આપણને અંદરથી પીડે છે તે ઈર્ષા છે અને એ બીજાને બાળવાના બદલે આપણને જ બાળી મૂકશે એવી વિવેકબુદ્ધિ હોવી જોઈએ. કેટલાક લોકોને બધામાં પગ રાખવાની આદત હોય છે. દૂધમાં અને દહીંમાં, તેમને બધાના અંગત થઈ જવામાં ભારે મજા પડતી હોય છે. તમને લોકો જ્યારે અહીંની વાત ત્યાં અને ત્યાંની વાત અહીંયા પહોંચાડવાની કુરિયર સર્વિસ ગણવા માટે ત્યારે ચેતી જવા જેવું છે. ‘ઘર ફુટે જ ઘર જાય’ એ કહેવત અનુભવસિદ્ધ અમથી નથી બની.

ઘેટાની જેમ ટોળામાં રહી એકબીજાની નિંદા કરવા કરતાં સિંહની જેમ એકલા રહેવું બહેતર બને છે. સૂર્ય ઊગે છે ત્યારે હોય છે એની આસપાસ બીજું કોઈ ? સૂર્યને દરબાર ભરીને બેસવાની ટેવ હોય છે ખરી ? હા, એ ખરું કે સૂર્યની આસપાસ બીજા ઘણા બધા હોય છે પણ સૂર્યની નજીક છે કોઈ ? તેના પ્રખર તેજથી બધાં જ બળી મરે છે. તમારા કાર્યક્ષેત્રમાં સૂરજ જેવા હશે તો આપોઆપ એનું અજવાળું પથરાવવાનું છે સત્યના રસ્તે થયેલ કાર્યની નોંધ મોડી લેવાય છે. ત્યાં સુધીમાં આપણું કામ તપે છે. આપણું કામ આપણા દીવામાં તેલ પૂરતા રહેવાનું છે. ચાદ રાખો પ્રત્યેક દીવો પોતાના તેલની તાકાતથી જ પ્રગટે છે.

સમાચાર દર્પણ

ગામ પરબના પિયુષભાઈ જયંતિભાઈ પટેલ ની સુપુત્રી વૈદેહી એ B.D.S. ની ડિગ્રી મેળવી છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ કુડસદના શ્રી ઈશ્વરભાઈ નરોત્તમભાઈ પટેલ ના સુપુત્ર ચિ. રાહુલ M.Com ની ડિગ્રી 6.08 (CGPA) સાથે મેળવી છે. ઉમાવાણી ખૂબખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ કોળીભરથાણા ના હસમુખભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ ના સુપુત્ર ચિ. મીતે B.C.A. ની ડિગ્રી 8.58 (CGPA) સાથે મેળવી છે. ઉમાવાણી ખૂબખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ વડોલી ના પરેશભાઈ રણછોડભાઈ પટેલ ના સુપુત્ર ઘુમિલકુમારે M.B.A. ની ડિગ્રી મેળવી હાલ કેનેડા ખાતે આગળ અભ્યાસ કરી રહ્યાં છે. ઉમાવાણી ખૂબખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

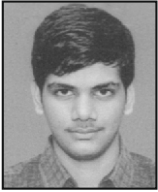
ગામ ઉમરા (હાલ-સુરત) નિવાસી જનકભાઈ મોહનભાઈ પટેલના સુપુત્ર ચિ. ઘુવે B.Tech - Mechanical Engo. ની ડિગ્રી 8.34 CGPA સાથે મેળવી છે. વધુ અભ્યાસ અર્થે કેનેડા જનાર છે. ઉમાવાણી ખૂબખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ મુળદ અલ્પેશભાઈ વિહલભાઈ પટેલની સુપુત્રી ચિ. જેની એ V.N.S.G.U માંથી B.Sc. (Bio Technology) ની ડિગ્રી CGPA 6.59 સાથે પ્રાપ્ત કરેલ છે. અને MSc (Biotech) માં વધુ અભ્યાસ ચાલુ રાખેલ છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ કોળી ભરથાણા ના પ્રવિણભાઈ સોમાભાઈ પટેલ ના સુપુત્ર ચિ. જેનીશ એ Accounting ની ડિગ્રી સેનેકા કોલેજ, કેનેડા 3.20 (CGPA) સાથે મેળવી છે. ઉમાવાણી ખૂબખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ પાસોદરા (સુરત) સ્વ. રાજુભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ ના સુપુત્ર ચિ. ઉજવલે M.B.B.S. ની ડિગ્રી સુમનદીપ વાઘોડીય વડોદરા ખાતેથી મેળવી ઉમાવાણી ખૂબખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ છાપરાભાઠા ના ધર્મશભાઈ ગોવિંદભાઈ વિરતીયા ધી અમરોલી વિભાગ વિવિધ કાર્યકારી સહકારી મંડળીમાં ઉપપ્રમુખ નિયુક્ત થયા છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ ઉંભેળ હાલ સુરત ના રહેવાસી રમેશભાઈ જગુભાઈ પટેલ ના પુત્ર ધ્રુવ ઉર્ફે નિલેશ રમેશભાઈ પટેલ ની પુત્રી ચિ. સ્તુતિ એ Uka Tarsadia University - બારડોલી ખાતેથી Master of Buiness Administration 8.08 CGPA પ્રાપ્ત કરેલ છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છા પાઠવે છે.

ગામ છાપરાભાઠા હાલ વડોદરા ના કિરણ ચીમનભાઈ પટેલ તથા ડૉ. હીરલ કિરણ પટેલ ના સુપુત્ર ચિ. ચક્ષુ પટેલ વધુ અભ્યાસ અર્થે (M.S. in Data Science) New Jersey Institute of Technology (NJIT), Newark, N.J., U.S.A. ગયેલ છે. ઉમાવાણી તરફથી શુભેચ્છા.

ગામ ભેસ્તાન સ્વ. ભરતભાઈ ની સુપુત્રી હાલ સીમલથુ ગામ જનકભાઈ છોટુભાઈ પટેલની પુત્રવધુ સૈફાલી (શ્રેયા) એ V.N.S.G.U માંથી M.Com ની ડિગ્રી 67.50% સાથે પાસ કરેલ છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

❀ ◀ વિધામંગલ સમાચાર ▶ ❀

વિધામંગલ નિવાસી શાળા, નવી પારડી, કામરેજ.

લાંબા સમયના બેક બાદ શરૂ થયેલ શિક્ષણ કાર્ય

આપને સૌ કોરોના મહામારી અને તેનાથી આવેલ બદલાવથી વાકેફ જ છીએ. આમતો અનલોક ૧ થી ધીરે ધીરે કરીને ઇંદાઓ, નોકરીઓ, વ્યવસાયો શરૂ થવા માંડ્યા હતા અને ગત દિવાળી સુદીમાં તો શાળા સિવાય લગભગ તમામ ક્ષેત્ર ખૂલી ગયા હતા. જાન્યુઆરી ૧૮ થી ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ શરૂ કરવાની પરમીશન મળતાં, નિવાસી શાળા હોય ઘણી બધી તૈયારી કરવાની હતી પરંતુ બધાના સાથ અને સહકાર થકી શાળા શરૂ કરી. લગભગ ૯૦% જેટલા બાળકો હોસ્ટેલમાં આવ્યા અને વાલીશ્રીઓએ પણ શાળાની તૈયારી અને વ્યવસ્થામાં ખૂબ સહકાર આપ્યો અને બધાની કામગીરીને બિરદાવી. ત્યારબાદ તબક્કાવાર ધોરણ ૯ અને ૧૧ પહેલી ફેબ્રુઆરીએ અને ધોરણ ૬ થી ૮ ૧૮ ફેબ્રુઆરીએ શરૂ થયું. આમ, આટલી મુશ્કેલીના સમયમાં પણ વાલીઓનો વિશ્વાસ એ શાળા પરવાર માટે ઉત્સાહની સાથે સાથે પ્રેરણાપૂર્ણ પાડનાર છે. કેમ્પસમાં બહારથી આવનાર માટે ખૂબ તકેદારી રાખી એન્ટ્રી આપવામાં આવે છે. દરેક બાળકને રેપિડ ટેસ્ટ કરાવ્યા બાદ જ હોસ્ટેલમાં પ્રવેશ અપાય છે. શાળા ઓફિસથી આગળ બહારના કોર્પસ વ્યક્તિને ચેકિંગ વિના પ્રવેશ નિષેધ કરેલ છે. આ સાથે નિયમિત રીતે અઠવાડિયામાં બે વાર શાળાના વર્ગો અને હોસ્ટેલના રૂમ્સ સેનિટાઇઝેશન કરવામાં આવે છે. અઠવાડિયામાં બે વાર ઉકાળો પાવામાં આવે છે જે કેમ્પસમાં પ્રાપ્ત તુલસી, અરડૂસી વગેરે જેવા નેચરલ પદાર્થોથીજ બનાવવામાં આવે છે.

વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં મેથ્સ ગ્રૂપના બાળકોની JEE Mains ની પરીક્ષા આ વર્ષે ચાર વખત લેવાની છે જેમાંથી બે પરીક્ષાઓ ફેબ્રુઆરીએ અને માર્ચમાં પૂરી થઈ છે. એપ્રિલ અને મે માં પણ તે લેવાશે. મે મહિનામાં જ ગુજરાત બોર્ડ તેમજ સેન્ટ્રલ બોર્ડની ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ ની પરીક્ષા લેવાની છે. બંને માધ્યમોની શાળામાં તૈયારીઓ પૂરે જોશમાં ચાલી રહી છે.

અંગ્રેજી માધ્યમની વાર્ષિક પરીચાઓ માર્ચ મહિનામાં પૂર્ણ થઈ છે અને એપ્રિલ ૫ થી બોર્ડ સિવાયના અન્ય બાળકોનું નવું ધોરણ (વર્ષ) શરૂ થશે.

ગુજરાતી માધ્યમમાં તા. ૧૫-૩-૨૦૨૧ થી પ્રાથમિક વિભાગની નિદાનાત્મક કસોટી શરૂ થઈ છે જે સરકારશ્રીની સૂચના અનુસાર લેવાઈ છે. ધોરણ ૯ થી ૧૨ ની પ્રથમ સત્રની પરીક્ષા ૧૯ માર્ચથી લેવાઈ, જેમાં સરકારશ્રી ના આદેશ અનુસાર વિદ્યાર્થીઓના આ પરિક્ષાના ગુણ આંતરિક મૂલ્યાંકનમાં ગણવાના છે.

ગુજરાતી માધ્યમ શાળાના ૧૮ બાળકો NATA ની પરીક્ષા આ વર્ષે આપવાના છે. તેઓનું રજીસ્ટ્રેશન નું કાર્ય પૂર્ણ કરેલ છે.

INTER HOUSE ACTIVITIES (Primary Section)

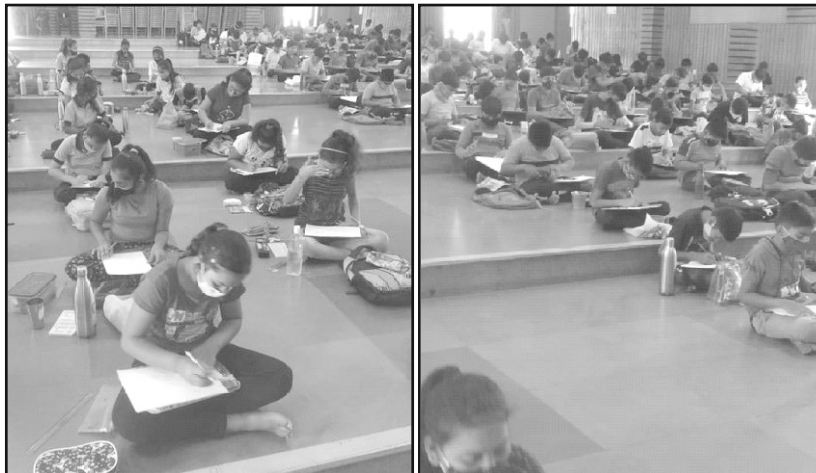
ગુજરાતી માધ્યમ શાળામાં પ્રાથમિક વિભાગમાં ઈન્ટર હાઉસ પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા બાળકોમાં રહેલ સુષુપ્ત શક્તિઓ બિલાવવા માટેનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે જેના ભાગ રૂપે થયેલ પ્રવૃત્તિઓ.

1) Story Telling Competition

2) Drawing Competition

3) Poem Recitation Competition

SKILLS FOR ADOLESCENCE ACTIVITIES (Primary Section)

EDUCATION WORLD RANKED VMRS AS #1 CO-ED BOARDING SCHOOL OF GUJARAT.

એજ્યુકેશન વર્લ્ડ એ છેલ્લા ૨૧ વર્ષોથી ભારતનું શિક્ષણ ક્ષેત્રનું પ્રખ્યાત મેગેજીન છે. દર વર્ષે તેના દ્વારા કરવામાં આવતા સર્વેમાં શાળાઓને વિવિધ કેટેગરીમાં એવોર્ડ આપવામાં આવે છે. આપની શાળાએ આ વર્ષે ગુજરાતની નંબર ૧ કો-એડ બોર્ડિંગ સ્કૂલનો એવોર્ડ પ્રાપ્ત થયો છે જે શાળા પરિવાર અને સમગ્ર સમાજ માટે ખૂબ જ ગર્વની વાત છે.

વિદ્યામંગલ નિવાસી શાળા, નવી પારડી, કામરેજ.

એડ્મીશન ઓપન ૨૦૨૧-૨૦૨૨ (GSEB અને CBDE)

વિદ્યામંગલ કેમ્પસમાં ગુજરાતી માધ્યમની નિવાસી શાળા (દોરણ ૫ થી ૧૨) અને અંગ્રેજી માધ્યમની શાળા (CBSE - Pre School to 12) આમ બે શાળાઓ કાર્યરત છે જેમાં ૧૦૦૦ કરતાં પણ વધુ બાળકો દર વર્ષે ઉત્તમ શિક્ષણ મેળવી રહ્યાં છે. લાલ ચુડા કડવા પાટીદાર સમાજના બાળકો માટેની સમાજની આ શાળામાં પ્રવેશ મેળવવા માટેની પ્રક્રિયા શરૂ થઈ ગઈ છે. બંને માધ્યમની શાળામાં વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માટે પ્રવેશ મેળવવા ઈચ્છુક વાલીશ્રી તથા વિદ્યાર્થીઓને જણાવવાનું કે લાલચુડા કડવા પાટીદાર સમાજની આ સંસ્થા સાંપ્રત અન્ય સંસ્થાઓની સરખામણીમાં ખુબ જ વ્યાજબી ફી ના દોરણે બાળકોના અભ્યાસ, ઈતર પ્રવૃત્તિ, રમત-ગમત, સર્વાંગી વિકાસ માટેનું માર્ગદર્શન તેમજ કારકીર્દી ધ્યેયને પામવાં માટે જે પ્રકારની ગુણવત્તા બાળકોને પ્રદાન કરે છે તે આપણાં સૌ માટે ગર્વની વાત છે. શાળામાં કોઈપણ જાતનું ડોનેશન નથી. માત્ર અભ્યાસમાં જ નહીં પરંતુ સર્વાંગી આગળ વધે તે ઉદ્દેશ સાથે સમાજના સહકાર, સહયોગ અને સમર્પણથી ચાલતી આ સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવો.

**Vidyamangal
School**
Creating Champions

Admission Open

CBSE English Medium Call: 9537194949	GSEB Gujarati Medium Call: 9537193939
---	--

10th CBSE BOARD 2020 RESULT

TOP TEN STUDENTS OF THE SCHOOL

Vinee Patel
Grade: A2

Yashvi Patel
Grade: A2

Ravina Karwa
Grade: A2

Marvi Aghera
Grade: A2

Khushi Patel
Grade: A2

Simran Patel
Grade: A2

Tisha Patel
Grade: B1

Krish Patel
Grade: B1

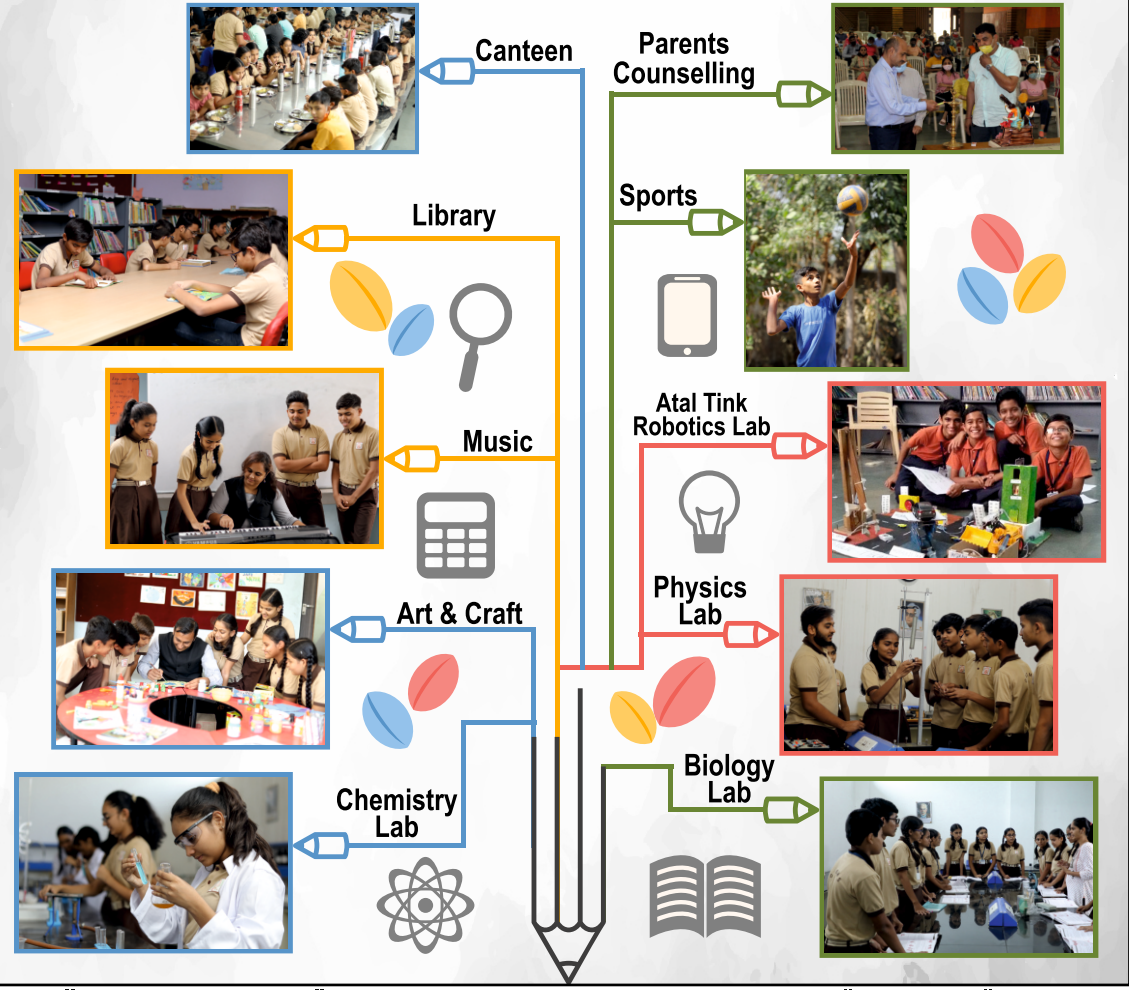
Nanadan Kaneriya
Grade: B1

Archi Patel
Grade: B1

CAMPUS FACILITIES

ઉદ્યોગ-વાણિજ્ય ક્ષેત્રે પદાર્પણ

સાઉથ ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ અને ઈન્ડસ્ટ્રીઝના ઉપપ્રમુખ તરીકે ચૂંટાયા ૨૦૧૧-૧૨ તેમજ તે સંસ્થામાં ૨૦૧૨-૧૩ માં પ્રમુખ પદે બિરાજમાન થયા. આ રીતે તેઓ આપણા સમાજમાંથી આ પ્રતિષ્ઠા ભરેલ હોદ્દો મેળવનાર પ્રથમ વ્યક્તિ બન્યા.

૧૯૯૮ માં ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રતિનિધી બન્યા તે સાથે જ તેમણે તાપી નદીનાં મહાપૂરનાં સમયે Disaster મેનેજમેન્ટનાં સભ્ય તરીકે પોતાની સેવા આપી.

૨૦૦૧ નાં કચ્છનાં ઘટનાકાંડનાં સમયે પણ લોકોની સહાયતા માટે ચેમ્બરનાં સભ્ય તરીકે અદ્ભૂત સેવા કાર્યમાં જોડાયા. આપણા માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ ની સાંસદ - આદર્શ ગ્રામ યોજના હેઠળ નવસારી સંસદીય વિસ્તારનાં સાંસદ શ્રી સી.આર. પાટીલ સાથે સક્રિય ભૂમિકા ભજવી યોજનાને અસરકારક અમલ કરી સફળતા અપાવી. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈનાં સંસદીય વિસ્તાર જયાપુર-વારણાસીનો મણીકર્ણિકા ઘાટ માટે સાંસદ શ્રી સી.આર. પાટીલ સાહેબ સાથે રહી સક્રિય ભૂમિકા અદા કરી ૨૦૧૯ નાં નવસારી વિભાગનાં સાંસદની ચૂંટણીમાં મીડીયા સેલના ઈન્ચાર્જ અને ચૂંટણી એજન્ટ તરીકે મહત્વની કામગિરી હાથધરી શ્રી સી.આર. પાટીલને સાંસદ તરીકે જંગી બહુમતિથી ચૂંટાવવા માટે મહત્વની કામગિરી બજાવી.

વ્યવસાય ક્ષેત્રે તેઓ Surat Bio-Fuel and Energy Co. કે જે Organic Fuel નું ઉત્પાદન કરે છે તેના માલિક છે.

સાચા ટેક્સટાઈલ પાર્ક - ન્યુ ટેક્સટાઈલ કલસ્ટર - ઈસ્લાપોર - પાંડેસરા અને સચીન ખાતે ડાયરેક્ટર તરીકે સેવા આપી રહ્યાં છે.

તેમણે યુ.એસ.એ., યુ.કે. સહિત પંદરથી પણ વધુ દેશોનો પ્રવાસ કરી પોતાનાં જ્ઞાન અને અનુભવની વૃદ્ધિ કરી છે.

તેમનાં કુટુંબની વાત કરીએ તો તેમના પત્ની શ્રીમતિ રોમાબેન મુંબઈની મીઠીભાઈ કોલેજ નાં કોમર્સનાં સ્નાતક છે તેમજ તેઓ અંગ્રેજી વિષયનું સારું જ્ઞાન ધરાવતા હોય ઉદ્યોગ સ્વભાવ (ઝૂંપડામાં રહેતા) વિસ્તારનાં બાળકોને અંગ્રેજી વિષયનું શિક્ષણ આપી સામાજિક-શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે સેવાભાવથી કામ કરી રહ્યાં છે. શ્રી પરેશભાઈની સફળતામાં તેમનું ખૂબ મોટું યોગદાન રહ્યું છે.

શ્રી રોમાબેન અને પરેશભાઈને બે દીકરીઓ છે જેમા મોટી દીકરી એશા પટેલ કેનેડા ખાતે વસવાટ કરે છે. તેઓએ મીઠીભાઈ કોલેજ મુંબઈમાંથી જર્નલીઝમ અને સાઈબર લોની ડીગ્રી મેળવી એડવોકેટ તરીકે કાર્યરત છે.

નાની દીકરી ઈરા પટેલ પણ મીઠીભાઈ કોલેજ મુંબઈ માંથી આર્ટ્સની ડીગ્રી મેળવી હાલ યુનિયન પબ્લીક સર્વિસ કમીશનની પરીક્ષાની તૈયારી કરી રહ્યાં છે. તેમજ હાલ જર્મનીમાં વધુ અભ્યાસાર્થે ગયા છે.

આ રીતે ઊભેળ ગામનાં ખેડૂત કુટુંબનો એક બાળક પોતાની મહેનત, ખંત અને અભ્યાસ દ્વારા રાજકીય ક્ષેત્રે મહત્વની કામગિરીમાં પદાર્પણ કરી રહ્યાં છે. ત્યારે લાલચૂડા કડવા પાટીદાર સમાજ તેમને હાર્દિક શુભેચ્છા પાઠવે છે. તેમજ તેઓ આગળ ઉપર સુરતથી શરૂ કરી રાજ્ય અને દેશમાં પોતાના સમર્પણ અને સેવાભાવથી નામનાં મેળવે એવાં સૌ વડીલોનાં આશીર્વાદ અને શુભેચ્છા તેમને ચૌકકસ હૂંફ અને મનોબળ પુરું પાડશે જ. સાથે જ તેઓ સમાજ દ્વારા સંચાલિત સંસ્થાઓને પણ માર્ગદર્શન અને દોરવણી આપી સહાયરૂપ બનશે એવી હૃદયપૂર્વકની અભ્યર્થનાં.

ૐ - ઓમ્

ઘનસુખ પી. પટેલ
ઉભેળ, કામરેજ.

સમગ્ર વિશ્વમાં ઓમ્કાર નાદ છે ઓમ્થી સમગ્ર બ્રહ્માંડનું દર્શન થાય છે, અ ઉ અને મ ગ્રણ ઓમ્કાર ની માત્રા છે અ માત્રા એ જગતનું નિરૂપણ કરે છે જે જાગ્રત અવસ્થાનું નિરૂપણ કરે છે સમગ્ર વિશ્વમાં વ્યાપક છે. મંદિરના ઘંટનાદ માંથી પ્રસરતો ધ્વનિમાં ઓમ્કાર સંભળાય છે. જગતની સમગ્ર ચેતનામાં ગ્રણ માત્રા છે ઓમ્કાર ની અ માત્રાનું હૃદયમાં સ્થાન છે. ઓમ્ ની ઉ માત્રા એ સ્વપ્ન અવસ્થાનું દર્શન કરાવે છે. જેનું સ્થાન કંઠસ્થાનું એટલે કંઠમાં છે. હિતા નામની નાડીથી આ દર્શન થાય છે. સ્વપ્નમાં જે પ્રકાશ છે તે પરમાત્માનો પ્રકાશ છે. સ્વપ્ન અવસ્થા ક્ષણિક છે. છતા આપણા મનને ઘણીજ તૃપ્તિ આપે છે તે પરમાત્માને પ્રકાશ છે. ઓમ્ ની ત્રીજી માત્ર મ્ એ આપણુ સુષુપ્તી અવસ્થા અને તે મુર્દની સ્થાનમાં છે. જ્યાં મન હોતુ નથી - મનનો લય થઈ જાય છે. મન ન હોવા છતાં પૂર્ણ સુખનો અનુભવ થાય છે. પરમાત્મા સાથેનું મિલન એવી અજ્ઞાન અવસ્થા છે કે મનુષ્યનું પરમાત્મા સાથે તાદાત્મ્ય હોવા ફક્ત (માત્ર) એટલુ જ કહી શકે છે. (કેવો સુખનો અનુભવ થયો તે વર્ણવી ન શકે) સુખનો અનુભવ થયો.

જ્યારે ઓમ્ નુ ધ્યાનની સ્થિતિમાં લય ચિંતન કરવામાં આવે તો મનુષ્યને તુર્ય અવસ્થાનો અનુભવ થાય છે હું બ્રહ્મ છું અને એનો પણ લય થતા તુર્યાતિત અવસ્થા જેમા મન બુદ્ધી ચિત્ અહંકારનું સંપૂર્ણ વિલીનીકરણ થાય છે. જ્યાં સંપૂર્ણ અદ્રેત સ્થિતિ - પરમાત્મા સાથેનું તાદાત્મ્ય જયા શબ્દ નથી વાણીથી પરની અવસ્થા - મનુષ્ય જીવનો સત્ ચિત્ આનંદ સ્વરૂપનું અંતિમ ધ્યેય.

અવસ્થા

જાગ્રત અવસ્થાએ
ખૂલા નેત્રોથી કુદરતે રચેલુ
વિશ્વ નિહાળુ
સ્વપ્ન અવસ્થામાં
બંધ નેત્રોથી
અલ્પ કાળમાં કુદરત પ્રકાશે
નિહાળુ સ્વપ્ન સુષ્ટિ
ગાઠ નિંદ્રામાં અંધકાર અજ્ઞાનમય
કુદરત મિલનની સુષુપ્તિ અવસ્થા
ગ્રણ અવસ્થાને નિહાળનારો હું

ઘનસુખ પી. પટેલ
ઉભેળ, કામરેજ.

આપત્તિનો અંતિમ ઉપાય-પ્રાર્થના

મનુભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ

મું. ઉભેળ

“અસહાય અવસ્થામાં પ્રાર્થના સિવાય કોઈ જ ઉપાય નથી.”

“હે પ્રભુ! હું તમને સંકટ સમયે સ્મરું છું, ને ફરી બધું રૂડું થઈ જાય છે.”

પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ દર્શાવતા આ બધા વિદાનો આપણને આપત્તિના સમયે પ્રભુનું સ્મરણ કરવાનું કહે છે ને વિશ્વાસ અપાવે છે કે આપત્તિના સમયે મનુષ્યે પ્રભુસ્મરણ પ્રભુપ્રાર્થના કરતા ફરીથી બધું રૂડું-સારું થઈ જાય છે. આપત્તિ દુર થઈ જાય છે.

જીવનમાં જ્યારે જ્યારે અત્યંત મુશ્કેલી હોય, દુઃખ હોય, કોઈ માર્ગ આપણને સૂઝતો ન હોય ત્યારે આર્તહૃદયે એમાંથી બહાર નીકળવા માટે આપણે લાગણીભરી પ્રભુને અરજ કરીએ તેને પ્રાર્થના કહી શકાય. પ્રાર્થના એટલે પ્રભુને અરજ, વંદના, આરાધના, ઉપાસના, વિનંતી, વિનવણી, બંદગી, હૃદયની નમ્ર માંગ, અંતરની કંઈક રજુઆત. પ્રાચીન સમયથી મનુષ્ય સંકટ સમયે તેમાંથી બહાર નીકળવા માટે ઈશ્વરની પ્રાર્થના કરતો આવ્યો છે. બધા ધર્મોમાં પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ છે. આપણે જ્યારે પ્રભુને પ્રાર્થના કરીએ છીએ ત્યારે દૈવીસત્તા બોડે બોડાણ કરવા પ્રયત્ન કરીએ છીએ. પ્રાર્થના કરવાથી આપણા ભય, દુઃખ, ચિંતા દુર થાય છે. પ્રાર્થના આપણને શાંતિ અર્પે છે. પ્રાર્થનાથી મન, હૃદય શુદ્ધ બને છે. આત્માને પ્રસન્નતા સાંપડે છે. જીવનમાં આનંદ પ્રગટે છે. પ્રાર્થના આપણા આત્મવિશ્વાસ અને અસ્તિત્વને પણ સુરક્ષા બક્ષે છે.

પ્રાર્થના ત્રણ પ્રકારથી થાય છે. એક તો હોઠ વડે કરાવેલી પ્રાર્થના. બીજી હાથ વડે કરાવેલી પ્રાર્થના અને ત્રીજી હૃદય વડે કરાવેલી પ્રાર્થના. પ્રભુનાં નામનું રટણ, મંત્રોચાર, સ્તુતિ, પાઠ વગેરે હોઠ વડે કરાવેલી પ્રાર્થના છે. પ્રભુની પૂજા, અર્ચના અને સેવા એ હાથ વડે કરાવેલી પ્રાર્થના છે. હૃદયની બધી જ લાગણીઓ વડે પ્રભુને નમ્ર અરજ કરવામાં આવે એ હૃદયની પ્રાર્થના છે. બધા જ પ્રકારની પ્રાર્થનાઓનું મહત્ત્વ છે. હૃદયની પ્રાર્થના વડે મનુષ્ય પ્રભુની નજીક ઝડપથી પહોંચી જાય છે. આ શ્રેષ્ઠ પ્રાર્થના છે, તેનો શુભ પ્રતિસાદ તુરંત મળે છે.

આજે વર્તમાન સમયમાં સમગ્ર વિશ્વ પર કોરોના વાયરસની ભારે આપત્તિ આવી પડી છે. વિશ્વના બધા દેશોમાં લાખો લોકો સંક્રમિત થઈને મૃત્યુ પામી રહ્યા છે. આખું જગત મોતના તાંડવથી ફફડી રહ્યું છે. મનુષ્ય સિવાયના બધા પ્રાણીઓ છૂટથી સલામત જીવી રહ્યા છે. મનુષ્યને પોતાના રક્ષણ માટે ઘરમાં ફરજિયાત રહેવું પડે છે. વિશ્વમાં ઘણા બધા ઇંધા-રોજગાર બંધ કરવા પડ્યા છે. વ્યક્તિગત અને વિશ્વકક્ષાએ અબજો રૂપિયાનું નુકસાન થઈ રહ્યું છે. વળી આ રોગ માટેનો કોઈ ઉપચાર હજુ સુધી શોધી શકાયો નથી. વિશ્વની મહાસત્તાઓ પણ આ કોરોના વાયરસ સામે લાચાર બની ગઈ છે. આને આપણે મહાસંકટ ન કહીએ તો શું કહી શકીએ ? મનુષ્યજાતિએ આવી અસલામતિ અને ભય પૃથ્વી પર ક્યારેય અનુભવ્યા નથી.

દુઃખ, સંકટ કે આપત્તિ કંઈ ભગવાન આપણને મોકલતા નથી. ભગવાન તો બધાને સુખ

આપવા જ પ્રયત્ન કરતા હોય છે. વધુ પડતા સ્વાર્થ, લોભ, લાલચ અને અસંતોષના કારણે સંકટોનું સર્જન આપણે જ કરતા હોઈએ છીએ. મનુષ્યે પ્રકૃતિને ભારે નુકશાન કર્યું છે. તેને હવા, પાણી, ખોરાક, જમીન દૂષિત કર્યા છે. જંગલોનો બેફામપણે વિનાશ કર્યો છે. પ્રભુના બનાવેલા નિર્દોષ જીવોને જ તે ખોરાક બનાવી ભક્ષણ કરતો રહે તે પ્રભુ કેટલુંક સહન કરે ? પછી ભગવાન આપણા ઉપર આપતિ સર્વે તે નવાઈની વાત થોડી કહેવાય ? આ આપતિ પ્રકૃતિના અનાદરનું આપણા જ કર્મોનું ફળ છે.

આજે જગત એક નવા જ સામુદાયિક સંકટમાં આવી પડ્યું છે. વિનાશનું તાંડવ પ્રસરી રહ્યું છે ત્યારે તેનો ઉપાય શો ? ઉપાય આપણા સનાતન શાસ્ત્રોએ દર્શાવ્યો છે એ છે પ્રભુની પ્રાર્થના. જો સારા હૃદયથી પ્રભુ પાસે આપણે કરેલી ભૂલો માટે ક્ષમા માંગીએ તો એ જરૂર ક્ષમા આપે છે. આપણી આપતિ દુર કરે છે. પ્રભુ સર્વવ્યાપી, સર્વજ્ઞ, અંતર્યામી છે. આપણી પ્રાર્થના સીધી ભગવાનના હૃદયરૂપી કોમ્પ્યુટરમાં મુદ્રિત થઈ 'સર્વે' થઈ જાય છે. સંગ્રહાઈ જાય છે. પછી તુરંત પ્રભુ તેનો હકારાત્મક પ્રતિસાદ અર્પે છે.

ભગવાન તો ભક્તના પ્રેમદેલા હોય છે. સારા હૃદયની પ્રાર્થના ક્યારેય નકામી જતી નથી. વ્યક્તિગત પ્રાર્થના કરતાં સામુહિક પ્રાર્થનાનું બળ અનેકગણું વધારે હોય છે. કુદરતી આપત્તિઓના સમયે એટલે જ સમૂહ પ્રાર્થનાથી યોજાય છે, ને તેનો પ્રતિસાદ પણ આપણને તુરંત મળે છે. વરસાદ ખેંચાયો હોય ત્યારે મંદિરોમાં બધે અખંડ રામધૂન પ્રાર્થનાઓ થતી હોય છે ને પ્રભુ પણ આ પોકાર સાંભળી વરસાદ વધાવે છે. દુઃખ અને રોગ મુક્ત થવા માટે ગાયત્રીમંત્ર, યજ્ઞ પણ ઈલાજમય બની રહે છે તે અનુભવવા મળ્યું છે. મનુષ્યે આપતિ રહીત રહેવા માટે સત્ય, અહિંસા, પ્રેમ, પરિશ્રમ, માનવતા, સેવા, સંતોષ અને ધર્મમય જીવન જીવવાનું એ પણ એક પ્રકારની પ્રભુને ગમતી પ્રાર્થના છે. પ્રભુ તો પ્રેમ, દયા અને કરૂણાના સાગર છે, આપણને તો તેમના પ્રેમ, દયા, અને કરૂણાના એક એક બૂંદની કાયમ જરૂર હોય છે. આ જગત ન કલ્પી શકે એનાથી અનેક ગણી સારી વસ્તુઓ, ઘટનાઓ પ્રાર્થના દ્વારા શક્ય બને છે. પ્રાર્થના નિરાશા, સર્વ સંકટો દૂર કરી મનુષ્યને સુખ, શાંતિ અને પ્રસન્નતા અર્પે છે. આમ પ્રાર્થના એ સંકટ વિમોચન છે. તે પ્રભુનું જીવનરક્ષક પ્રેરણામૃત છે. દરેકે નિયમિત દરરોજ સવાર-સાંજ 'સ્વ' ની સાથે સાથે 'સર્વ' ના કલ્યાણની પ્રાર્થના કરતા રહેવી જોઈએ.

કુડસદ-૨ નાં ઉમેદવાર શ્રીમતી રેખાબેન નિરંજનભાઈ પટેલ ગામ કન્યાસી ભારતીય જનતા પાર્ટીમાં ઉમેદવારી કરેલ હતી. તે વિજેતા બનેલ છે. કન્યાસી ગામ અને લાલચૂડા કડવા પાટીદાર સમાજનું ગૌરવ વધાર્યું છે.

"HAPPY EVER AFTER"

Janki N. Patel

T.Y. B.Com (Dungra)

When a child is born, it is like a bud, which gathers all the fragrance inside it. When it slowly grows up, it starts spreading the fragrance of love and happiness. Similarly a girl grows up with thousands of dreams been hidden inside her heart. As she grows up, she develops the feather of confidence and starts spreading emotions around the world. She is like a gift of God to her parents with a layer of naughtiness and mischiefs. Parents duly sacrifice their personal time for their children and in return, we daughters never step back to sacrifice our emotions for our parents. Time comes when there is always a choice in selecting our own dreams and the dreams of the loved ones. But in those times, we always keep our dreams on the back stage and try to fulfill needs and dreams of our loved ones. A parent's love for their children is unconditional. This love never waivers, even as children reach adult age. The purest love in mother's eyes and the hardest struggle in father's life are the only combination, which gives girls a better grown up life. Therefore the depth of the love of the parents for their children cannot be measured. The first schooling that a girl attains, is right at her home, in which her parents nurture her right from beginning, from respect to discipline and from love to care. It is rightly said that a father's goodness is higher than a mountain; a mother's goodness is deeper than sea. The parents need to fill a child's bucket of self-esteem is so high that the rest of the world couldn't retch holes to drain it dry. As an old planted trees is steady at one place and it's difficult to be planted at any other place. Similarly it is difficult for a girl to enhance her life to her in-laws. Here arrives the very emotional feeling for a girl to leave her native place, where she has made thousands of memories, since she has grown up. A girl gets a new identify of life, a new responsibility to work upon and a loving family to take care of. Farewell (Bidai) is a gateway to her new world after marriage. The departure from own home to the foreign world of in-laws (sasural). Thereafter the girl gets engaged in a new journey of life with her in- laws and gets detached from her parental bond, from her mother's love, father's care, brother's protection and sister's laugh. She gets a transformation from loving daughter to a responsible wife. Though it is a departure for a girl from her parents' house but it is a welcome for a new upcoming life. Loving and caring relationship that has nourished the little girl into a grown up is no more there. At last I want to say that the little girl is no more there. She is now a grown up princess, going through a change of life, going to another kingdom and every one of the family hopes that she will have an enchanted life of "HAPPY EVER AFTER".

“જે છે તે ઘણુ છે”

કશ્યપ પટેલ

ઘાતવા

આ સંસારમાં સૌથી દુઃખી જો કોઈ જીવ હોય તો તે તમે પોતે છો, હું છું અને એમ જ મનુષ્ય જાતી જ આખી દુઃખી છે. એનું કારણ માત્ર ને માત્ર ઈર્ષા અને મહત્વાકાંક્ષા જ.

આપણા દુઃખ કરતા સામેવાળાનું સુખ આપણને ઘણુ દઝાડે છે અને તેથી જ આપણુ સુખ માણવામાં નિષ્ફળ રહેતા હોઈએ છીએ. સાચુ કહું તો આપણે પણ આપણી સુખની એક વ્યાખ્યા નક્કી કરી લેવી જોઈએ અને ખાસ આ વ્યાખ્યા નક્કી કરતા પહેલા આપણી કરતા નીચલા વર્ગનું અવલોકન કરવુ જોઈએ જો નક્કી કરતા ટાણે નજર ઉપર ગઈ તો સમજો આખી જીંદગી દોડી દોડીને થાકીશુ તો ય સુખ શાંતી નહીં જ મળે. સાચા અર્થમાં સુખ એટલે જે છે, તેને મન ભરીને માણો.

જીવન આખુ આઈસ્ટિકમ જેવુ છે આપણુ. માણવુ હોય તો જેવુ છે તેવુ ખાવુ પડે નહીંતર પીવુ પડશે, તમારુ તમારે જ ખતમ કરવાનું છે એતો નક્કી જ છે. જેવો સમય તમને ભોગવીને આગળ નીકળે તે પેલા એને તમે ભોગવી જ લો.

કાગડો ઈર્ષા કરે પોપટની વાણીની પરંતુ પોપટ એની મીઠી અને કાલી ઘેલી વાણીના કારણે જ પાંજરે પુરાણો અને પોપટ ઈર્ષા કરે મોર ના રુપની પરંતુ સાચુ તપાસો તો મોર પણ મનમાં ને મનમાં દુઃખી કારણ કે નામ નુ જ પંખી બાકી મુક્ત આકાશમાં ઉડવુ કેટલુ શક્ય એના માટે એના રુપાળા દેહને લઈને ? એવુ જ છે દરેક ને માટે જો દુઃખી થવા ૧ દુઃખ હોય તો સુખી થવાના કે ખુશ થવાના હજારો કારણ ત્યાં જ હોય ખાલી દુઃખના રોડામાં એને શોધવા કેમ !

તમને ખબર છે સંસારમાં કેટલા લોકો પાસે માથે છત નથી ! હા સાચુ, ભાડાનુ કે પોતાનુ એમ એકય મકાન જ નહીં ! રસ્તા પર બેસવાનું, બસ સ્ટેન્ડમાં સુવાનુ અને મંદીર - મસ્જીદ ના ભંડારામાં કોઈક દિવસ જમવાનું મળી જાય તો મજા પડે. છત વગરનાનો આંકડો ૧૫ કરોડ લોકો વિશ્વમાં (ગુગલ કરી લો ખોટુ નથી). તમારી પાસે છત તો છે જ. જો છત છે તો જીવનમાં ઘણુ છે, વૈભવી ફ્લેટ કે બંગલો કે, ૩-૪ એરકંડીશન વારા બેડરૂમ કે, મખમલી પોચાં ગાદલાઓ ને સોફાઓ એ બધાને જ જો તમે ઘર માનતા હોવ તો તમે તમારી જાતને તમે આ આંકડામાં મુકી શકો.

ખીજુ બહાનું તમારે આનંદીત રહેવાનુ. તમને ખબર છે આખા વિશ્વની વસ્તીના ૧૭% (૧૩૦૦ કરોડ) લોકો એવા છે જે બરાબર તમારી જેમ કે મારી જેમ જોઈ નથી શકતા. કોઈક ને કુદરતે જ આવા મોકલ્યા છે કે કોઈક ને અકસ્માતનો ભોગ ! પરંતુ આંકડો સાચો છે. તમને આ પણ નહીં ખબર હોય વિશ્વમાં ૨.૬% (૨૦૦ કરોડ) લોકો એવા છે કોઈના સહારા વગર જીવન જીવી જ ન શકે કારણ કે માનસીક અસંતુલીત છે તેઓ, અને કુલ વસ્તીના ૧% (૭૫ કરોડ) લોકો તો વ્હિલચેર વગર ચાલી જ ન શકે એવી હાલતમાં છે ! તમે છો આમાં કયાંય ? જો નથી તો ઉપર વારાનો પાર માનવો ઘટે.

એક મોટા વ્યાપરી પોતાના માટે ૧૦-૧૨ જોડી કપડા લાવ્યા પરંતુ એ જેટલા ખુશ ન થયા એનાથી વધુ ખુશ એનો નોકર થયો કારણ કે શેઠના ઉતરેલા કપડા ૨-૪ દિવસમાં શેઠાણીજી એને આપશે અને એના માટે નવા કપડા જેવો વટ પડશે પરંતુ એનાથી પણ વધુ ખુશ એક ભીખારી હતો

કારણે કે દયાળુ નોકર ૧-૨ ખમીશ કે પાટલુન પેલા ભીખારીને આપશે જે એના ફાટેલા વાઘા કરતા ઠંડીમાં ઘણુ મદદગાર થશે. ખુશી ક્યાં છે તે આપણને ખબર જ નથી બસ માત્ર આપણા પાસે જે છે તેને આપણે ખર્ચી નાંખીએ છીએ નવી ખુશી શોધવા માટે.

બાકી જીવનું તો એવું છે ને એક સાંઠે ત્યાં તેર તુટે,

તુ તારે મરે ત્યાં સુધી સીવતા સીખ બાકી જીવનું મજાની છે તુ ખાલી એને જીવતા શીખ.

આખરે કહીશ કે તમે નોકરી ઇંધે થી આવતા જ તમારી ભાળ રાખવા વડીલો હોય ઘરમાં અને પાણીનો ગ્લાસ આપવા વાળી પત્ની કે બહેન હોય કે નાનકડી ટીકરી કે ટીકરો હોય તમારા ઘરમાં તો તમે દુનીયાના સુખી લોકોની યાદીમાં જ આવો છો.

ટુંકુ ને ટચ, કે સમસ્યાઓ તો બધાને જ હોવાની પરંતુ સમસ્યા કરતા વધુ સમાધાન પર ધ્યાન આપો તો સમસ્યા સાથે સારી રીતે લડી શકો.

અંતે, તમે જે ખાધા પછી પચાવવા માટેની ચિંતા કરતા હોવ અને તમે આ પોષ્ટ વાંચી શકો છો એનો મતલબ તમારા પાસે સ્માર્ટ ફોન અને એને ઉપયોગ કરવા જેટલું જ્ઞાન કે શિક્ષા છે તથા તમે ભારતમાં કે ગુજરાતમાં જન્મ લીધો છે તો તમે દુનીયાના સુખી માણસની લીસ્ટમાં જ આવો છો.

वक्त बदलने में वक्त गवा दीया,
जो वक्त था वो भी न जी सके उसी वक्त के साथ ।
खुश रहो, स्वस्थ रहो.

સંસાર કે સ્મશાન

મફતનો રોટલો, નવરાશનો ઓટલો, અને રોગનો ખાટલો એ ત્રણેય સગા ભાઈઓ છે. આ ત્રણેયની એક બહેનનું નામ ગરીબી છે. આ ચાચેયની સગી માતાનું નામ આળસ છે.

તમે ગમે તેટલા સારા કામ કરો, ગમે તેટલા સારા બનો કે ગમે તેટલા ઈમાનદાર બનો પરંતુ દુનિયા તો તમારી ફક્ત એકજ ભૂલની રાહ જોતી હોય છે.

કળિયુગ છે, જુઠાનો સ્વીકાર થાય અને સાચાનો શિકાર થાય. વિશ્વાસ કરવામાં થોડું ધ્યાન રાખજો કેમ કે સાકર અને મીઠાનો રંગ એકજ હોય છે. કોઈ પણ માણસ જન્મથી ખરાબ નથી હોતો પણ સમય અને સંજોગો માણસને ખરાબ બનાવી દે છે.

કર્મ જ એક એવી હોટલ છે. જ્યાં આપણે ઓર્ડર નથી આપવો પડતો, આપણને એજ પીરસવામાં આવે છે, આપણે જે જીવનમાં રાંધ્યું હોય છે એ જરૂરી નથી કે દરરોજ મંદિરે જવાથી માણસ ધાર્મિક બની જાય, પણ કર્મ જ એવા હોવા જોઈએ કે માણસ ગમે ત્યાં જાય મંદિર ત્યાં જ બની જાય.

સ્મશાન કરતાં સંસાર વધુ ખતરનાક છે, કેમ કે સ્મશાન તો મરેલાને જ બાળે છે જ્યારે સંસાર તો જીવતાને બાળે છે.

(૩) 'વા' થવાનું કારણ શું અને કેવી રીતે અટકાવી શકાય છે ?

મોટાભાગનાં કિસ્સાઓમાં 'વા' થવાનું કારણ શરીરની રોગપ્રતિકારક શક્તિ એટલે કે Immune system માં થતી ગરબડી જ હોય છે. અને તેની પાછળ પણ જીનેટીક પરિબલ મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. વળી ધુમ્રપાન (Smoking) અને મેદસ્વિતા (Obesity) પણ 'સંધિવા' માટેના મુખ્ય જવાબદાર પરિબલ છે. આપણાં સમાજમાં Obesity - સ્થૂળતા એટલી બધી વધી ગઈ છે કે દરેક ગામે ૫૦ થી ૧૦૦ લોકોના ઘૂંટણમાં ઘસારો હોય છે અને એમાં કેટલાક ને તો ઓપરેશન સિવાય કોઈ છૂટકો જ નથી રહેતો. આપણા સમાજનાં એક ગામની વાત કરીએ તો એ એક જ ગામમાંથી ૧-૨ મહીનાનાં ટુંકા સમયમાં ૩૦ થી ૩૫ જણાએ ઘૂંટણ બદલાવવાના ઓપરેશન કરાવ્યા ?! જો એક જ ગામમાં આટલાં બધાં લોકો ઓપરેશન કરાવતા હોય તો તમે વિચારો કે સમસ્યા કેટલી હદ સુધી ગંભીર રીતે વધી ગઈ છે !? તેથી વજન પર તાબડ-તોડ કાબૂ, ફાંદ વગરનું શરીર, નિયમીત કસરત અને ખાવા-પીવામાં કાળજી, 'વા' ને શરૂ થતો અટકાવી શકે છે.

(૪) ૧૦-૧૦ ડૉક્ટરોને બતાવ્યા પછી પણ શરીરમાં દુઃખાવો થાય છે, એ શું હોય શકે ?

ઘણાં લોકોને આખા શરીરમાં દુઃખાવો રહેતો હોય છે, કોઈ touch કરે તો પણ દુઃખાવો થઈ જતો હોય છે. થોડું કામ કર્યા પછી ખૂબ થાક લાગવો, માથું વારંવારે દુઃખવું કાં તો બારેમાશ ભારે રહેવું. વારંવારે પેટમાં દુઃખવું, શરીરમાં કાં તો હાથ-પગમાં ખાલી ચઢવી, બેચેની લાગવી રાત્રે ઊંઘ ન આવવી અથવા તો તૂટક-તૂટક ઊંઘ આવવી, સવારે ઉઠવા પછી તાજગીનો અનુભવ ન થવો, કમર દુઃખવી, પગની પીડા દુઃખવી, રાત્રે પગ ફાટવા, ચક્કર આવવા, આંખો ભારે લાગવી વગેરે અને આ બધી જ તકલી કોઈ પણ દુઃખાવાની ગોળી કે કોઈપણ સારવારથી સારી ન થવી.

આ બિમારીનું નામ છે ફાઈબ્રોમાયાલજીયા, જે એક પ્રકારની નશો (Nerve) ની તકલીફ છે. જે ગોળી નશો પર કામ કરે છે તે જ દવાઓ આ બિમારીમાં રાહત આપી શકે છે. બાકી કોઈ પણ દવા આમાં કાર કરતી નથી.

આપણા ગામોમાં પણ આ બિમારી વાળાં ઘણા દર્દીઓ છે જે ડૉક્ટરો પાસે આમથી તેમ ફરતાં રહે છે.

(૫) સર્વાઈકલ કાં તો કમરની ગાદી, કાં તો 'સાયટીકા' એટલે કે પગની નશ ફાટવી વગેરે તકલીફ અને તેનો ઈલાજ.

આપણાં બા-દાદાઓમાં આજ-કાલ ૫૦% થી ૭૦% લોકોને આમાંથી કંઈને કંઈ તકલીફ હોય જ છે. અને વળી, આ બધાને કોઈ પણ ડૉક્ટર સાચી સલાહ આપતાં નથી, વળી બધાના બે થી ત્રણ વાર MRI પણ થઈ જાય છે, અને ૩-૪ વાર એક્સ-રે પણ થઈ જાય છે.

આ તકલીફોમાં એક-બે ગોળીથી જ બિમારી કાબૂમાં આવી જાય છે. વળી, ફીઝીયોથેરાપી આ બિમારીઓમાં ઘણી મદદ કરે છે કે જે કોઈ પણ ડૉક્ટર કરાવવા માટે સલાહ આપતા નથી. વળી, વજન ઉતારવાથી પણ આ તકલીફોમાં ઘણો ફાયદો થાય છે.

આવું જ કંઈકને કંઈક સ્વાસ્થ્ય સંબંધી જાણતા રહીશું. પણ, ચાલો, આજે જે નક્કી કરીએ કે આપણે નિયમીત કસરત કરીશું, ચાલવાં જઈશું, વજન ઉતારશું, મેંદાવાળી વસ્તુ નહીં ખાઈએ, કોકા-કોલા/પેપ્સી, પીટ્ઝા, જંકફૂડ બાળકોને નહીં આપીએ, બાળકોને સારી Food habit પડાવશું. બાળકોને માત્ર Study ભણવાનું જ નથી શીખવાડવાનું, સ્વાસ્થ્ય માટે મહેનત કરતાં પણ શીખવાડીશું.

“શ્રી ઉમિયા દારેથી...!”

હપ્તો - ૨૩૧

સંપાદન અને આલેખન :
શ્રી ઈશ્વરભાઈ એ. પટેલ

શ્રી ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન, ઊંઝા આપ સૌને જય માતાજી પાઠવે છે. મા ઉમિયાના આશિષથી આપ સૌ સુખી સમૃદ્ધ અને આબાદ રહો તેવી શુભેચ્છા.

ઉમિયા માતાજી ઊંઝા મંદિરે ૨૫૧ ફૂટની ઘજા ચડાવી

મું. હિંમતપુર, તા. વડાલી પગપાળા સંઘ તા. ૦૮-૦૧-૨૦૨૧ ના રોજ ૨૫૧ ફૂટની ઘજા સાથે પદયાત્રીઓ પધાર્યા. પદયાત્રા અને ઘજાનું આપણા ધાર્મિક પ્રસંગોમાં મહત્વ રહેલ છે. ઘજા શક્તિનું સામર્થ અને સદ્ભાવનું પ્રતિક છે, મા ઉમિયાના જયઘોષ સાથે મંદિર ઉપર ૨૫૧ ફૂટની ઘજા ચડાવી, મા ઉમિયા ઊંઝા હાજરા હાજૂર છે, તે આપણે સૌએ લક્ષ્યંડી મહાયજ્ઞમાં નજરે નિહાળ્યું છે. માતાજીના ચાચર ચોકમાં આરતી ઉતારી સન્માન કરવામાં આવ્યું. તેમણે માતાજીનું શિખર મંદિર બનાવ્યું છે. તેમાં નવિન મૂર્તિ પ્રાણપતિષ્ઠા મહોત્સવ નજીકના ભવિષ્ય થશે, તેમાં આપણે સૌને પધારવા આમંત્રણ છે. પદયાત્રાઓને મા ઉમિયા ના ખૂબખૂબ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થાય એવી પ્રાર્થના.

હપ્તો - ૨૩૨

મા ઉમિયાનું ત્રીજુ ફોટો મંદિર મુ. ખાટા, તા. વિરપુર, જિ. મહિસાગર

મા ઉમિયાના ફોટો મંદિર નિર્માણના સંકલ્પને પરિપૂર્ણ કરવા તા. ૦૩-૦૨-૨૦૨૧ ના રોજ સંસ્થામાંથી માનદ્મંત્રીશ્રી દિલીપભાઈ પટેલ નેતાજી, સહમંત્રીશ્રી જયંતિભાઈ પટેલ, પૂર્વ સહમંત્રીશ્રી ઈશ્વરભાઈ પટેલ, વિશ્રાંતીગૃહ કમિટી ચેરમેનશ્રી વસંતભાઈ ચોકસી સાથે ઉમિયા મંદિર ટીમ ફોટો મંદિર લઈ ગામમાં પહોંચી ત્યારે ભવ્યાતિભવ્ય તેમનું ભવ્ય સ્વાગત કર્યું.

ખાટા ગામ અંતરિયાળ વિસ્તારમાં ડુંગરાળ પ્રદેશમાં પ્રકૃતિના સાનિધ્યમાં નાનકડુ છતાં રળીયામણું ધાર્મિક સદ્ભાવવાળુ સુખીસંપન્ન ગામ છે, વસ્તી ૩૦૦૦ ની પરંતુ કડવા પાટીદારનાં ઘર માત્ર ૫૦ છે. આખા ગામને સ્વચ્છ, સુંદર બનાવ્યું. ઘેર ઘેર માતાજીના ફોટા સાથે ટ્રેકટર ઊભુ રાખી પૂજા દર્શન કરાવ્યા, મા ની પદચામણીમાં આખુ ગામ પ્રસન્નતાથી હિલોળે ચડ્યું.

આ પ્રસંગે બીજા જમીનદાતા અંબાલાલ પટેલ, ડી.એન પટેલ, મનહરભાઈ પટેલ, જયંતિભાઈ પટેલ, એસ.કે. પટેલ, ડાહ્યાભાઈ પટેલ, ભગુભાઈ પટેલ, સંજય પટેલ વગેરે સંગઠનના બેતાલીસ પૈકી ૨૦ ગામ કડવા પાટીદાર આગેવાનો સહુ માતાજીની પદચામણીના સાક્ષી રહ્યાં. રાજુભાઈ પટેલ આભારવિધિ કરી.

ઉમિયા માતાજી ઊંઝામાં વસંતપંચમીનો ઉત્સવ

શ્રી ઉમિયા માતાજી-ઊંઝામાં ઉજવાતા પ્રસંગોમાં વસંતપંચમીનું વિશિષ્ટ મહત્વ રહ્યું છે, સંવત ૧૮૮૭ મહા સુદ-૫ ના રોજ માતાજીના મંદિરની શિખર પ્રતિષ્ઠા થઈ ત્યારથી હંમેશાં એ દિવસે માતાજીમાં ફૂલોની આંગીથી શણગાર કરાય છે, ઘજાઓની વિશેષ પૂજાવિધિ કરી શિખર ઉપર નવી

ઘજ યટાવવામાં આવે છે.

વસંતઋતુએ પ્રકૃતિ, પ્રેમ, પૂજા, સરસ્વતી, સંગીત સર્જકતા, પ્રફુલ્લતા, કલાત્મકની ઋતુ છે, પ્રકૃતિ સોળે કલાએ ખીલે છે, શિયાળુ ખેતી પાક જોઈ ખેડૂતો આનંદ ઉલ્લાસમાં આવે છે, મા ઉમિયા કૃષિની દેવી હોઈ તેમની સમક્ષ આનંદ વ્યક્ત કરી મા ઉમિયાના આશીર્વાદ મેળવવા આવે છે, મા ઉમિયા કૃષિની દેવી હોઈ તેમની સમક્ષ આનંદ વ્યક્ત કરી મા ઉમિયાના આશીર્વાદ મેળવવા આવે છે. વસંતપંચમી એટલે વણખોચુ મુહુર્ત સમજીને લગ્નો ગોઠવાય છે.

વસંત પંચમીથી માતાજીને સફેદ વસ્ત્રોથી શણગારવામાં આવે છે, જેને સ્થાનિકો વસંતિયુ કહે છે. મહા સુદ-પાંચમના દિવસથી માતાજીને કેસૂડાના ફૂલના રંગના છંટકાવવાળી સફેદ સાડી પહેરવવામાં આવે છે. ૩૫ કરતાં વધારે પગપાળા સંઘો દર્શનાર્થે પધાયો. ૫૦ હજારથી વધુ દર્શનાર્થીઓ અને ૬૫૦૦ યાત્રિકોએ ભોજન પ્રસાદનો લાભ લીધો. આપણા સૌના જીવનમાં વસંત ખીલે એવી મા ઉમિયાને પ્રાર્થના.

હરિદ્વારા ખાતે મા ઉમિયાનો ઉમિયાધામ આશ્રમ

હિમાલયની ગગનચુંબી ગિરી કંદરાઓ વચ્ચે પહાડો, ખીણો, વહેતી નદીના આહલાદક વાતાવરણની તળેટીમાં હરિદ્વાર વસેલું છે. હરિ એટલે ભગવાન વિષ્ણુ અને હર એટલે મહાદેવનું સ્થાન હરિદ્વાર, આ પવિત્ર સ્થળે ગંગાનદીમાં અને હરકી પૈડીમાં ડૂબકી મારી પુણ્ય કમાવવાનું સપનું દરેક ધાર્મિક હિંદુઓમાં હોય છે.

આવી પવિત્ર જગ્યાએ ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન ઊઝારે તા. ૦૫-૧૦-૨૦૧૭ ના રોજ ભારતના વડાપ્રધાન માનનીયશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબે વિડીયો કોન્ફરન્સથી ઉમિયાધામ આશ્રમનું લોકાર્પણ કર્યું. પટેલ નારણદાસ પરિવાર નદાસાના વતની (હાલ મુંબઈ) શ્રી ઉમિયા માતા મંદિર હરિદ્વારનો સંપૂર્ણ ખર્ચ આપ્યો. સ્વ. પૂર્વ શંકરાચાર્ય સ્વામી સત્યમિત્રાનંદજી મહારાજના આશીર્વાદ મળ્યા. ઉત્તરાખંડના મુખ્યમંત્રી ત્રિવેન્દ્રસિંહજી, પુરૂષોત્તમ રૂપાલાજી, સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી નારાયણભાઈ પટેલ, મંત્રીશ્રી દિલીપભાઈ નેતાજી, સર્વ હોદ્દાસ્ત્રીઓ, શ્રેષ્ઠીઓ, કારોબારી સભ્યશ્રીઓ, આમંત્રિતોની ઉપસ્થિતિમાં ઉમિયાધામ ખુલ્લુ મુકાયું હતું. અત્યાર સુધીમાં આશરે ૩૮ કરોડના ખર્ચથી સ્ટાર હોટેલ જેવું અદ્યતન ગેસ્ટહાઉસ પાટીદારોની માલિકીની સંસ્થા બની છે, આપણો આશ્રમ હરિદ્વારમાં એક નજરાણું બની રહ્યો છે.

ભારતીય સંસ્કૃતિમાં કુંભમેળાનું વિશેષ મહત્ત્વ છે, કુંભમેળામાં લાખો-કરોડોની સંખ્યામાં માનવ મહેરામણ ઉમટે છે, અલહાબાદ, હરિદ્વાર, નાસિક અને ઉજ્જૈનમાં ત્રણ વર્ષે વારા ફરતી મેળો યોજાય છે. અત્યારે હરિદ્વારમાં કુંભમેળો ચાલુ છે. કુંભમાં ૫ મહાસ્નાન આવે છે, તેનો લાભ લેવા સહુને વિનંતી છે.

આપણા આશ્રમમાં ૭૮ સાદી રૂમો, ૭૨ એ.સી. રૂમો, ૪ ડોરમેટરી, બે સત્સંગ હોલ, ભોજનાલય, ઉમિયા માતાજીનું મંદિર, લીફ્ટ, ભોંચરૂ, વિશાળા પાર્કિંગ સહિત તમામ અદ્યતન સગવડો ઉપલબ્ધ છે. કથા-સત્સંગ માટેની સર્વોત્તમ વ્યવસ્થા છે.

ઉમયાધામ આશ્રમ હરિદ્વાર રેલ્વે સ્ટેશનથી ૭ કિ.મી. દૂર છે. દહેરાદૂન હાઈવેથી ૦.૫ કિ.મી. દૂર છે, આપ ઓનલાઈન બુકિંગ કરાવી શકો છો. બુકિંગ માટે મો. ૮૧૭૧૧૩૦૯૮૨ પર સંપર્ક સાધી શકો છો. પૂર્વ પ્રમુખશ્રી વિક્રમભાઈનું સ્વપ્ન હતું. આ કમિટીના ચેરમેનશ્રી પી.જે. પટેલ અને વાઈસ ચેરમેનશ્રી આઈ.સી. પટેલ (એન્જીનીયર) અને તેમની ટીમને આ સુંદર વ્યવસ્થા બદલ ધન્યાવાદ ઘટે છે, માતાજીના તેમને આશીર્વાદ મળે એવી પ્રાર્થના.

સામાજિક ઉત્કર્ષ સહાય કમિટી

શ્રી ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન-ઉઝા દ્વારા ઘણી બધી સામાજિક ઉત્કર્ષની પ્રવૃત્તિઓ ઘણા વર્ષોથી કરવામાં આવે છે. તેમાં વિધવા-ત્યકતા સહાય, નિરાધાર, વિકલાંગ ભાઈ-બહેનોને સહાય તથા વિધવા બાળકોને કોલેજમાં ભણતા હોય તેમને દર વર્ષે સ્કોલરશીપ આપવામાં આવે છે.

આ વર્ષે તા. ૦૧-૦૭-૨૦૨૦ થી ૩૧-૧૨-૨૦૨૦ સુધીના છ માસિક હપ્તામાં ૩૩૪૭ વિધવા-ત્યકતા/નિરાધાર ભાઈ-બહેનોને ઘેરબેઠાં મનીઓર્ડરથી રૂ. ૪૯,૩૩,૩૩૯/- ની રકમ ચૂકવવામાં આવી છે. જરૂરીયાતમંદ બહેનો લાભ લે અને સરકારમાંથી પણ આર્થિક સહાય મળે છે તે પણ જરૂરથી લે અને જેમને પ્રભુએ આર્થિક સધ્ધરતા બક્ષી હોય એવા દાતાશ્રીઓ રૂ. ૫૦,૦૦૦/- નું દાન આપી સામાજિક ઉત્કર્ષમાં રસ લઈ માતાજીના આશીર્વાદ મેળવવા વિનંતી છે.

આપ સર્વનો સહકાર એ જ અભિલાષા સહ

॥ જય શ્રી ઉમિયા ॥

ગામ જોખા હાલ સુરત (અડાજણ) ના રહેવાસી સરજુભાઈ ગુલાબભાઈ પટેલની સુપુત્રી ચિ. સરાહ એ C.K. Pithawala College માંથી Computer Engg. માં CGPA 7.66 પ્રાપ્ત કરેલ છે. વધુ અભ્યાસ અર્થે Master in Computer cyber security માટે લોચાલિસ્ટ યુનિવર્સિટી મીસીસાગા, ટોરોન્ટો, કેનેડા જનાર છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

ગામ ભૈરવ ના શ્રી પ્રવિણભાઈ મોતીભાઈ પટેલ (ઈલે. ગર્વમેન્ટ કોન્ટ્રાક્ટર અને ઈલે. સુપરવાઈઝર) ચાલુ વર્ષે ઉભેળ દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળીની ચૂંટણીમાં અને શ્રી કામરેજ સુગર ફેક્ટરીમાં ડિરેક્ટર તરીકે બિનહરીફ વરણી થયેલ છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ જ્ઞાતિ ઉપયોગી બની રહો એવી અપેક્ષા રાખીએ છે.

વાણીનો સંયમ

ત્રિભોવનભાઈ એ. પટેલ
(દાણોદરડા)

વાણી એ માનવ જીવન સાથેના સુમધુર સંબંધોનો સેતુબંધ છે. વાણી દ્વારા દોસ્ત કે દુશ્મન બને છે. પ્રિયવાણી દ્વારા કોઈના દિલ જીતી શકાય છે. માનવ માનવ વચ્ચેના વ્યવહારમાં વાણી અગત્યની ભૂમિકા ભજવે છે. સારી કે ખરાબ વાણી વચ્ચેના અંતરનું સચોટ ઉદાહરણ એટલે સીતાજીની પ્રિયવાણી અને દ્રોપદીની કટુવાણી.

સમાજમાં થતા મોટાભાઈ ના ઝગડાઓનું મુળ વાણી દ્વારા થતા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ છે. અભદ્ર ભાષાનો ઉપયોગ વણબોઈતી ઉપાધિ ઉભી કરે છે. ગમ્મત ખાતર કરાયેલા અભદ્ર ભાષાનો ઉપયોગ મોટા ઝગડાઓનું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. અભદ્ર ભાષાના ઉપયોગ થકી ઉચ્ચરાયેલા શબ્દો ક્યારેય ભુલાતા નથી, અને સમય જતાં તેનો પ્રતિરોધ વિસ્ફોટ પેદા કરે છે. ઋષિ-મુનિઓ દિવસનો ઘણોબધો સમય મૌન જ ધારણ કરતા હતા. સંતો, સજ્જનો કે મહામાનવોનો વાણી ઉચ્ચારે છે. તેથી જ તેઓના શબ્દોનો જનમાનસ ઉપર ખુબ સારો પ્રભાવ પડે છે. સુમધુર વાણી સૌને પ્રિય લાગે છે. કર્ણપ્રિય સંગીત સૌના મન હરી લે છે.

કર્કશ અને કટાક્ષપૂર્ણ વાણી બીજાઓની વિવાદને જન્મ આપે છે. લોકોના વ્યંગબાણથી ઝગડાને આમંત્રણ અપાય છે. અને શાંતિનો માહોલ પેદા થાય છે. વાણીના વ્યંગબાણથી જ મહાભારત પેદા થાય છે. દ્રોપદી તેનું સચોટ ઉદાહરણ છે. સમાજમાં થતા મોટા ઝગડા હોય કે સામાન્ય ગૃહ કંકાસ હોય તેના મુળ શોધીશું તો કર્કશ વાણી જ જવાબદાર હશે.

આજે લોકોને બીજાઓની ટીકા કરવામાં વિકૃત આનંદ મળે છે. જાહેર સ્થળોએ લોકો દ્વારા થતા વાણીના બેફામ બફાટને લીધે લોક સમૂદાયમાં તેની ખુબ ખરાબ અસરો પડે છે, અને પરીણામ સ્વરૂપ તેનાં માઠાં પરિણામ બહુજન સમાજને ભોગવવા પડે છે. અંતે સમાજ કે રાષ્ટ્ર વિદ્યતનને માર્ગે આગળ ધકેલાય છે.

અજાણી વ્યક્તિ પાસે કે કોઈ સરકારી કચેરીમાં કામકાજ માટે મધુર વાણી ખુબ કારગત ઉપાય છે. વાણી થકી વ્યક્તિના ચારિત્ર્યની ઓળખ થાય છે. મધુર વાણીથી વાતાવરણ હળવું ફૂલ રહે છે, લોકોના મન શાંત રહે છે. સમાજમાં સદ્ભાવના વધે છે. સહકારીતાની ભાવના વધવાની સાથે સદ્કાર્યો પણ વધે છે. ધરતી પર સ્વર્ગના વાતાવરણ માટે સૌ માટે વાણીનો સંયમ ખુબ જરૂરી છે. જ્યાં જરૂરી ન લાગે ત્યાં વાણીને વિરામ આપી મૌન રહેવું ઉચિત ગણાશે. આજના આ સમયમાં જ્યાં લોકોમાં સહનશીલતા ઘટી ગઈ છે ત્યારે બીજન જરૂરી વાણી વિલાસ ત્યાગવો જ ઉચિત ગણાશે. “દુર્દરા યત્ર વક્તાત તત્ર મૌન હિ શોભનમ” જ્યાં દેડકાઓ વક્તા હોય ત્યાં સજ્જનો એ મૌન જ રહેવું શોભનીય છે.

“ઘટઘટ વસિયો રંગરસિયો”

- પરષોત્તમભાઈ કે. પટેલ

આ નાની પંક્તિ આપણને ઘણી અધ્યાત્મ સમજ આપે છે. સંકુચિત દ્રષ્ટિ છોડી ઉદાર અને વિશાળ બની એકમાં અનેકનાં અને અનેકમાં એકનું દર્શન પામીએ તો આપણે પ્રભુનું સાચું દર્શન પામ્યા છીએ તેવું માની શકાય.

નરસિંહ મહેતાએ પણ પ્રભુ વિષે જણાવતાં કહ્યું છે કે “અખિલ બ્રહ્માંડમાં એક તું શ્રી હરિ, જૂજવે રૂપે અનંત ભાસે” ઘાટે ઘાટે અઘાટ તત્ત્વ રૂપે રહેલ એક આત્માની સુંદર સમજ આપી છે.

કબીરજીના શબ્દોમાં “કબીર કુવા એક હૈ, પનિહારી અનેક બરતન સબકે વ્યારે હૈ પર પાની સબમેં એક” કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે આત્મા એક છે. જે દરેક જુદા જુદા ઘાટોમાં એક અઘાટ સ્વરૂપે રહેલો છે. આમ અલબેલા પ્રભુને ઓળખવા જ્ઞાનદ્રષ્ટિની જરૂર છે. પોતે પોતાના સ્વરૂપને ઓળખી લે, અને પોતાના માંજ સ્થિર થઈ સંતુષ્ટ બની જાય એજ શ્રેયસ્કર છે. “ગુરુજીના સંગમાને રસિયાના રંગમાં, સાચું સ્વરૂપ ઓળખાચું રે.” આપણે અત્યાર સુધી પ્રભુને ઓળખવા કયાંક બીજે ભૂલા પડ્યા હતા. પણ હવે નિજ સ્વરૂપને ઓળખી લીધું પછી તો મૌન બનીને જ રહેવું ને ?

જ્યારે શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસની સાથે મન, વચન અને કર્મથી આપણા સદ્ગુરુએ બતાવેલી ચુકિત વડે પ્રભુ ભજનમાં લીન થઈશું: ત્યારે પ્રભુ પોતાની મેળેજ પ્રગટ થઈ જાય છે. અને ઘટની અંદર જ પ્રભુના નિવાસનો ભાસ થવા લાગે છે. ટૂંકમાં શાંતિ, આનંદ સુખ અને સમજણનો એહસાસ.

પ્રભુએ જીવનબક્ષી આપણા પર ઘણોજ ઉપહાર કર્યો છે. હવે તમે તમારા રહેવાના ઘટરૂપી ઘરને મંદિર બનાવજો. ઘટમાંજ આત્મારામ દેવની પ્રતિષ્ઠા કરીને જીવન જીવશો તો બીજે કયાંય જવાની જરૂર નહિ પડે.

કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે સૌ તમારા ઘટને મંદિર બનાવજો. દેવ જેવા બનીને સૌ એક બીજાને ચાહે, હળીમળીને રહે, સુખ શાન્તિ અનુભવે જેથી ઘરની સુવાસ ચારે તરફ પ્રસરે. દેવજેવા બની બીજા માટે પ્રેરણારૂપ બનજો. આજ ઘટમંદિર અને આત્મારામ દેવની શોભામાં સમજવી. પછી તો તમે “ઘટોઘટ વાસી છો અવિનાશી.” અસ્તુ

ગામ ઉમરા (ગોથાણ) હાલ-અડાજણ શ્રી પંકજભાઈ છોટુભાઈ પટેલ જેઓ તા. ૬ અને ૭ માર્ચ ૨૦૨૧ નાં રોજ વડોદરા ખાતે માસ્ટર ગેઈમ્સ એસોસીએટ ગુજરાત દ્વારા આયોજીત સ્વીમીંગ, રનીંગ અને લોંગ જમ્પ રમતોમાં, ઉ.વ. ૬૫+ ગૃપમાં ૫ ગોલ્ડ મેડલ તથા ૧ સિલ્વર મેડલો પ્રાપ્ત કરેલ છે. વધુમાં તેઓ એપ્રિલ માસમાં નાસિક ખાતે નેશનલ લેવલની રમોતોમાં ભાગ લેવા જઈ રહ્યાં છે. ઉમાવાણી ખુબ ખુબ અભિનંદન પાઠવે છે.

રાષ્ટ્રીય નવી શિક્ષણનીતિ ૨૦૨૦

- ડૉ. મફતલાલ પટેલ

જેની આપણે રાહ જોતા હતા, તે રાષ્ટ્રીય નવી શિક્ષણ નીતિ ગત તા. ૩૦-૦૭-૨૦૨૦ ના રોજ ભારત સરકારની કેબિનેટે મંજૂર કરી દીધી છે. આ પોલીસી ઈસરોના ચીફ ડૉ. કે. કસ્તૂરીરંગનના પ્રમુખપદે તૈયાર થયેલી છે. નવી એજ્યુકેશન પોલીસી તૈયાર કરનાર ડૉ. કે. કસ્તૂરીરંગન ઈસરોના વૈજ્ઞાનિક તો છે જ સાથે સાથે દેશની સંખ્યાબંધ યુનિવર્સિટીઓ સાથે પણ જોડાયેલા હોઈ તેમને શિક્ષણનો લાંબો અનુભવ છે.

નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ એવી સરસ ઘડવામાં આવી છે કે જેનો અમલ થયા પછી શિક્ષણ દ્વારા સાચા અર્થમાં દેશ આત્મનિર્ભર બનશે. આ શિક્ષણનીતિમાં પ્રાચીન અને સનાતન ભારતીય જ્ઞાન સાથે સાંસક્રિક જીવન ઉપરાંત સ્કૂલના શિક્ષણ પછી જીવનની તૈયારીના રૂપમાં પૂર્ણ આત્મજ્ઞાન અને આત્મમુક્તિના રૂપમાં સ્વીકારવામાં આવ્યું છે.

શિક્ષણ વ્યવસ્થાના પાયાના ફેરફારોના કેન્દ્રમાં શિક્ષક હોવો જોઈએ. શિક્ષક જ પરિવર્તનનો વાહક છે. મેડિકલ, એન્જિનિયરિંગ, ફાર્મસી કરતાં શિક્ષક બનવાનું પસંદ કરે તેવી રીતે તેની આજીવિકા, સન્માન, માન-મર્યાદા અને તેના વ્યક્તિત્વની સુરક્ષા કરવામાં આવશે.

શિક્ષણની વ્યવસ્થા એવી રીતે કરવામાં આવશે કે તમામ વર્ગના બાળકોને ગુણવત્તાપૂર્ણ શિક્ષણ મળે, કયાંક અસમાનતા ન રહે તેનું ધ્યાન રાખવામાં આવશે.

આવતા વર્ષથી આ નીતિનું અમલીકરણ થશે. અત્યારની શિક્ષણનીતિમાં નીચે પ્રમાણેના ફેરફાર થશે :

- (૧) આંગણવાડીઓમાં ભણતા તમામ બાળકોનો સમાવેશ પ્રાથમિક શાળા સાથે કરવામાં આવ્યો છે. જેથી આંગણવાડીઓ પ્રાથમિક શાળા સાથે જોડાઈ જશે. ૩ થી ૭ વર્ષની ઉંમરે એટલે ધોરણ-૨ સુધીના બાળકો (પાંચ વર્ષ)ના વિકાસમાં સંપૂર્ણ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
- (૨) ધોરણ-૩ થી ધોરણ-૫ સુધીનું એટલે ૮ થી ૧૧ વર્ષની ઉંમરનું એક ગ્રૂપ જે પ્રાથમિક ગ્રૂપ ગણાશે.
- (૩) ધોરણ-૬ થી ધોરણ-૮ એટલે ૧૧ થી ૧૪ વર્ષની ઉંમરનું ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળાનું ગ્રૂપ બનશે.
- (૪) ધોરણ-૯ થી ધોરણ-૧૨ સુધી સેકન્ડરી સ્કૂલ બનશે. ધોરણ-૧૦ ની પરીક્ષા જે અત્યારે એસ.એસ.સી. બોર્ડ દ્વારા લેવાય છે, તે લેવાશે નહિ. ધોરણ-૯,૧૦,૧૧,૧૨ માં સેમેસ્ટર પદ્ધતિ દાખલ કરવામાં આવશે. દરેક ધોરણના બે સેમેસ્ટર મળી કુલ આઠ સેમેસ્ટરનાં અંતે તેને ધોરણ-૧૨ પાસનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવશે.
- (૫) ધોરણ-૫ સુધીનું શિક્ષણ માતૃભાષા દ્વારા આપવામાં આવશે. એટલે કે શરૂઆતથી અંગ્રેજી માધ્યમની શાળાઓ ને પણ પાંચ ધોરણ સુધી માતૃભાષામાં જ શીખવવું પડશે. બાળકોના વ્યક્તિત્વ

વિકાસ માટે માતૃભાષામાં શિક્ષણ આપવાની યોજના અત્યંત પ્રેરણાદાયક છે.

નવી એજ્યુકેશન પોલિસીમાં હવે ખાનગી કોલેજો, સરકારી કોલેજો, ડીઝ યુનિવર્સિટી જેવી બધી જ ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં એક જ નિયમ લાગુ પડશે. તે મુજબ હવે UGC અને AICTE બંને વિખેરી નાખવામાં આવશે અને હાયર એજ્યુકેશનના તમામ મુદ્દાઓ એક જ સંસ્થા દ્વારા નિયંત્રિત થશે. આ એક ખૂબ જ મોટી ઘટના છે. નવી શિક્ષણનીતિમાં ભારતીય ફ્લેવર જાળવી રાખીને અમેરિકા અને યુરોપની એજ્યુકેશન પોલિસીનો પણ પ્રભાવ છે. સાથે સાથે દેશનો વિદ્યાર્થી દુનિયાના વિદ્યાર્થી સાથે કોમ્પિટિશનમાં ઊભો રહી શકે તેની કાળજી રખાઈ છે. અત્યાર સુધી શિક્ષણ પર કુલ GDP ના ૪.૪૩ ટકા ખર્ચ કરાતો હતો, જે વધારીને હવે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર મળીને શિક્ષણ પર GDP ના ૬ ટકા સુધીનો ખર્ચ કરશે તેવો લક્ષ્યાંક રખાયો છે. નવી શિક્ષણનીતિમાં ૫+૩+૩+૪ ની ડિઝાઇન આપવામાં આવી છે તે એક સાયન્ટિફિક ફેરફાર છે. આ ડિઝાઇનમાં ૩ થી ૧૮ વર્ષ સુધીના બાળકની શિક્ષણ વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવી છે. જેમાં ૩ થી ૬ વર્ષ સુધીના બાળકોને પહેલાથી ત્રીજો ધોરણ સુધી ભણાવવામાં આવશે, જેમાં તેમને આંકડાકીય જ્ઞાન મળે તેવો પાઠ્યક્રમ તૈયાર કરવામાં આવશે. ધોરણ-૩ થી ૫ નો એક બીજો મુકામ રહેશે, જેમાં માતૃભાષામાં શિક્ષણ લેવું ફરજિયાત કરવામાં આવ્યું છે.

ધોરણ-૬ થી ૮ નો એક ત્રીજો મુકામ છે. આ દરમિયાન માતૃભાષા સહિત અન્ય બે ભાષા, જેમાં સંસ્કૃત સહિત ભારતીય ભાષાઓની સાથે વિદેશી ભાષાઓ શીખવવાની પણ વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. જે વાત આપણા બાળકોને દુનિયાના બાળકોની સાથે ઊભા રહેતા કરશે. આ ઉપરાંત છઠ્ઠા ધોરણથી જ વિદ્યાર્થીને મેથ્સ ઈંગ્લીશ પડે તે માટે કોર્સિંગ શિખવાડવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે. આજ વ્યવસ્થા ધોરણ-૯ થી ૧૨ સુધી પણ ચાલુ રહેશે. અત્યાર સુધી ધોરણ-૧ થી ૧૦ સુધી એક જ વ્યવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓને ભણવાનું હતું અને ૧૦મી પછી સ્પેશિયલ સબ્જેક્ટ્સની પસંદગી કરવાની રહેતી હતી, જેમાં હવે બદલાવ કરવામાં આવ્યો છે. આ ઉપરાંત સંગીત, ફિઝિકલ ટ્રેનિંગ (PT) જેવા વિષયો પહેલા વૈકલ્પિક હતાં. તેને હવે એ સ્તર પર લાવવામાં આવશે, જેનાથી વિદ્યાર્થી આ વિષયો પ્રત્યે આકર્ષાય. આમ ૧૨મું પાસ વિદ્યાર્થી એક સ્કિલ સાથે બહાર નીકળે તેવી વ્યવસ્થા નવી શિક્ષણનીતિમાં કરવામાં આવી છે. અત્યાર સુધી સાયન્સ, કોમર્સ કે આર્ટ્સના જુદા જુદા ખાતાઓમાં વિદ્યાર્થીઓ વહેંચાઈ જતા હતા તે પદ્ધતિને નવી શિક્ષણનીતિમાં નાબૂદ કરીને હવે ક્રેડિટ પદ્ધતિથી મૂલ્યાંકન વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે, જે આવકારદાયક છે. નવી શિક્ષણનીતિમાં રમત-ગમત, કલા, ફેશન, ભાષા વગેરેને મહત્ત્વ અપાયું છે. કોઈ વિષય ઊંચો નથી ને કોઈ વિષય નીચો નથી તે વાત વિદ્યાર્થી સમજે તે રીતે નવી શિક્ષણનીતિ તૈયાર કરાઈ છે.

સાસુ, સસરા અને છૂટાછેડા

- કાન્તિ પટેલ (દેવરાસણ)

પતિ-પત્નીના છૂટાછેડા માટે ઘણાં પરિબળો જવાબદાર છે. જેમાં મોબાઈલના માધ્યમથી 'મા' પરિબળની ચર્ચા અગાઉના લેખમાં કરી. દરેક કિસ્સામાં માત્ર વહુની મા અથવા પિયરિયાંનો વાંક કાઢવામાં આવે તો પિયરપક્ષ ને જરૂર અન્યાય થયો ગણાશે. છૂટાછેડાના કેટલાક કિસ્સામાં સાસરિયાં પણ જવાબદાર છે, જેમા સાસુ અગ્રસ્થાને હોય છે. કેટલાકમાં સસરા પણ જવાબદાર હોય છે પણ આ ચરિત્ર સાસુ પ્રેરીત હોય છે. આ કોઈ એક સમાજ કે કોમ માટે નહીં પણ સમગ્ર માનવજાતને લાગુ પડે છે.

દીકરાનો સંબંધ ગોઠવાઈ ગયો હોય, સારી, સુશીલ, ભણેલી ગણેલી કન્યા શોધી હોય, અને દીકરાના લગ્ન લેવાના હોય ત્યારે તેની માની ખુશીનો પાર હોતો નથી. દીકરાની વહુ ઘરમાં ક્યારે આવે તેની રાહ ખેઈ રહ્યા હોય છે. ધૂમધામ ખર્ચ કરીને દીકરાને પરણાવમાં આવે છે. માને સામાજિક જીવનમાં સાસુનું પ્રમોશન મળે છે. લગ્નમાં દીકરાની વહુની પસંદગીના દાગીના, સાડીઓ તથા અન્ય ચીજવસ્તુઓની ખરીદી કરવામાં આવે છે. વેવાઈઓ ગોળઘાણા ખાઈને બંનેના સંબંધો ગોળ જેવા મીઠા રહે તેવો મનોમન સંકલ્પ કરે છે. બેએક વર્ષ બધું બરાબર ચાલે છે. ત્યાર બાદ બંને પક્ષને એકબીજાના દોષો દેખાવા માંડે છે, જે અત્યાર સુધી દેખાડાના દંભી આંચળા નીચે ઢંકાયેલા હતા. સાસુને વહુની ટેવ-કુટેવો અને વહુને સાસુના સ્વભાવનો અનુભવ થવા લાગે છે. વહુ પિયરમાં મા-બાપની રહેમ નજર તળે ભોગવેલ બાદશાહી લાઈફ સ્ટાઈલ ભૂલતી નથી કે ભૂલવા તૈયાર નથી. સવારે તથા બપોરે જમ્યાબાદ મોડે ઉઠવું, ઘરની ચિંતા છોડી તૈયાર થવામાં અમચાઈત વિલંબ કરવો, ઘરમાં ચા-પાણી કરાવવા જેવા કોઈ મહેમાન આવ્યા હોય તો તેમને નજરઅંદાજ કરવા તથા ચા-પાણીની જવાબદારી સાસું ઉપર ટોળી દેવી, મોબાઈલ હાથમાં જ રાખવો, ફેસબુક અથવા વોટ્સએપ ઉપર ચિટકી રહેવું, રાત્રે મોડે સુધી જાગવું, કોઈને કોઈ બહાનાં બનાવી પતિને ઘરની બહાર ખેંચી જવો, વાતવાતમાં ખોટું લગાડવું, કોઈપણ શિખામણ આપે તો નાક ફુલાવવું, તથા સામે પક્ષે સાસુનો કંજૂસીયો સ્વભાવ, દીકરો હવે વહુની આંખે ભાળે છે અને વહુ પાચ એટલું પાણી પીએ છે એવી સંકુચિત ભાવના જેવા અવગુણો બંને પક્ષોને અનુભવ થવા લાગે છે. ઘરમાં વાસણ ખખડવાની શરૂઆત થાય છે. એકબીજા સામે નફરતનાં તથા અણગમાનાં બી રોપાય છે જે ટૂંક સમયમાં વટવૃક્ષ બનીને રહે છે.

આજની વહુ ભણેલી ગણેલી છે. મહાભારતનો કર્ણ જેમ જન્મથી કવચ અને કુંડળ સંપન્ન હતો તેમ આજની વહુ પિયરતી જ મોબાઈલ સંપન્ન છે. મનપસંદ ફિલ્મ તથા ટીવી સિરીયલ જોવાનો, સમાચાર પત્રો તથા સામાજિક વાંચવાનો મોબાઈલ ઉપર ચેટીંગ કરવાનો, કીટી પાર્ટી તથા રેસ્ટોરન્ટ કલ્ચર જેવા શોખ ધરાવે છે. જે સાસુની નજરમાં અવગુણો છે. આજના સમયમાં આ બધા શોખ હોવા એ વાજબી છે. પણ ક્યારે...? જે એ મર્યાદામાં હોય તો....! નવરાશની પળોમાં, કામ પડતર રાખીને નહીં...! પરંતુ સાસુને ઘરનું કામ બાકી રહી જવા પાછળ આવા શોખ કારણભૂત લાગે છે. અને તે જીભ કચર્યા વિના રહેતી નથી, “અમને તો આવા કોઈ શોખ ન હતા, અમારા જમાનામાં તો આવું કંઈ નહતું...!” સાથે સાથે કામની ચિંતા કરી શિખામણ આપવા મંડી પડે છે. જે આજની વહુને માફક આવતું નથી. કારણ કે આજની વહુ મોર્ડન છે, અહમથી ઘેરાયેલી છે. મેચ્યોરીટીનો અભાવ છે.

પરિણામે સાસુ વહુ વચ્ચે ઘર્ષણ લાગે છે. અને વિજ્ઞાનના નિયમ પ્રમાણે ઘર્ષણ થાય એટલે ગરમી... અને ગરમી એટલે તણખા... જે આખા કુટુંબને દગ્ગાડે છે.

કેટલાક કિસ્સામાં સાસરિયાં લાલચું સ્વભાવનાં હોય છે. તેઓની નજર વહુ પિયરમાંથી શું લાવી તેના ઉપર હોય છે. જો એમની અપેક્ષા મુજબ ના હોય તો તે બહાનું પડદા પાછળ રાખી “વહુને કંઈ આવડતું નથી, વહુ ખર્ચાળ છે, અને ફરવાનો બહુ શોખ છે, એને તો ઘેર ખાવું અને ઝેર ખાવું બરાબર છે.” આવા દોષોનું આરોપણ કરી વહુ તરફ સાસરિયાંની નફરત અને અણગમો વધતાં જાય છે. નોકરી કરતી વહુની પસંદગી કરી હોય તો સાસરિયાં વેંત ઊંચા ચાલીને ગૌરવ લે છે. પણ લગ્ન પછી વહુ પગારનો હિસાબ નથી આપતી ત્યારે વહુની ગેરહાજરીમાં સાસુને ઘરકામ કરવું પડે છે. મહેમાનોને સાચવવા પડે છે. જો સંતાનો હોય તો તેમને સાચવવા પડે છે. જે સાસુને કાંઈ પડે છે. અને “હવે તો મારાથી કામ નથી થતું” એવા બળાપો નિકળવાનો શરૂ થાય છે. આવો બળાપો વહુથી છાનો નથી હોતો, પણ વહુને ઘરની બહાર રહેવાની આઝાદી નોકરી જ આપી શકે એ પણ વહુ સારી પેઠે સમજે છે. એટલે એ નોકરી છોડવા તૈયાર નથી. પરિણામે કુટુંબમાં ગજગ્રાહ શરૂ થાય છે.

કામઘંઘાના હિસાબે સસરા મોટેભાગે ઘરની બહાર હોય છે. તેઓ જ્યારે ઘરમાં આવે એટલે વહુની ગેરહાજરીમાં સાસુ વહુની વિરૂદ્ધ કાનભંભેરણી કરે છે. જો સસરાજી સાસુનો પડયો બોલ ઝીલતા હોય તો વગર વિચાર્યે વહુથી વિરૂદ્ધના મોરચોમાં સંમિલિત થઈ જાય છે. ત્યારબાદ હથેળીમાં તમાકુચૂનો મસળતાં મસળતાં ત્રાંસી આંખે વહુની હરકતોનું નિરીક્ષણ કરી વહુના ચોકીદારની ભૂમિકા ભજવે છે, જે વહુની ધ્યાન બહાર હોતું નથી. કેટલાક કિસ્સામાં વહુની નણદ પણ સાસુ વહુના ઝઘડામાં મમ્મીનો પક્ષ લઈ ઝઘડાથી આગને ફૂંક મારવાનું કામ કરે છે. એને સાસરીમાં બહુ ગોઠવું ના હોય તો વારેઘડીએ પિયરમાં આવી ભાભી સામે રોફ જમાવવાનું કામ કરે છે.

આ બધાં રોજના કંકાસના કારણો છે જે માઠાં પરિણામ તરફ લઈ જાય છે. આમાં છોકરાનો સૂડી વચ્ચે સોપારી જેવો ઘાટ થાય છે. જો છોકરો મા-બાપનો પડયો બોલ ઝીલતો હોય તો મમ્મી પપ્પાના દબાણવશ, ના ઈચ્છતો હોવા છતાં બંનેના છૂટાછેડા થાય છે. જો છોકરો કહ્યાગરો કંથ હોય તો મા-બાપથી અલગ રહેવા જાય છે. છૂટાછેડા કરતાં અલગ રહેવા જેવું એ વ્યવહારિક અને સામાજિક રીતે પણ યોગ્ય છે. પરંતુ આ બધી રોજબરોજની સમસ્યાઓનું જો કોઈ સમાધાન ન થાય તો છોકરો તણાવગ્રસ્ત થઈ મૂંગાયા કરે છે કારણ કે બંને પક્ષને કંઈ કહી શકતો નથી. અને કેટલાક કિસ્સામાં પોતે દુનિયાને અલવિદા કરવાનો આત્મઘાતી નિર્ણય પણ લે છે. કેટલાક કિસ્સામાં વહુનાં પિયરિયાં જો છૂટાછેડા આપવાનો વિરોધ કરતાં હોય તો સાસરિયાં એ વહુને અગ્નિસ્નાન કરાવ્યાના દાખલા પણ આપણે સમાચાર પત્રોમાં વાંચીએ છીએ.

મોટાભાગના કિસ્સામાં સાસુ વહુને પારકી જ ગણે છે. એ વાત ભૂલી જાય છે કે પોતે એક દિવસ આ ઘરમાં વહુ બનીને આવી હતી. ઘરની સભ્ય હોવા છતાં કેટલીક ચર્ચા વહુની ગેરહાજરીમાં કરવામાં આવે છે. વહુની સરખામણીમાં દીકરીનું પલ્લુ હંમેશા નમતું જ રહે છે. સાસુ વહુને ભલે બેટા... બેટા... કરીને બોલાવે, પરંતુ એને દીકરીનો દરજ્જો આપી શકતી નથી. સાસુ જો સાસુ બની ને રહેવા કરતાં મા બનીને રહે તો કદાચ છૂટાછેડાનાં પ્રસંગો નિવારી શકાય...!

જેવું કર્મ તેવું ફળ

- પટેલ સ્વેદા (ખોરસવાળા)

એક નગર હતું. આ નગરમાં એક રાજા હતો. તે રાજા ઘણો ધર્મ પ્રેમી અને લોક ચાહના વાળા રાજા હતો. રાજા લોકોની મુશ્કેલીઓ સાંભળતો ને લોકોને કંઈ મુશ્કેલીઓ છે, તે જોવા રાજા ઘણી વાર વેશ પલટો કરી નગર ચર્ચા જોવા નીકળતો.

એક દિવસ વહેલી પરોઢે રાજા વેશપલટો કરી નગર ચર્ચા કરવા નીકળ્યો. તે રાજાએ રસ્તા વચ્ચે એક મોટો પથ્થર પડેલો જોયો. વટેમાર્ગુ આ પથ્થરથી ટકરાઈને જતા હતા. આ મોટો પથ્થર કોણ ખસેડે છે, તે જાણવાની રાજાને ઈચ્છા થઈ. આથી રાજાએ મોટો પથ્થર નીચે એક કાગળની ચબરખી લખીને તેમજ આ કાગળની ચબરખી સાથે એક સોનાની મહોર મૂકી.

આ પથ્થરનું શું થાય તે જોવા રાજા થોડે દૂર સંતાઈને ઊભો રહ્યો, તેવામાં એક ઘોડાગાડી વાળો ત્યાંથી પસાર થયો. તે મસ્તીથી ગીતો ગાતો ગાતો જતો હતો. એવામાં ઘોડાગાડીનું એક પૈડું આ પથ્થર સાથે જોરથી ભટકાયું અને ઘોડાગાડી ઊંઘી પડી. ઘોડાગાડીમાં બેઠેલા મુસાફરો ચીસાચીસ પાડી ઊઠ્યા. ઘોડાગાડીવાળો ગુસ્સે થઈને બોલ્યો, કોને રસ્તા વચ્ચે આવડો મોટો પથ્થર મૂક્યો છે ? તે પણ પથ્થર ખસેડયા વિના ચાલતો થયો.

થોડા સમય બાદ એક ખેડૂત બળદો સાથે ત્યાંથી પસાર થયો. એના એક બળદનો પગ રસ્તા વચ્ચે પડેલા પેલા પથ્થર સાથે અથડાયો. એથી બળદ લંગડતો લંગડતો ચાલવા લાગ્યો. બળદવાળો માણસ પથ્થર ખસેડયા વિના ચાલતો થયો.

થોડા સમય પછી ત્યાંથી એક દૂધવાળી પસાર થઈ. તેના માથે દૂધની ગાગર હતી. તે તેની ભાષામાં લોકગીતો ગાતી ગાતી ચાલતી હતી. તેનું ધ્યાન આ રસ્તા વચ્ચે પડેલા પથ્થર પર ધ્યાન ન રહ્યું. અને તેને પથ્થરની ઠેસ વાગી તે નીચે જમીન પર પડી ગઈ. અને તે દૂધની ગાગર ફૂટી ગઈ. અને બધું દૂધ ટોળાઈ ગયું. દૂધ વાળી રસ્તા વચ્ચે પથ્થર મૂકવા વાળાને ગાળો દેતી દેતી તથા પગે લંગડાતી લંગડાતી ચાલતી થઈ. તેણે પણ આ પથ્થર ખસેડયો નહિ.

થોડી વાર પછી એક વિદ્યાર્થી ત્યાંથી પસાર થયો. તેણે રસ્તા વચ્ચે પડેલો પથ્થર જોયો, ત્યાં તેણે દૂધ ટોળાયેલું જોયું. તેણે વિચાર્યું કે આ પથ્થર ઘણાને નડતો હશે. તેણે દફતર રસ્તાની બાજુમાં મૂક્યું, પછી બળપૂર્વક મોટો પથ્થર ખસેડયો. જોયું તો પથ્થર નીચે કાગળની એક ચબરખી હતી. અને સોનાની સોનામહોર હતી. તેને નવાઈ લાગી. તેણે આ કાગળની ચબરખી વાંચી તેમાં લખ્યું હતું કે પથ્થર ખસેડનારનું ઈનામ.

એટલામાં દૂર ઉભેલા રાજા પણ ત્યાં આવી પહોંચ્યા રાજાએ વિદ્યાર્થીને તેની ફરજ નિભાવવા બદલ અભિનંદન પાઠવ્યા. અને રાજાએ વિદ્યાર્થીનું નામ તથા સરનામું પૂછી લીધું.

બીજા દિવસે રાજસભા ભરાઈ ત્યારે રાજાએ પથ્થર વાળી બનેલ વાત રાજસભામાં કરીને પ્રધાનને હુકમ કરી આ વિદ્યાર્થીના માતા-પિતાને રાજસભામાં બોલાવીને તેમનું જાહેર સન્માન કરવામાં આવ્યું. અને આ વિદ્યાર્થીના માતા-પિતાને રહેવા માટે રાજમહેલમાં એક મકાન આપ્યું અને આ વિદ્યાર્થી ભણે ત્યાં સુધી ભણવાનો તમામ ખર્ચ રાજાએ આપવાની જાહેરાત કરી. આવા સપુત્રોને મારા લાખ લાખ વંદન.

આ પથ્થરના સમાચાર આખા નગરમાં ફેલાઈ ગયા. પ્રજાજનોને પોતાની ફરજ અદા કરવાનું મહત્ત્વ સમજાયું.

આપણામાં કહેવત છે કે કરેલા કર્મોના બદલા ભોગવવા પડે છે. પાપ-પુણ્યની કુદરતના ચોપડે નોંધ થાય છે. પણ સત્કર્મો કરીએ. આપણાથી સારા કર્મો ન થાય તો કંઈ નહિ, પણ ખરાબ કર્મો કરવાથી

કુદરત આપણને લાકડી લઈને મારતો નથી પણ કંઈકને કંઈક આપતિ આપણા ઉપર નાખી દે છે.

આપણે જેવું કર્મ કરીએ તેવું તેનું ફળ આપણને મળે છે. આપણે બાલક વાલીએ અને કેરીની આશા રાખીએ તો કેરી ન મળે કેરી મેળવવા માટે આંખા વાલવા જોઈએ.

આપણે માટીની કોઠીમાં થોડા ઘઉં ભર્યા હોય અને ઘઉં ઉપર કાંકરા કોઠીમાં નાખ્યા હોય. કોઠીમાં નીચે કાણામાંથી ઘઉં કાઢીએ ત્યારે ઘઉં આવી રહ્યા પછી કાંકરા જ આવવાના. સુખ અને દુઃખ કચેલા કર્મોને આધીન છે. જેવું કર્મ કર્યું હશે તેનો બદલો આપણે જીવતા ભોગવવો પડશે. મૃત્યુ પછી સ્વર્ગ કે નરક કંઈ નથી. સ્વર્ગ અને નરક અહીં છે. માટે આપણે સારાં કાર્યો કરીએ. તથા શક્તિ પ્રમાણે ગૌ સેવા, રૂપિયાનુંદાન, રક્તદાન, ચક્ષુદાન, કન્યાદાન, મતદાન કરી મળેલ મનુષ્ય અવતાર સાર્થક બનાવીએ.

ભૂલો ભલે બીજું બધું મા બાપને ભૂલશો નહિં, અગણિત છે ઉપકાર એના એ કદી વિસરશો નહિં પથ્થર પૂજ્યા પૃથ્વી તણાં ત્યારે દીકું તમ મુખડું, એ પુનિત જનના કાળજ પથ્થર બની છુંદશો નહિં કાઠી મુખેથી કોળીયા મ્હોંમા દઈ મોટા કર્યા, અમૃત તણાં દેનાર સામે ઝેર ઉગળશો નહિં લાખો લડાવ્યા લાડ તમને કોડ સૌ પુરા કર્યા, એ કોડના પુરનારના કોડને ભુલશો નહિં લાખો કમાતા હો ભલે મા બાપ જેથી ના ઠર્યા, એ લાખ નહિં પણ રાખ છે એ માનવું ભૂલશો નહિં સંતાનથી સેવા ચાહો સંતાન છો સેવા કરો, જેવું કરો તેવું ભરો એ ભાવના ભૂલશો નહિં ભીને સૂઈ પોતે અને સૂકે સુવડાવ્યા આપને, એ અમીમય આંખને ભૂલીને ભીંજવશો નહિં પુષ્પો બિછાવ્યા પ્રેમથી જેણે તમારા રાહ પર, એ રાહબરના રાહ પર કંટક કદી બનશો નહિં ઘન ખરચતા મળશે બધું માતા પિતા મળશે નહિં, પલપલ પુનિત એ ચરણની ચાહના ભૂલશો નહિં

મા-બાપની સ્મૃતિમાં આટલું તો કરીએ જ...

દિવસની શરૂઆત પ્રાર્થનાથી કરીએ, પ્રાર્થના આત્માનું કવચ છે.

પ્રભુ અને ગુરુનું સંતોનું સ્મરણ કરીએ, માતાપિતાને પગે લાગીએ.

વૃક્ષોનું જતન કરીએ, નવા વૃક્ષો વાલીએ, ઘરતીમાતાને હરિયાળી રાખીએ.

પક્ષીને ચણ નાંખીએ, ગાય માતાનું પૂજન કરીએ અને ઓર્ગેનિક ખેતી કરીએ.

જળ એ જીવન છે તો નદી, સરોવર, સમુદ્ર, તળાવ ને કૂવાને પ્રદૂષિત ન કરીએ.

ઘરમાં સદ્ગ્રંથો રાખીએ અને તેનું વાંચન કરીએ, ઘરમાં સંપ સૃહદભાવ એકતા રાખીએ.

સ્વચ્છતા રાખીએ, વ્યસનથી દુર રહી સારા નાગરિક બની દેશના વિકાસમાં સહભાગી બનીએ.

કોઈ આત્મીય બને કે ના બને, હે પ્રભુ ! મારે આત્મીય બનવું જ છે તો મને બળ આપશોજી...

-પ.પૂ. હરિપ્રસાદ સ્વામિજી

- અર્જુનભાઈ પટેલ (કોળીભરથાણા)

ટાળવું. આપણી સામાજિકતાનો પાયો આવા સમયે હાજર થઈ સંબંધ જાળવવામાં છે. પરંતુ હવે તેમાં સંયમ અને વિવેક જરૂર છે.

મરણ પાછળના બેસણામાં પણ હવે અતિરેક થતો જાય છે. કોઈ સજ્જન અને ભદ્ર પુરૂષ કે સ્ત્રીનું અવસાન થાય ત્યારે સંબંધીઓ, વ્યક્તિ પ્રત્યે કૃતજ્ઞતા કે સ્વજનોને સહાનુભૂતિ આપવા માટે જવું પડે એ અનિવાર્ય ઘટના ગણાય. અંતરની લાગણી વ્યક્ત કરવી એ સંસ્કારિતાની નિશાની છે.

પરંતુ હમણા જ શહેરના જાણીતા કાર્યકરના અવસાન નિમિત્તે જવાનું થયું. બે મોટી જાન માટે બંધાય એટલો મંડપ અને બહાર વાહનોની વણઝારતો એટલી કે એસ્ટેટથી લઈ ખટારા ટ્રેક્ટરો દ્વારા આખો રસ્તો રોકાઈ ગયેલો. કાચા કપાયેલા નખ જેવું આખરું અવે અણધાર્યું ચુવાનનું મૃત્યુ હોય તો અરેકારો થાય. એકાદ વખત જવું પડે. પરંતુ એમાં ગામડાઓથી ટ્રેક્ટરો ભરી સ્ત્રી-પુરૂષો આવતાં જ જાય અને એટલી રોકકળ થાય કે ઘરની અબુધ ચુવતીતો ક્યારેક બેભાન પણ થઈ જાય.

હવે આ બેસણાની પદ્ધતિ બદલાવાની તાતી જરૂર છે. આમાં પણ આપણો પુષ્કળ સમય બરબાદ થાય છે. કશી ઓળખાણ ન હોય પણ કુટુંબની રાહ ખડે તડકે કે કામના તડાકે ટ્રેક્ટરમાં સમય વેડફી એકાદ વેળા જવું પડે તેવી અનિવાર્યતા અટકાવવી પડે. હવે તો આવા અવસાન-બેસણાં વખતે છેક અમદાવાદ-વડોદરાથી લકઝરી ભરીને આવવાનો ચાલ થતો જાય છે.

અરે ઘણા વડીલો તો સવારે છાપું આવે એટલે છેલ્લા પાને બેસણાંના સમાચાર ઉપર પહેલી નજર ફેરવી લે છે ! રખે ને આપણે સામાજિક કર્તવ્ય બજાવવામાંથી રહી જઈએ તો...!

માનવી માટે મૃત્યુ એ અટલ ઘટના હોવા છતાં જનાર સ્વજન માટે અંગત પરિજનોને શોક અને ક્યારેક આઘાત લાગે અને એની તીવ્રતામાં અંગત સગા સંબંધીની સહાનુભૂતિ હાજરી આસ્વાસક બને તેવા નજીકનાં સગા-સંબંધી એક રાત્રે સાથે મળી ઈશ્વરસ્મરણ, પ્રાર્થના, રામદૂન કે ગીતાના ૧૫મા અધ્યાયનું પઠન કરે તો દિવંગત આત્માને પણ શાન્તિ મળે. એવી ક્ષણ વિરાગ અને વિશ્રાંતિની બનવી જોઈએ અને શોકનું વિલોપન શાન્તિ અને શમમાં થવું જોઈએ.

સમય બરબાદ કરનાર સામાજિક તમાશા વેળાસર બંધ કરીએ એમાં આપણું અને રાષ્ટ્રનું શ્રેય છે. તાજેતરમાં કોરોના મહામારીને કારણે બેસણાં બંધ થયા છે, તેનાથી ઘણો ફાયદો થયો છે. લોકો પણ કહે છે હવે મરણ પાછળ થતા ખર્ચ બંધ કરવા જોઈએ.

ગામ કન્યાસી પ્રકાશભાઈ કનુભાઈ પટેલ ના સુપુત્ર ચિ. દર્શન એ Savitribal Poble Pune University માંથી BE. IT ની ડિગ્રી CGPA 6.48 સાથે પાસ કરી છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

શું કોરોના જશે ?

- પટેલ હેમિલ હસમુખભાઈ
(કરશનપુરા)

મિત્રો “જો આજના અનુભવમાંથી કંઈ નહિ શીખીએ તો આવતી કાલે ફરી એજ ‘આજ’ પાછી આવશે” !!

આજે આ કહેવત ઘણે અંશે સાચી ઠરતી હોય એવું દેખાઈ રહ્યું છે. જે કોરોનાનો ધીરે-ધીરે નાશ થઈ રહ્યો હતો એ જ કોરોનાનો નવો વિરાટ જન્મ ફરીથી માનવીએ જ આપ્યો એમ લાગે છે આ દિવાળીમાં.

મિત્રો, શું છે રોગપ્રતિકારક શક્તિ ? અમેરિકાની ‘નેશનલ હેલ્થ રીસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ’ ના એક રીસર્ચ મુજબ શારીરિક અને માનસિક સ્વાસ્થ્યની સમસ્યાનું રહસ્ય લાગણીઓના કેન્દ્ર સમા ભાવનાત્મક મસ્તિસ્કમાં છૂપાયેલું છે. વ્યક્તિમાં જ્યારે દુર્ભાવો, લાગણીના વિકારો ઉત્પન્ન થાય છે, એનું ભાવનાતંત્ર અસંતુલિત અને દુષિત થાય છે. ત્યારે તેના શરીરમાં રોગો ઉત્પન્ન થાય છે. જે એનામાં વિશ્વાસ, શ્રદ્ધા, પ્રેમ, સમર્પણ, સહયોગ, આશા, ઉમંગ અને ઉત્સાહ આ આઠ હકારાત્મક સદ્ભાવો ટકી રહેવા હોય તો તે સ્વસ્થ રહે છે. અને સ્વસ્થતાએ જ તો રોગપ્રતિકારક શક્તિનું મૂળ છે.

મિત્રો, કોરોનાની રસી જાન્યુઆરી-૨૦૨૧ માં આવી ગઈ, પણ ત્યાં સુધી આપણે જ આપણો રોગપ્રતિકારક શક્તિ જાતે જ એવી વિકસાવીએ કે કોરોના તો શું, બીજા કોઈપણ વાઈરસ આવે તો પણ એને હાર માનવી પડે, આપણે નહિ !!

કોરોના સામે લડવાના અને આત્મવિશ્વાસ વધારવાના ૭ સૂત્રો...

- (૧) ઈર્ષ અને અનાવશ્યક ઉતાવળનો ત્યાગ અને આળસને અલવિદા.
- (૨) શ્રદ્ધા અને આત્મવિશ્વાસ સભર દ્રષ્ટિકોણ.
- (૩) જ્યાં સુધી સ્વયં પોતાનામાં વિશ્વાસ નથી ત્યાં સુધી પરમાત્મામાં પણ વિશ્વાસ બેસાડે નહિ.
- (૪) પ્રબળ પુરૂષાર્થ અને સંજોગો સામે અણનમ રહેવાની મનોવૃત્તિ.
- (૫) આનંદ વસ્તુ કે સ્થિતિમાં નથી પણ તમારી સકારાત્મક દ્રષ્ટિમાં છે એ વાત સદાય યાદ રાખો.
- (૬) તકોની માયાજાળમાં અટકાવવાને બદલે મળે તેને હરખથી વધાવી લો.
- (૭) કષ્ટદાયક રાત્રિની પાછળ પ્રભાતના કિરણો પોતાના પ્રભાવની પ્રતિક્ષા કરી રહ્યા છે, એમ માનીને આનંદમાં રહો.

દીકરીની મુંઝવણ

- પ્રહલાદભાઈ જેસંગદાસ

સ્નેહા ૨૪ વર્ષની સુંદર દેખાવડી અને સંસ્કારી યુવતી હતી જેતાવેત ગમી જાય એવી. પણ ઘણા છોકરા જેવા આવ્યા અને જેઈને ગયા પછી સામેથી નાનો જવાબ આવતો આથી તેના પિતા કરસનભાઈ અકળાઈ જતા. કરસનભાઈના પત્નીનું અવસાન ૪ વર્ષ પહેલાં અકસ્માતમાં થયેલું અને સંતાનમાં એકમાત્ર દીકરી રૂપે સ્નેહા હતી. સ્નેહાના પિતા પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક હતા અને તેની માતા પણ ધાર્મિક ભાવનાવાળા હતા. એટલે સ્નેહાના સંસ્કારોમાં કોઈ કમી નહોતી.

થોડા દિવસ પછી કરસનભાઈના દૂરના મામાના દીકરાએ એક સંબંધ માટે સમાચાર મોકલાવ્યા અને કહ્યું કે છોકરો સંસ્કારી અને દેખાવડો છે. અને પોતાનો વ્યવસાય પણ કરે છે. પરંતુ તેના પિતા હયાત નથી. જો તમને અનુકૂળ હોય તો આગળ વાત કરું. સ્નેહાએ સંમતિ આપી એટલે મુલાકાતની ગોઠવણ થઈ. નિર્ધારિત દિવસે અપૂર્વ અને બહેન કેતકી અને મમ્મી વાસંતીબેન સ્નેહાને જેવા માટે આવ્યા. કરસનભાઈએ મીઠો આવકાર આપ્યો અને સ્નેહાએ બધાની સરસ સરભરા કરી. એ દિવસે અપૂર્વ અને સ્નેહાએ એકાંતમાં વાત કરી કરીને આવ્યા પછી થોડો મુંઝાયેલો રહેતો હોય એવું વાસંતીબેનને એના ચેહરા ઉપરથી લાગ્યું. અપૂર્વની બહેન કેતકીતો હસતા હસતા એવું પણ બોલી ગઈ કે સ્નેહા અપૂર્વની જોડી જામે એવી છે. કરસનભાઈને પણ પહેલી નજરે અપૂર્વ ગમી ગયેલો અને મનમાં ભગવાનને પ્રાર્થના કરેલી કે આ સંબંધમાં સામેથી હા આવે તો સારું. વાસંતીબેન કરસનભાઈને એટલું કહ્યું કે અપૂર્વની સાથે અમે ચર્ચા કરીને જવાબ આપીશું.

બે દિવસ વિતી જવા છતાં અપૂર્વએ કોઈ જવાબ ના આપ્યો એટલે એક સાંજે વાસંતીબેન બોલ્યા શું કારણ છે કે તું થોડો મુંઝાયેલો દેખાય છે ? કેમ સ્નેહા નથી ગમતી તને ? સ્નેહાના પપ્પા તરફથી તો આપણે જેઈને સાંજે આવ્યા ત્યારે જ હા આવી ગઈ છે. હવે આપણે જવાબ આપવાનો છે. આખરે અપૂર્વએ કીધું મમ્મી એવું નથી. સ્નેહા મને પણ ગમે છે. પણ એની એક શરત છે એટલે હું થોડો મુંઝાયેલો છું. વાસંતીબેન બોલ્યા શું શરત છે એ તો કહે આપણને ઠીક નહિ લાગે તો આપણે ના કહી દઈશું. અપૂર્વ બોલ્યો કે સ્નેહાનું એવું કહેવું છે કે એની મમ્મી હયાત નથી એટલે લગ્ન પછી એના પપ્પા એકલા પડી ન જાય એટલે સ્નેહાએ માંગણી કરી છે કે જ્યાં સુધી પપ્પા જીવે છે ત્યાં સુધી હું મહિનામાં એકવાર મારા પપ્પાને મળવા જઈશ અને વર્ષમાં એકવાર મારા ઘરે એક અઠવાડિયા સુધી રહેવા લાવીશ. બસ આ શરત મંજૂર હોય તો જ હું લગ્ન કરવા માગું છું. નહિતર મારે લગ્ન કરવા નથી. અને સાથે સાથે એમ પણ કહ્યું કે આ વાત તમારે મારા પપ્પાને કરવાની નથી. થોડીવાર પછી વાસંતીબેન બોલ્યા કે સ્નેહાએ જે શરત મૂકી છે તો આપણે પણ એક શરત મૂકીએ જે એમને મંજૂર હશે તો હા પાડીશું નહિતર આપણા તરફથી પણ ના કહી દઈશું.

બે દિવસ પછી વાસંતીબેન ફોન કરીને કરસનભાઈને જણાવ્યું કે તમે સ્નેહાને લઈને અમારા ઘરે આવો પછી આગળ વાત. બે દિવસ પછી સ્નેહા કરસનભાઈની સાથે અપૂર્વના બંગલે આવી વાસંતીબેને ઉમળકાભેર આવકાર આપ્યો અપૂર્વની બહેન કેતકીએ બધાય ની ખૂબજ સરસ સહભરા કરી. થોડી આડી અવળી વાતો પછી વાસંતીબેન બોલ્યા જુઓ કરસનભાઈ અમને સ્નેહા પસંદ છે.

પણ જો તમને મારી એક શરત મંજૂર હોય તો અમારા તરફથી હા સમજવાની નહિતર ના. અપૂર્વ અને સ્નેહાના લગ્ન પછી તમારે ત્યાં એકલા રહેવાનું નથી. પરંતુ તમારે અમારી સાથે અહીં આ ંગલામાં રહેવાનું છે. અને હા મારી પાસે બીજો એક વિકલ્પ પણ છે. કદાચ તમને દીકરીને ત્યાં રહેવામાં સંકોચ થતો હોય તો અમારો એક બીજો ંગલો અહીંથી ૧૦ મિનિટના અંતરે છે. એટલે તમો ત્યાં પણ રહી શકો છો હું આ બાબતમાં તમારા તરફથી ના તો સાંભળવા માગતી જ નથી. અને સ્નેહા અપૂર્વને દુઃખી કરવા પણ બિલકુલ માગતી નથી. અને વાસંતીબેન સ્નેહા સામે જોઈ બોલ્યા બેટા આટલી નાની વાતમાં તું મુંજાતી હતી. જેટલો હક તારા પપ્પા પર તારો છે એટલો લગ્ન પછી અપૂર્વનો છે. કરસનભાઈ વિચારમાં પડી ગયા કે આ બધુંય શું ચાલી રહ્યું છે ? વાસંતીબેન કરસનભાઈની વિચાર મગ્ન અવસ્થા તોડતા સઘળી વાત કરી અને બોલ્યા કે મારે આવી દિકરી જોઈએ છે વહુ નહિ. આને મારે એક નહિ બે દિકરીઓ છે કેતકી અને સ્નેહા વાસંતીબેનની સઘળી વાત સાંભળીને કરસનભાઈની આંખમાં આંસુ આવી ગયાં. અને હવે એમને સમજાયું કે અત્યાર સુધી જે છોકરા સ્નેહાને જોઈને જતા હતા અને શા માટે ના પાડતા હતા. સ્નેહા પણ કરસનભાઈની સામે જોઈને રડી પડી અને કરસનભાઈને વળગી પડી. વાસંતીબેન ઊભા થયા અને સ્નેહાના માથે હાથ ફેરવ્યો અને સ્નેહા વાસંતીબેનને પગે લાગી તો વાસંતીબેને પણ સ્નેહાને ગળે લગાવી. આજે બધાની આંખમાં પણ એ આંસુ પ્રેમના હતાં.

ગામ કુડસદ, તા. ઓલપાડ ના ભા.જ.પ. ના સંનિષ્ઠ કાર્યકર અમીતભાઈ સુરેશભાઈ પટેલ ૪૪ વર્ષની યુવાનવયે ઓલપાડ તાલુકા પંચાયતના પ્રમુખપદે બિનહરીફ પ્રમુખ તરીકે નિયુક્ત થયા છે. ઓલપાડ તાલુકા પંચાયતની ૨૪ માંથી ૨૩ પંચાયતમાં ભા.જ.પ નો ભગવો લહેરાયો છે. અમીતભાઈ તાલુકા પંચાયતના સભ્યપદની ચૂંટણીમાં ગામના યુવાવર્ગના સમર્થનથી મતની સરસાઈથી ચૂંટણીમાં વિજેતા થયા હતા. આજે તાલુકાની ૧૦૮ ગ્રામપંચાયતનો તાલુકા કક્ષાનો વહીવટ સફળતા પૂર્વક સંભાળી રહ્યાં છે. તથા કુડસદ પિયત મંડળીમાં ૮ વર્ષ થી કમીટી સભ્ય તરીકે તેમજ ગ્રામપંચાયત ૫ વર્ષ ટર્મ પૂરી કરી તેમણે આ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરીને કુડસદ ગામનું અને લાલચૂડા કડવા પાટીદાર સમાજનું ગૌરવ વધાર્યું છે. મો.: ૯૮૭૯૯ ૨૨૨૧૦

ગામ કુડસદ ના પ્રવિણભાઈ ઉર્ફે અરવિંદભાઈ નારણભાઈ પટેલ સાચણ સુગરમાં નાના સીમોતનાં ૨૦૦૨ થી ૨૦૦૫, ૨૦૦૮ થી ૨૦૧૧ બીજી ટર્મ અને હાલ અત્યારે ત્રીજી ટર્મ માટે ૧૭૦૦ વોટથી વધુ મતે ચુટાયા છે અને હાલ સાચણ સુગર સંચાલિત જીવનરક્ષા હોસ્પિટલમાં ઉપપ્રમુખ તરીકે સેવા આપે છે અને ૨૨ વર્ષથી કુડસદ પિયત મંડળીમાં પ્રમુખ તરીકે સેવા આપે છે. મો.: ૯૮૨૫૩ ૪૨૪૯૫

શ્રી-શક્તિ હતી, છે ને રહેશે

પ્રવીણા દેસાઈ - ભાવિની પારેખ

(પરમ આદરણીયા પ્રવીણાબહેન દેસાઈ અને ભાવિનીબહેન પારેખ બંને વિનોબાજીના પવનાર આશ્રમને આજીવન સમર્પિત બહેનો છે. બંને વિદુષી છે. પ્રવીણાબહેન દેસાઈ ગુજરાત રાજ્યની એસ.એસ.સી. બોર્ડમાં સર્વપ્રથમ આવેલાં, એમ.કોમ., એમ.એ. (સંસ્કૃત) થઈને ૨૫ વર્ષની ઉંમરે ઘર છોડીને વિનોબાજીને જીવન સમર્પિત કર્યું છે. ૧૯૭૧ થી પવનાર આશ્રમમાં રહીને ગીતાનો પ્રચાર-પ્રસાર કરે છે. ભાવિનીબહેન પારેખ એમ.એસ.સી. થઈ ૨૪ વર્ષની ઉંમરે ઘર છોડીને વિનોબાજીને જીવન સમર્પિત કરી પવનાર આશ્રમમાં રહે છે. આ બંને વિદુષી ત્યાગી બહેનો દ્વારા ગુજરાતીમાં 'નારી તારો મહિમા અપરંપાર' નામનું અત્યંત સુંદર પુસ્તક લખાયું છે. આ પુસ્તક નારીજીવનને કેન્દ્રમાં રાખીને ૩૬ પ્રકરણો સંપાદિત પુસ્તક એટલું સરસ છે કે પુસ્તકના દરેક પ્રકરણમાં આ બંને બહેનોનું નારીજગત વિશેનું ચિંતન, મનન ખૂબ ઊંચા પ્રકારનું પ્રગટ થયું છે. પ્રસ્તુત લેખ આ પુસ્તકમાંથી લેવામાં આવ્યો છે. તારી ઉત્કર્ષની સંસ્થાઓએ ને નારી સન્માનનું કાર્ય કરનારા તમામ કાર્યકરોએ આ પુસ્તક ખરીદીને વાંચવા જેવું છે. પુસ્તક અચલા એજ્યુકેશન ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટમાંથી મળશે. - તંત્રી)

વેદકાળ, ઉપનિષદ્ કાળ, બ્રાહ્મણ-સાહિત્યકાળ, ને પુરાણ સાહિત્યકાળમાં સ્ત્રી-શક્તિ જાગૃત જ હતી. ધોષા, અપાલા, વિશ્વવારા, વાગ્-અંભૃષિ, ભારતી, શારદા, સરસ્વતી, ગાર્ગી, અરુન્ધતી, સાવિત્રી, ઈ.ઈ. બહેનોએ ઋચા-નિર્માણમાં ને બ્રહ્મપ્રતિપાદનમાં સમર્થ હાથ ફેરવ્યો છે. એમની કૃતિઓની નોંધ ભારતીય ડહાપણે હજારો વર્ષોથી સાચવી રાખી છે.

ઔદ્ધ અને મહાવીર સ્વામી ઉપદિષ્ટ જૈન મહાતરંગનાં સમયે હજારોની સંખ્યામાં બહેનોએ ગૃહ-ત્યાગ કરી વગડો વ્હાલો કર્યો છે. સદ્દર્મના સૂક્ષ્મ તત્ત્વોને શોધનારી તેમની તપસ્યા ને જન-સંચાર, તેમનું વાગ્મીપણું અસ્ખલિત રહ્યું છે.

પુરાણકાળમાંની મહાત્મા બહેનોનાં વર્ણનમાં અતિશયોક્તિ ને ચમત્કાર જરૂર છે. પણ મૂળ જે સ્ત્રીઓમાં સ્ત્રીત્વની તેજસ્વિતા હતી તે દેવોની ચે ઉપરવટ થતી તેની વાર્તાઓ ખરેખર આજે ચ રોમાંચ ઊભાં કરે એટલી પ્રેરક તો છે જ. મદાલસા, વિદુલા, અનસૂયા, સત્યવતી સાવિત્રી, (જેને શ્રી અરવિંદે અમર કાવ્યમાં ગૂંથી છે) દમયંતી (જેને ભગિની નિવેદિતારને સાહિત્ય-પાત્ર બનાવ્યું છે.) દેવહુતી, વિશાખા, સંઘમિત્રા, જીજ્ઞામાતા, કેવા ડાહ્યા, સમજુ ને ગંભીર જવાબદારીભર્યા હતા ?

તાજા ઇતિહાસમાં શંકરાચાર્યો, શિવાનંદ, રમણ મહર્ષિ, અરવિંદ, ટાગોર, દયાનંદ, શ્રદ્ધાનંદ, રામતીર્થ ને ગાંધી-વિનોબાને જન્માવનારી માતાઓ મને કહો ને પરમેશ્વર ! કેવી હશે ?

ગાંધીજીના અને વિનોબાજીના યુગમાં સ્ત્રીશક્તિનો કેવો ચમત્કારિક ઊભરો આવ્યો હતો તેની વાતો તો સર્વત્ર ઉપલબ્ધ છે. અમે પણ આઝાદીના ઇતિહાસ પ્રસંગમાં તો કયાંક ભૂદાનના ઇતિહાસ પ્રસંગોમાં એવી અમૂલ્ય નારીઓની ઓળખાણો આપી છે. અત્યંત ઋજુતાપૂર્વક એમણે સ્ત્રી-નેતૃત્વના સહજ પરચાઓ આપ્યા છે. મેડેમ બ્લેવેટસ્કી અને એની બિસેન્ટ, અરવિંદાશ્રમનાં માતાજી,

તમે જ તમારા 'હીરો' બનો

- જગદીશ જોશી

વિદ્યાર્થી અવસ્થામાં આપણે સહુએ આપણા 'રોલ મોડલ' વિશે નિબંધો લખ્યા જ હશે. તમારા માટે પણ કોઈ વ્યક્તિ પ્રેરણાસ્ત્રોત હશે જ. આપણે જેને આપણા આદર્શરૂપ માનીએ છીએ તેમના વિશે પાનાનાં પાનાં ભરાય તેટલું લખી શકીએ છીએ, ખરું ને ? મારા સેમિનારમાં પણ હું આ અંગે પ્રશ્ન પૂછું છું. ઘણા અભિતાભ અસ્યનને આદર્શરૂપ માને, એટલે હું પૂછું કે, 'કારણ આપો !' વિદ્યાર્થી કહે, "અસ, ખ્યાલ નથી આવતો કેમ, પણ અમારે પણ તેમના જેવા થવું છે !" અમુક વિદ્યાર્થીઓને ગાંધીજી ગમે, કેમ કે તેમની સાદગી અને ફિલોસોફી ગમે. અમુકને સચીન તેંડુલકર કે શાહરૂખખાન ગમે કેમ કે કામ અને કુટુંબ વચ્ચેની અદ્ભુત સમતુલા તેમણે સહજસાધ્ય કરી છે. જોકે, ઘણાંબધાં વિદ્યાર્થીઓનો જવાબ હોય, "સર, અમે નાના હતા ત્યારે આવી બધી 'રોલ મોડલ' ની ચર્ચા થતી ત્યારે ફટાફટ બોલતાં, પરંતુ હવે તમારી પાસે કોલેજની ડિગ્રી છે, વિચારવાની શક્તિ છે. અમે ખાસ્સા પરિપક્વ થયા છીએ અને સંજોગો બદલાઈ ગયા છે. અમે જાણીએ છીએ કે માત્ર સપનાં જોવાથી દા'ડો ન વળે, કોઈને આદર્શરૂપ માનવાને બદલે આપણે જ આપણા ભાગ્યવિદાતા બનવું પડે. ખરું ને સર ?"

આ વિદ્યાર્થીઓ કદાચ જીવનમાં એક આદર્શ સ્વરૂપ વ્યક્તિના મહત્ત્વથી અજાણ છે. તેમને કદાચ ખ્યાલ જ નથી કે આવી એક પ્રેરણાદાયી વ્યક્તિ મારા જીવનમાં કેવા ઝંઝાવાત સર્જી શકે ! છેલ્લા વીસ વર્ષના મારા વૈશ્વિક અનુભવે કહું છું કે વિશ્વની સફળ વ્યક્તિઓનાં જીવનમાં કોઈક સમયે આવી આદર્શ વ્યક્તિનો પ્રવેશ થયો હતો. ઈંધામાં તડકી-છાંચડી તો સહુને આવે. જ્યારે માથા પર સૂર્ય તપતો હોય ત્યારે એ સાહસિક ઉદ્યોગપતિને પ્રેરણાની તાકાત નથી બપતી, પરંતુ જ્યારે વાદળો ઘસી આવે, ચોમેર અંધારું છવાય ત્યારે આવું આદર્શ વ્યક્તિત્વ તમને ઘણું બળ આપે છે. આજે શ્રી બિલ ક્લિન્ટન મહાન વ્યક્તિ ગણાય છે, પરંતુ તેઓ જહોન એફ, કેનેડીને આદર્શ માનતા હતા. ફોર્ડ મોટર કંપનીના સ્થાપક શ્રી હેન્રી ફોર્ડ માટે વીજળીના શોધક થોમસ એડીસન પ્રેરણામૂર્તિ હતા.

આપણા જ દેશમાં કિંગફિશર એરલાઈન અને બિયરના માલિક શ્રી વિજય માલ્યા 'વર્જિન'ના સ્થાપક સિરિયાર્ડ બ્રાન્સનને પોતાના રોલ મોડલ માને છે. બિલ ગેટ્સ વોરન બફેટને અને ઘરઆંગણે સચીન તેંડુલકર મહાન ઓસ્ટ્રેલિયન ખેલાડી સર ડોન બ્રેડમેને પોતાના આદર્શ માને છે. અમેરિકાના હાલના પ્રેસિડન્ટ શ્રી બરાક ઓબામા આપણા રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીને તેમજ અબ્રાહમ લિંકનના વિચાર-આચારમાંથી પ્રેરણા લે છે.

તેથી જ તમારે યાદ રાખવાનું છે કે -

તમારી પાસે શ્રેષ્ઠ આઈડિયા હોય, બેસ્ટ ટેકનોલોજી હોય, આગળ વધવાની પ્રબળ ઝંપના હોય અને તમે મહેનત કરવા તત્પર પણ હો, છતાંય ધ્યેય નક્કી કરવા ય તમારે એક આદર્શ વ્યક્તિત્વની શોધ કરવી પડશે. તમે નજર સામે જીવંત ઉદાહરણ તરીકે કોને રાખો છો તે પણ મહત્ત્વનું છે એવી વ્યક્તિ કે જે જરૂર પડ્યે તમને દિશા બક્ષી શકે, રાહબર બની શકે તથા તમારામાં ઉત્સાહનો સંચાર કરે.

તમારી કંપની નાની હોય કે મોટી, ઈંધાનો વ્યાપ બહોળો હોય કે સાંકડો, તમારા હાથ નીચે

પાંચ માણસ કામ કરતા હોય કે પાંચસો - તમારી સમક્ષ એક જીવંત ઉદાહરણ નહીં હોય તો શક્ય છે કે આ ગળાકાપ સ્પર્ધાની દુનિયામાં તમે ખોવાઈ જશો. ક્યારેક રસ્તો જ નહીં સૂઝે.

જરા થોભો અને વિચારો -

તમે શું બનવા ઈચ્છો છો ? તમારા ઇંધાને ધીરુભાઈ અંબાણી, અઝીમ પ્રેમજી, જે.આર.ડી. તાતા કે નારાયણમૂર્તિ - કોની દિશામાં વાળવા ઈચ્છો છો ?

તમારે બિલ ગેટ્સ કે સ્ટીવ બોબ્સ બનવું છે ? કે તમે ભારતના ભાવિ સચીન તેંડુલકર, ધોની, સાયના કે સાનિયા બનવા ઈચ્છો છો ?

એકવાર મનમાં આ સ્પષ્ટતા થઈ જાય પછી તમારે ફાંફાં નહીં મારવા પડે, ઘ્યેય નક્કી થયા પછી તમારે એ દિશામાં કામ કરવાનું જ રહેશે. આને કારણે આદર્શ વ્યક્તિની તમારી શોધ પર પણ પૂર્ણવિરામ મૂકાઈ જશે.

પોતાનો આદર્શ કોણ છે તે નક્કી થઈ જશે, તો તમને આક આધાર મળી રહેશે. તે વ્યક્તિ જ તમારે માટે 'ફ્રેન્ડ, ફિલોસોફર એન્ડ ગાર્ડ' બની રહેશે. ઇંધામાં કયા સમયગાળામાં કયા નિર્ણયો લેવા, ક્યારે વૃદ્ધિ કરવી, ક્યારે ખર્ચા ઘટાડીને બજારની રૂપ સમજવી અને ઘ્યેય તરફ પ્રયાણ કરવું તેની સમજ તમને એ વ્યક્તિના જીવંત ઉદાહરણથી મળી રહેશે.

કારણ માત્ર એક જ છે કે સફળ વ્યક્તિનું જીવન તમને સફળતા ભણી ઝડપથી દોરી જાય છે. ગાંધીજીનું જાણીતું વાક્ય છે - 'મારું જીવન જ મારો સંદેશ.' આજેય વિશ્વના અનેક નેતાઓ તથા વિચારકો જાહેરમાં કહે છે કે, 'અમારે માટે ગાંધી પ્રેરકબળ છે.' આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈને તો ગાંધીજી માટે ત્યાં સુધી કહ્યું હતું કે, 'આજથી સો વર્ષ પછી લોકો કદાચ માનશે નહીં કે ગાંધીજી જેવા વ્યક્તિનું આ પૃથ્વી પર અવતરણ થયું હતું !'

મારી આ સલાહનો અવળો અર્થ ન કાઢશો. હું તો તમારા આદર્શનું અનુસરણ કરવાની સલાહ આપું છું, અનુકરણ કરવાની નહીં. અંગ્રેજીમાં જેને 'ફોલો' કહે છે તે જરૂર કરો, 'કોપી' નહીં ! તમારે એ વ્યક્તિની ઝેરોક્ષ કોપી બનવાનો નહીં પરંતુ તેને આદર્શરૂપ માનીને પોતાની ઓળખ ઊભી કરવાનો પ્રયાસ કરવાનો છે. તમે એ વ્યક્તિને તમારી રોલ મોડલ શા માટે માનો છો તેનો અભ્યાસ કરીને તેના ગુણો જીવનમાં ઉતારવાના છે.

હવે તમારે એક લિસ્ટ બનાવીને તમને કઈ વ્યક્તિએ શેની પ્રેરણા આપી છે તે નક્કી કરવાનું છે. ઇંધો શરૂ કરવાની પ્રેરણા કોણે આપી ? તેમનાં નામ સહુથી પહેલાં લખો. તેમના કયા ગુણો તમને આકર્ષી ગયા તે પણ લખો. તમારી કંપનીમાં તમે તેમાંની કઈ વિશિષ્ટતાઓનો સમાવેશ કરવા ઈચ્છો છો ? આ રીતે એક નોંધ બની જશે પછી તમારે માટે રસ્તો બની જશે.

તમારી આદર્શરૂપ વ્યક્તિઓ વિશે ફિલ્મો કે ડોક્યુમેન્ટ્રીઝ મળે તો જુઓ, જે પણ દસ્તાવેજી માહિતી મળે તેનો અભ્યાસ કરો, 'ગુગલ સર્ચ' કરી જુઓ. તેમની આત્મકથા મળતી હોય તો અવશ્ય વાંચો. ઇતિહાસ આપણને ઘણું શીખવે છે, તે બાબત ક્યારેય ભૂલશો નહીં.

બિલ ગેટ્સે પોતાની આત્મકથામાં અત્યંત નમ્રપણે નોંધ્યું છે કે, 'વોરન બફેટ' તેમના આદર્શ છે. શ્રી ગેટ્સે ખાસ લખ્યું છે કે, 'ફક્ત પૈસાદાર બનવું એ જ મારે માટે ઘ્યેય ન હતું' તેમણે 'આદર્શ વ્યક્તિ'ની પસંદગી અંગેના કેટલાક મુદ્દાઓની પણ ચર્ચા કરી છે.

- તમે જેને આદર્શ વ્યક્તિ માનો છો તેમનાં મૂલ્યો સાથે તમારા જીવનમૂલ્યો સરખાવી જોજો.

- બિઝનેસ અંગેના અઘરા નિર્ણયો લેવામાં તેઓ તમને મદદરૂપ થશે ?
- સાચો નિર્ણય લેતી વખતે તમારા અહમને જે બાબુએ મૂકવો પડે તો તેમાં તે વ્યક્તિ તમને મદદ કરશે ? વખત આવ્યે તમને સાચી સલાહ આપશે ?

‘વિપ્રો’ કંપનીના ચેરમેન શ્રી અઝીમ પ્રેમજીને ભારતમાં કોણ ન ઓળખે ? તાજેતરમાં તેમણે પોતાના રોલ મોડલની વાત કરતાં કહ્યું હતું કે, “અધૂરો અભ્યાસ છોડીને હું જ્યારે અમેરિકાથી મારા પિતાજીના આકસ્મિક અવસાન બાદ ઝેલોર પરત આવ્યો ત્યારે અમારા કુટુંબના બહોળા ઉદ્યોગસામ્રાજ્ય સંભાળવા અંગે મારામાં બિલકુલ સમજ ન હતી. મેં શ્રી જે.આર.ડી તાતાને જ મારી નજર સમક્ષ રાખ્યા હતા. ભારતના ઉદ્યોગ સામ્રાજ્યના એ બેતાજ બાદશાહે મને વારંવાર દ્રષ્ટિ બક્ષી છે. ઇંદામાં પારદર્શિતા-ટ્રાન્સપેરન્સી મને તેમના વાણી-વર્તન અને વ્યવહારથી શીખવા મળી. માણસો સાથેનો તેમનો ઉમદા વ્યવહાર તો તેમના સંપર્કમાં આવેલ પ્રત્યેક વ્યક્તિ આજેય ભૂલ નથી.” શ્રીમતી સુધા મૂર્તિએ તો પોતાની ‘ઈન્ફોસિસ ફાઉન્ડેશન’ની ઓફિસમાં શ્રી જે.આર.ડી. તાતાનો મોટો ફોટો પણ રાખ્યો છે. એબ્જિનિયરિંગ કર્યા પછી બાવીસ વર્ષની ઉંમરે જ સુધાજીએ ટાટા મોટર્સ (ટેલ્કો)માં નોકરી લીધી. જીવનમાં માત્ર બે-ત્રણ વખત જ શ્રી તાતાને મળવાનું બન્યું હશે, છતાં ય સુધાજી તેમના વ્યક્તિત્વથી અભિભૂત થઈ ગયાં હતાં ! કેવું હશે તે વ્યક્તિનું ચારિત્ર્ય !

‘કિંગફિશર’ કંપનીના વિજય માલ્યા માટે ‘વર્જિન’ ના રિચર્ડ બ્રાન્સન રોલ મોડલ છે. મુંબઈના જાણીતા દૈનિક બોમ્બે ટાઈમ્સે તાજેતરમાં જ એક લેખ પ્રકાશિત કર્યો હતો., જેમાં આ બંને વ્યક્તિઓ વચ્ચેની સામ્યતાઓની વિશેષ નોંધ હતી. આ બંને વ્યક્તિઓ અતિ ઇનાદૃય છે, પોતપોતાની એરલાઈન્સના પ્રચાર માટે તેઓ લગભગ સરખા જ નુસખા અપનાવે છે. બંનેને ફ્રાન્સમાં થતી ‘ફોર્મ્યુલા વન કાર રેસિંગ’નો ગાંડો શોખ છે. વર્જિનના શ્રી બ્રાન્સનને ‘સર’ નો માનદ ખિતાબ મળ્યો છે, જ્યારે વિજય માલ્યાને ‘ડૉક્ટર’નો કિંગફિશર કંપનીનો ફેઈસ ‘માલ્યા’ છે તો ‘વર્જિન’ માટે બ્રાન્સન.

તમારો પ્રેરણાસ્ત્રોત એવો પણ ન હોવો જોઈએ કે તમારે રોજ એના અભિપ્રાય કે મદદની જરૂર પડે ! એ તમારા બોસ ન હોવા જોઈએ. ‘આદર્શ વ્યક્તિ’ એ તમારા પાલક પિતા નથી.

રાજા હરિશ્ચંદ્રના જીવન અંગેનું નાટક જોઈને ય ગાંધીજીને સત્ય બોલવાની અને આચરવાની પ્રેરણા મળી હતી. જીવનના છેલ્લા સ્વાસ સુધી તેમણે સત્યનું આચરણ કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી.

‘ઈન્ફોસિસ’ કંપનીના આધરથાપક અને હાલમાં મેન્ટર શ્રી નારાયણ મૂર્તિ પણ ‘પ્રેરણારૂપ’ વ્યક્તિની જરૂરિયાત વિશે કહે છે કે, ‘આઈ ડુ બિલિવ ઇન રોલ મોડલ્સ.’ પ્રત્યેકના જીવનમાં આદર્શ વ્યક્તિ અનિવાર્ય છે. જ્યારે મુશ્કેલીનો સમય આવે તથા મનમાં નિર્ણય લેવા અંગે ગડમથલ ચાલતી હોય ત્યારે જ એની કિંમત સમજાય છે. હું ગાંધીજીને મારા આદર્શ માનું છું. કેમ કે તેમનું જીવન જ તેમનો સંદેશ છે. હી વોકડ ઇ ટોક. તેમના ચાવવાના અને દેખાડવાના દાંત જુદા ન હતા. ગાંધીજી ઉપરાંત સિંગાપુરના ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન ‘લી કુઆન યુ’ માટે માટે આદર્શ વ્યક્તિ છે. મારી આ નજરે મેં તેમના નેતૃત્વ હેઠળ સિંગાપોરને ‘ત્રીબા વિસ્વના દેશ’ માંથી વિસ્વના પ્રથમ હરોળના દેશોમાં સ્થાન પામતું જોયું છે. એક નાનકડા દેશે જે વિકાસની હરણફાળ ભરી છે તે તેમના સફળ નેતૃત્વને જ આભારી છે.

ઊગતા ઉદ્યોગ સાહસિકોની મોટેભાગે એક સામાન્ય ભૂલ મેં મારાં ત્રીસ વર્ષના અનુભવે એ

જોઈ છે કે તેઓ એક એવી વ્યક્તિની શોધમાં હોય છે જે સર્વગુણસંપન્ન હોય. આવું શક્ય જ નથી. તમારાં બીબાંમાં ઢળી જાય તેવી એક વ્યક્તિ તમને જોવા નહીં જ મળે કેમ કે તમે ખુદ જ લાખોમાં એક છો. શ્રી રજનીશે બહુ સારું વાક્ય લખ્યું છે કે, 'તમે જિસસને જુઓને તો એ હંમેશાં દુભાયેલા, હણાયેલા, દુઃખી લાગે. કૃષ્ણ તો ડાન્સિંગ ગોડ ! જે આપણો ઈશ્વર જ દુઃખિયો હોય, તો આપણને શું આનંદ આપવાનો ?

આમ, તમે જેને 'આદર્શ'નું સ્થાન આપવાના હો, તે સંગીન પણ હોય અને રંગીન પણ હોય તે જોવો. અને અંતે તો સંસ્કૃતિના પ્રસિદ્ધ શ્લોક મુજબ 'उत्तमाः आत्मनाख्याताः' અર્થાત્ પોતાના સામાર્થ્ય (હોશિયારી)થી પ્રખ્યાત થયેલા માણસો જ ઉત્તમ ગણાય છે. તમારી હરીફાઈ ખુદ સાથે તો હોવી જ જોઈએ.

તમે જ્યારે તમારા રોલ મોડલની પસંદગી કરતા હો, ત્યારે તમારી ખુદની પ્રકૃતિ પર ધ્યાન ખાસ કેન્દ્રિત કરવો તમે જો ખૂબ જ શાંત સ્વભાવના હો તો તમે હ્યુમન રિસોર્સની લાઈનમાં જવાનો વિચાર ન કરશો. જેમાં મોટાં ટોળાંની સમક્ષ ભાષણો આપવા પડે તેવા કામમાં તમે કદાચ સફળ ન પણ થાઓ. તમારા પ્રેરકબળ તરીકે એવી વ્યક્તિની શોધ કરો કે જે શાંત-સરળ છતાં મક્કમ અને મજબૂત મનોબળથી જીવનજંગને જીતી શક્યા હોય.

અહીં એક રોલ મોડલ ચેકલિસ્ટ રજૂ કરું છું, જે તમને તમારી પસંદગીમાં કામ લાગેશે.

- તમારા ક્ષેત્રની કઈ વ્યક્તિનાં મૂલ્યો તમને પસંદ છે તથા તમારાં મૂલ્યોને મળતાં આવે છે ?
- તમને એવી કઈ વ્યક્તિ માટે માન છે કે જેના નિર્ણયો અને પસંદગી જરા 'હટકે' હોય ?
- તમે એક ઓરડામાં પ્રવેશો છો, ત્યારે ત્યાં બેઠેલા લોકો તમારે માટે શું વિચારે છે તેની તમે દરકાર કરો છો ?
- જ્યારે અન્યમાં એ ગુણ જુઓ ત્યારે તમને ક્યારેય એ ગુણ તરફ અદમ્ય ખેંચાણ થાય છે ?

તમને એક સામાન્ય ઉદાહરણ આપું. વિશ્વના સેંકડો લોકો જે તે રોલ મોડલ માને છે તથા જેમના તરફ અત્યંત માનની દ્રષ્ટિએ જુએ છે તેવા અમેરિકાના પ્રેસિડન્ટ શ્રી બરાક ઓબામા મહાત્મા ગાંધી તેમજ અબ્રાહમ લિંકનને પ્રેરણામૂર્તિ માને છે. તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના નેતા નેલ્સન મંડેલાના વિચારોથી પણ અભિભૂત છે. કારણ શું હશે ? ઓબામાએ તો આદર્શો પસંદ કર્યા છે, કે જેમને રાજકારણ સાથે નિસ્ખંડ હતી. ખુદ અહિંસામાં માનતા હોવાથી અહિંસક લડત દ્વારા સમાજજીવનમાં પાયાના બદલાવ લાવનાર નેતાઓને તેમણે પોતાના આદર્શ માન્યા.

તમારી પ્રેરણામૂર્તિ નક્કી થઈ જાય પછી પણ તમારે એ સ્થાને પહોંચવા સતત અને સખત મહેનત જારી રાખવાની છે. કેમ કે ઉતાવળે આંખા ન પાકે. શરૂઆતમાં તો તમે નાસીપાસ થાઓ તેવી ઘણી ઘટનાઓ બનશે તેથી હિંમત ન હારશો. આપણા સહુમાં એક ગભુર બાળક તથા બંડખોર ચુવાન પડેલાં જ હોય છે, પરંતુ આપણે એક જવાબદાર નાગરિક પણ છીએ.

અગ્નિના સ્પર્શથી જેમ લોદું પીગળે છે, પારસમણિના સ્પર્શથી જેમ લોદું પણ સુવર્ણસ્વરૂપ પ્રાપ્ત કરે છે, તેમ એક ઉત્તમ પ્રેરણામૂર્તિના પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ સાન્નિધ્યથી પ્રગતિને પાંખો આવે છે.

મહામૂલું માતૃત્વ

- ડૉ. ઉર્મિલા શાહ

‘અરે અંકિતા ! કેમ આમ થાકેલી લાગે છે ? આજકાલ તો બધું જ બંધ છે. જો ને કોરોનાનું આ તોફાન કેવું ચાલી રહ્યું છે ! તને પણ રજાઓ તો મળી જ ગઈ હશે ને ! બરાબર આરામ કરીને તબીબત સુધારી કાઢ. એટલે ફરી પાછું કામ શરૂ કરે ત્યારે ખૂબ સ્ફૂર્તિથી કામ થઈ જશે, જોકે કામ વિના ક્યારેય બેઠા ન હોય એને તો આ અનુભવ બહુ ગમતો નથી, પણ શું થાય !’

‘ના બેન ! એવું નથી. મારે તો રોજ જ સ્કૂલમાં જવાનું હોય છે. ‘બાળકોને નહીં મોકલવાના’ એવું જાહેર કર્યું છે એટલે મને એમ કે ‘બાળકો નથી આવવાના એટલે બાલમંદિર જઈને હાજરી પૂરાવીને પાછી આવી જઈશ.’ પણ હજી તો પહેલાં જ એ દિવસે સવારના રોજનો સમય થયો ને મમ્મીઓ એમનાં બાળકો સાથે આવી પહોંચી. હું તો એમને જોઈને જ આશ્ચર્યમાં ડૂબી ગઈ... ‘કેમ ?’ તો કહે કે, ‘છોકરાંઓ ઘરે રહેવાની ના પાડે છે. ને મેં પ્રિન્સીપાલને પૂછ્યું ‘શું કરીશું ?’ તો તેમણે પણ અચકાતા અચકાતા કહ્યું, ‘આમેય હવે અંકિતા તું અહીં છે જ તો છો રહેતાં.’ ઘરે રહે જ નહીં તો મમ્મીઓ પણ શું કરે ? અને એમ જ પછી તો રોજ જ એવું ચાલુ થયું, ‘બાળકો ઘરે રહેતાં નથી અમે શું કરીએ ?’ મને પણ આશ્ચર્ય થયું, ‘શું બાળક મમ્મી કરતાંય સ્કૂલ વધુ પરંદા કરે એવું હોય ખરું !’ બાળકને સ્કૂલમાં મૂકી રોજ તો મમ્મી અને પપ્પા નોકરી પર જતાં હોય, સ્કૂલ છૂટે ત્યારે કોઈ વ્યવસ્થા ગોઠવેલી હોય પણ અત્યારે તો એમને પણ નોકરી બંધ છે તો તેઓ ઘરે જઈને શું કરતાં હશે ? અરે ? એક મમ્મીને કહ્યું કે, ‘વગર કારણે શું કામ અહીં આવવા જવાની દોડાદોડ કરો છો ? તેના કરતાં ઘરે લઈને જ જાવને ! બાળક અહીં મારી પાસે રમે એના કરતાં એ તમારી પાસે એટલો સમય રહે તો તેને પણ કેવું સારું લાગે !’ કોઈ ગમે તેટલું સરસ રીતે રાખે પણ ‘મા તે મા’ બાળકને મા જેટલું તો કયાંય કેવી રીતે ગમે ! પણ છતાંય એ માએ તો એને મૂકીને જવા જ માંડ્યું. અને એ મમ્મી અને પપ્પા બાળકને મૂકીને અઠી ત્રણ કલાક છૂટી ભોગવી પણ આવ્યા. અને ત્યારે મને વિચાર આવ્યો કે, ‘આ કેવી મા !’

વર્ષો પહેલાં બીજા દોરણમાં ભણતો ચિંતન વર્ગમાં બધાં છોકરાઓ સાથે ખૂબ મારામારી કરતો હતો. વર્ગમાં બીજા બધાં છોકરાઓ એનાથી તંગ આવી ગયા હતા. ગાળો બોલે, અપશબ્દો બોલે, બધાની સાથે ધમ્મલ કરે, પેલા અર્પિતને તો માથામાં કેટલું વાગ્યું ! એનું માથું પકડી એણે સામી ભીંત સાથે અફાળ્યું. અરે ! એવામાં કંઈક આઘુપાછું વાગી જાય તો ! એ બાળકના મા-બાપને જવાબ કેવી રીતે આપવો ? ‘તમે આટલું ચ સાચવી નથી શકતા ?’ અને એટલે એના મમ્મીને તરત જ ફોન કરીને બોલાવ્યાં. પહેલા તો મમ્મીએ ફોનમાં ઘણી જ રકઝક કરી કે, ‘અત્યારે નોકરી પર છું, મારાથી એમ વચ્ચેથી અવાચ નહીં. તમે સાચવો, એને શિક્ષા કરવી હોય તો કરો પણ એને તો હું પણ સાચવી શકતી નથી. હું એની ફી તો ભરું છું... તો સ્કૂલના સમય દરમિયાન તો તમારે જ તેને સાચવવાની ફરજ છે ને ! હું શાને માટે એને ઘરે લઈ જાઉં !’ એમ કહીને પોતાની ફરજમાંથી પણ એ છૂટીને એમના દીકરાને એમ જ સ્કૂલમાં તોફાન કરતો મૂકીને ઘરે જતાં રહ્યાં. આ તે કેવી મા !

પોતાના જ બાળકની જવાબદારીમાંથી છટકતી આવી મમ્મીઓને હું જ્યારે જોઉં છું ત્યારે મને ઘણીવાર આશ્ચર્ય થાય છે કે ઈશ્વરે એને શાને માટે આ બાળક જેવી મહામૂલી ભેટ આપી હશે !

કોઈપણ સ્ત્રીને જ્યાં સુધી ઈશ્વર એનામાં વિશ્વાસ મૂકી બાળક જેવી મહામૂલી ભેટ આપે છે તે પળથી જ એને એના જીવની પરિપૂર્ણતાનો અહેસાસ થાય છે. માતૃત્વથી સ્ત્રીને તેનાં જીવની પરિપૂર્ણતાનો અનુભવ થાય છે. અને તે પળથી જ એ મા તેના જીવનની પળેપળને એના બાળક માટે સમર્પી દે છે. એનાં પોતાનાં જીવ કરતાં ય એ બાળક એની માને વધુ વહાલું હોય છે. પણ આજની કહેવાતી શિક્ષિત સ્ત્રીને ફક્ત ઘર, વર અને છોકરાની પાછળ એના જીવનને સમર્પિત કરી દેતાં એનો જીવ ગૂંગળાય છે. ક્યારેક તો એ અકળામણ વ્યક્ત કરી દે છે. ‘ભણેલા ય ભઠિયારો કરે ને અભણ પણ ભઠિયારો કરે !’ તો પછી ભણતરની મહેનત શું કરવા ! એ ભણતરનો અર્થ શું ? એટલે ક્યારેક આર્થિક જરૂરિયાતને કારણે એ એના મહામૂલા માતૃત્વને વિસરી જઈને નોકરી કરે છે અને એના હૃદયના ટુકડા જેવા વહાલસોયા સંતાનના ભણતર અને ઘડતરને ઠેળે ચડાવી એ બાળકના ભાવિને રોળી નાંખે છે. જ્યારે આર્થિક જરૂરિયાત ન હોય તો સમાજમાં શિક્ષિત હોવાની પ્રતિષ્ઠા પાલન કરવા માટે પણ નોકરી કરવા માંડે છે અને બાળકને ભાડૂતી માણસને સોંપીને એના ભણતર અને ઘડતરને ઠેળે ચડાવે છે. ત્યારે મારું મન મને પૂછે છે, ‘હે ઈશ્વર ! તું આવી બહેનોને શું કરવા આવું મહામૂલું માતૃત્વ બક્ષે છે !’

S.S.C. (બોર્ડ)

નામ : માર્ક પિંકેશ પટેલ
ગામ : માંકણા
ગ્રેડ : A-2

H.S.C. (બોર્ડ)

નામ : સ્મિત રાજેશભાઈ પટેલ
ગામ : પીપોદરા (સુરત)
ટકા : 88.00%

શિક્ષકના શિક્ષણકાર્યમાં સંતુલન

- વિમલા ઠકાર

એકવીસમી સદીમાં શિક્ષકો અને શિક્ષણનો અભિગમ રજૂ કરનારાં વિમલાએ પદાર્થવિજ્ઞાનની સાથે આત્મવિજ્ઞાન કેળવવા પર, પોતાના અધિકાર અને જવાબદારીઓનું ભાન હોય તેવા તેજસ્વી નાગરિકો તૈયાર કરવા પર તથા સ્ત્રી-પુરૂષના સહજીવનની ક્ષમતા વધારવા પર ભાર મૂકવા જણાવ્યું હતું. દેશની અંધકારભરી પરિસ્થિતિ વિશે વિમલાજીને ભારે દુઃખ અને વ્યથા હતી. પરંતુ આમ છતાં તેઓ કહેતાં હતાં : “ભારતીય સંસ્કૃતિનાં મૂળિયાં એટલાં ઊંડાં છે કે એને પરદેશી સત્તા ખતમ કરી શકી નથી, કરી શકશે નહિ. સ્વદેશીની મૂઢતા પણ એ મૂળિયાં ઉખાડીને ફેંકી શકશે નહિ. અમારી શ્રદ્ધા છે અને દર્શન પણ છે.”

કેટલાંક વર્ષો પર કેટલાંક સંકુલના આચાર્યો, અધ્યાપકો વિમલાબહેન પાસે ‘શિક્ષણમાં મૂળભૂત ક્રાંતિ કેવી રીતે લાવી શકાય ?’ એનું માર્ગદર્શન મેળવવા માટે ગયા હતા. આ દરમિયાન તેમને પૂછાયેલા પ્રશ્નોમાં એક પ્રશ્ન હતો : “શિક્ષકે શિક્ષણના કાર્યમાં સંતુલન જાળવવા શું કરવું જોઈએ ?” વિમલાજીએ આપેલા ઉત્તરના મુખ્ય મુદ્દાઓને ટૂંકમાં અત્રે રજૂ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.

વિમલાબહેન કહે છે : “શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં જો શિક્ષકની દ્રષ્ટિ બદલાશે, એમની જીવનશૈલી બદલાશે, એમનું વ્યક્તિત્વ બદલાશે તો જીવન તેજભર્યું બનશે.” “શિક્ષક અષ્ટાંગયોગની સાધના કરે એ હું નથી કહેતી, પણ ઓછામાં ઓછાં આસન-પ્રાણાયમ તો કરે. શિક્ષકનું શરીર સંતુલિત હોય, એ બીમારીનું સર્કિટહાઉસ ન બને એ આપણે જોવું પડશે.” વિમલાજી કહે છે : “જો શિક્ષકે પરિવર્તનના પ્રેરકતત્ત્વ, ઘટક અથવા દ્રવ્ય બનવું હોય તો શિક્ષકે પોતે જ પોતાના પર કામ કરવાનું શરૂ કરવું પડશે. આ માટે સૌ પ્રથમ તેણે તેનું જીવન, દૈનિક જીવન લયબદ્ધ કરવું પડશે.”

સ્વાભાવિક રીતે જ આપણને પ્રશ્ન થાય કે લયબદ્ધ જીવન એટલે શું ? આનો ઉત્તર આપતાં વિમલાજી કહે છે : “લયબદ્ધ જીવનનો અર્થ છે ક્યારે સૂવું છે ? ક્યારે ઊઠવું છે ? ક્યારે ભોજન કરવું છે ? કેટલી વાર કરવું છે ? કઈ કસરત કરવી છે ? કે નવી કરવી ? આ થયાં શિક્ષકનાં વિચારવાનાં બિંદુ અને મુદ્દા.” તેઓ કહે છે : “પહેલાં લયબદ્ધ જીવન બનાવો. જેમના જીવનમાં લય નથી, જેમનું ખાવું, પીવું, સૂવું, ઊઠવું, બેસવું લયબદ્ધ નથી, એમના શરીરમાં જે સંજીવક શક્તિ છે, જે સર્જનાત્મક શક્તિ છે એ યોગ્ય રીતે કામ કરી શકતી નથી. બહાર બ્રહ્માંડમાં સંજીવક શક્તિ છે એવી રીતે શરીરમાં પણ છે. મનુષ્ય એ સદન બ્રહ્માંડ છે. એ બ્રહ્માંડની અનકૃતિ છે.” આ સંજીવક-સર્જનાત્મક શક્તિને સારી રીતે કાર્યરત કરવા માટે વિમલાજી શિક્ષકને નીચેની બાબતો પરત્વે ધ્યાન આપવા કહે છે :

નિદ્રા : વિમલાજી કહે છે : “શિક્ષક બુદ્ધિનું કામ કરે છે. ભણાવવાનું કામ કરે છે, એટલે એને માટે ઓછામાં ઓછી છ કલાકની અને વધારેમાં વધારે આઠ કલાકની નિદ્રા આવશ્યક છે. શરીરની આવશ્યકતા અનુસાર જો કોઈને સાત કલાકની નિદ્રા આવશ્યક હોય, પૂરતી હોય તો એ પછી તેણે સૂવું ન જોઈએ.”

આહાર : “જો વ્યક્તિ માટે બે ટંકનું ભોજન અને સવારમાં નાસ્તો એમ ત્રણ વાર આહારની જરૂરિયાત હોય તો તેણે નક્કી કરવું જોઈએ કે દિવસમાં માટે ત્રણ વાર ખાવું છે, ત્યાર પછી તેનાથી વધારે વાર કશું જ મોંમાં નાખવું નહિ.” વિમલાજી કહે છે : “આહારની બાબતમાં સંયમહીનતા તમારા

વ્યક્તિત્વમાં જે શક્તિ છે એને ક્ષીણ કરી નાખશે. જ્યાં સંયમ છૂટ્યો ત્યાં વાણી, ચિત્ત અને ઈન્દ્રિયોની શક્તિ ગઈ જ સમજો. આ તમે સ્વેચ્છાએ સ્વીકારશો તો એ ‘વરણાત્ વ્રતમ્’ બનશે.”

વાણી : ‘વાચા વીર્યમ્ શિક્ષકાનામ્’ શિક્ષકોની શક્તિ વાણીમાં છે. પરંતુ વાણીનો અપવ્યય ન થવો જોઈએ. જો શિક્ષકે દિવસમાં છ કલાક બોલવાનું હોય તો શરીરના અગ્નિતત્ત્વ અને વાયુતત્ત્વ ખર્ચાય છે. આની ખોટ પૂરી કરવા માટે વાણીનો સંયમ જરૂરી બને છે. અધ્યાપનકાર્ય કરતી વખતે વાણીમાં તાજગી હોવી જોઈએ, નહિ તો તમારા બોલાયેલા શબ્દો નિસ્તેજ, નિષ્પ્રાણ બની જશે. વિશેષ કરીને શિક્ષક માટે તો શબ્દ શિક્ષકના જીવની વેલી પર, લતા પર ખીલેલાં સુરભિત પુષ્પ જેવા હોવા જોઈએ.

બીજા માટે નિંદા, પોતાના માટે આત્મપ્રશંસામાં વીતતા કલાકના કલાક એ વાણીનો દુરુપયોગ છે. કેટલીક વાર વાણીમાં ઊતરતી હિંસા એ શારીરિક હિંસા કરતાં વધારે હિંસક હોય છે. એ ધ્યાનમાં રહે કે બાળકો, વિદ્યાર્થીઓ, શિષ્યો તમારા શબ્દ પર ભરોસો રાખીને પોતાના જીવનનું ઘડતર કરશે. જે મનમાં હોય તે વાણીમાં અને જે વાણીમાં હોય તે આચરણમાં - કર્મમાં ઊતરે છે. આ ત્રણમાં વિરોધ કે વિસંગતિ હોય ત્યારે મનુષ્ય ધીરે ધીરે એને ખબર ન પડે એ રીતે સમાજ વિરોધી તત્ત્વ બની જાય છે. શિક્ષકે આ ત્રણેયમાં સંગતિ લાવવી પડશે.

શિક્ષક એ સમજતો થાય અને શ્રદ્ધાવાન બને કે પરમાત્મા છે, એક દિવ્ય શક્તિ છે. ચારેબાજુથી એ સર્વજ્ઞ છે, એ જાણે છે, સમજે છે, એના જોવામાં જ જાણવાનું થઈ જાય છે. આ શ્રદ્ધા દ્રઢ થયા પછી શિક્ષક કોઈની સાથે જૂઠું નહિ બોલે. આમ શિક્ષકના શિક્ષણકાર્યના સંતુલનમાં વાણી મહત્ત્વનો ભાગ ભજવી શકે છે.

સ્વાધ્યાય : શિક્ષક માટે વાચનની અગત્ય સ્પષ્ટ કરતાં વિમલાજી કહે છે : “જો હું વિદ્યાલય બનાવું તો સૌ પ્રથમ વાચનાલય જ બનાવું. વર્ગખંડમાં જે વિષયનું અધ્યાપન કરવાનું છે એનું અધ્યયન ઘરમાં સમય કાઢીને શિક્ષકે કરવું જોઈએ.” વિમલાજી શિક્ષકોને કહે છે : “બધું એટલું ઝડપથી બદલાઈ રહ્યું છે, નવું સાહિત્યસર્જન થઈ રહ્યું છે. આ બધાની સાથે તાલ મેળવી શકાય એટલી જાણકારી, જ્ઞાન હોવું જોઈએ. કહેવાયું છે કે, ‘સ્વાધ્યાયમાં પ્રમાદ ન કરવો જોઈએ.’ બાળકો કે યુવાન વિદ્યાર્થીઓ તમારી પાસે આવે તો તમે કહી શકો કે આ વાંચવા જેવું છે. શિક્ષકો પોતે વાંચશે તો બીજાને સૂચન કરી શકશે.”

સ્વાધ્યાયના સંદર્ભમાં બીજી પણ એક સુંદર અને આચરણમાં મૂકવા જેવી વાત વિમલાજીએ કરી છે : “ઓછામાં ઓછી ૪૫ મિનિટ વાંચવામાં કાઢો, બાકીની જે પંદર મિનિટ છે એમાંથી તમને જપ કરવાનું, ભજન ગાવાનું સ્રોત બોલવાનું જે કાંઈ પ્રિય હોય તે કરો. અધ્યયન પછી ચિત્તને શાંત કરવા માટે જેમાં તમને શ્રદ્ધા હોય, પછી તે ઝૂંકાર હોય, ગાયત્રીમંત્ર હોય કે નવકાર મંત્ર હોય, ગમે તે બોલો. પછી દસ મિનિટ કેવળ મૌનમાં બેસો.” વિમલાજી કહે છે : “તમારી ગદ્યપદ્યની અભિરુચિ અનુસાર આત્માનુભવીની વાણી સાથે ચેતના અને વાણીનો સંબંધ જોડાયેલો રહે એવું કરો.” આ સાથે તેઓ અકર્મ અવસ્થામાં રહેવાની વાત પણ કરે છે. તેઓ કહે છે : “ઓછામાં ઓછી દસ મિનિટ કાંઈ પણ ન અનુભવવાની અકર્મ અવસ્થામાં ગાળો. જો આમ કરી શકશો તો તમારા સમગ્ર નાડીતંત્રને જે વિશ્રાંતિ મળશે એ અકથનીય, અવર્ણનીય હશે.”

યુવાની પુરા રાષ્ટ્રીય સંપૂર્ણ સમસ્યાઓ ઉકેલવાનું સાચુ ધન છે. અને એટલે જ ઈંગ્લીશ લેખક રસ્કીને કહ્યું છે કે Youth is The Stock Time of Life.

આજની યુવાની કયા માર્ગે

યુવાનોમાં શક્તિ ઘણી બધી છે. થોડા યુવાનો તે શક્તિનો ઉપયોગ સાચી રીતે કરે પણ છે. થોડા યુવાનો તે શક્તિ નો ઉપયોગ ખરાબ રીતે કરે છે. આજના કેટલાક યુવાનો પાન, બીડી, સિગારેટ, ગુટકા, માવા-મસાલાથી માંડીને ડ્રાગિન સ્યુગર કે હેરોઈડ સુધી ના કેફી દ્રવ્યો લઈને પોતાની અમૂલ્ય એવી યુવાની ને કચરાની જેમ વેડફી નાખે છે. હા એને આ હાનીકારક વ્યસનોથી થોડો સમય આનંદ આવતો હશે પણ એને એ ખ્યાલ નથી હોતો કે તે પોતાની જીંદગી નો સુવર્ણ કાળ આવી રીતે ખરાબ કરી રહ્યો છે. ક્યારેક તો એ ફિલ્મોની પાછળ ગાંડો થઈને ફિલ્મોની આભાસી દુનીયા બનાવવા માટે પૂરે પૂરો પ્રયત્ન કરે છે. પરીણામે આજે ગુંડાદર્મીનું પ્રમાણ પણ વધી ગયું છે. સમાજમાં શક્તિ અને સહન શક્તિ નો અભાવ પણ જોવા મળે છે. પરીણામે આત્મહત્યા ઓ પણ વધતી જોવા મળે છે. મારૂ માનવું છે કે સહન શક્તિમાં અભાવ માટે તેઓ બાળપણ નો ઉછેર જવાબદાર છે. યુવાન જ્યારે બાળક હોય છે ત્યારથી જ તેના માતા પિતા બાળકની હા ની હા જ કરતા આવ્યા છે. આથી આ બાળક યુવાન થાય ત્યારે તેની હા ની ના થાય તો યુવાન તે સહન કરી શકતો નથી અને આ સ્વાભાવિક પણ છે. બાકી યુવાનમાં એટલી શક્તિ રહેલી છે કે તે કાટાંની પથારી ને પણ ફુલ ની પથારીમાં બદલાવી કાઢે છે. પણ તેનો યોગ્ય ઉછેર થયો હોય તો તેવા યુવાનો માટે જ કહેવાયુ છે કે યુવાન શું નથી કરી શકતો. યુવાન બધુજ કરી શકે છે. જેવી રીતે પથ્થર સામે ટકવાની શક્તિ વૂઝાનમાં છે. તેવી જ રીતે શાંત પાડવાની શક્તિ યુવાનમાં છે. માટે જ યુવાનો મા પડેલી હિમ્મત અને નેતૃત્વ શક્તિ ઓળખવામાં આવે તો યુવાન એ બધા જ અશક્ય કાર્યને શક્ય બનાવી શકે છે. ઘણીવાર યુવાન ભારતીય સંસ્કૃતી (મૂલીને પશ્ચિમી સંસ્કૃતીનુ અંદાનુકરણ કરે છે. જોકે પશ્ચિમી સંસ્કૃતીની સારી બાબતોમાં ચોક્કસ અપનાવવી જોઈએ. પણ એવુ થતુ નથી. પોતાના દેશ પ્રત્યે મમત્વ અને મારાપણાંની લાગણી કેળવવી જોઈએ યુવાનના હૃદયમાં જોશ છે, થનગનાટ છે. સ્ફુટી છે. આનંદ છે. ઉત્સાહ છે. શક્તિ નો પ્રચંડ પ્રવાહ છે. અને અશક્ય ને શક્ય કરવાની તાલાવેલી છે. માટે જ આવી યુવાની ને દિવાની પણ કહેવામાં આવે છે. આજનો યુવાન જ્ઞાન-વિજ્ઞાન, મેડીકલ એન્જીનીયરીંગ અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે અવનવી શોધ બોલો કરીને રાષ્ટ્રના વિકાસમાં સારો ફાળો આપી રહ્યો છે. જે ખૂબ સારી બાબત છે.

યુવા પેઢી ગેરમાર્ગે હોય તો તેના માટે જવાબદાર કોણ ?

આમ જોવા જઈએ તો કોઈપણ ગેરમાર્ગ માટે જે તે વ્યક્તિ પોતેજ જવાબદાર હોય છે, પરંતુ જેમ દોર વિનાનો પતંગ ગમે ત્યાં જઈને પડે તેમ યોગ્ય આદર્શ કે માર્ગદર્શન વિનાનો યુવાન પણ સારો કે ખરાબ ગમે તે રસ્તો અપનાવી શકે છે. ઘણીવાર યુવાનના વર્તન માટે તેની આસપાસ નું વાતાવરણ અને મિત્ર મંડળ પણ જવાબદાર હોય છે. તેથી જ તો કહેવાયુ છે કે જેવો 'સંગ તેવો રંગ' પરંતુ ચીલે

ચીલે તો બધા ચાલે જે નવો ચીલો ચીતરે તેજ ખરો યુવાન છે. ધ્યેય વીનાનુ જીવન એ સુકાની વીનાની નાવ જેવું છે, પાયા વગરની ઈમારત જેવું છે. માટે જ જીંદગી ની ઈમારતનો પાયો યુવાન જ હોય તો તેને મજબૂત બનાવવા માટે કુંટુબ સમાજ તથા રાષ્ટ્ર એ ફાળો આપવો જરૂરી છે.

રાષ્ટ્રને ઉન્નત બનાવવા માટે યુવાનો શું કરી શકે ?

ગયેલી યુવાની પાછી આવી શકિત નથી. યુવાની પાછી ના રેલા જેવી છે, તેને જે તરફ વાળો તે તરફ વળી શકે છે. ચૌવાન એક વાસંતી લહેર સમાન છે. જે ગમે ત્યા રણમાં ફુલોની મહેક ને પ્રસરાવી શકે છે. યુવાનો પોતાના વ્યક્તિત્વનો વિકાસ કરતા જ હોય છે. પરંતુ સાથે સાથે રાષ્ટ્ર ને ઉન્નત બનાવવાનું લક્ષ્ય પણ રાખવું જોઈએ રાષ્ટ્ર ને કોરી ખાતી સમસ્યાને હલ કરવાનાં પોતાનું યોગદાન આપવું જોઈએ નિરક્ષરતા અસ્પૃશ્યતા અંધશ્રદ્ધા, આતંકવાદ, કુટિવાજો જેવી સમસ્યાઓને હલ કરવા માટે પ્રયત્ન કરવા જોઈએ. યુવાનો નો સૌ પ્રથમ તો પોતાની યુવાની ને જ્ઞાન સંસ્કાર અને ચારિત્ર્યથી શણગારવી જોઈએ. તો જ જીંદગી નો પાયો મજબૂત બનશે. અને તો જ આપણા દેશ અને આપણો સમાજ પણ સ્વસ્થ અને સુંદર બનશે. વ્યક્તિગત વિકાસની સાથે રાષ્ટ્રીય વિકાસ માટે યુવાનો એ આગળ આવવું પડશે. આપણો દેશ આપણા યુવાનો પાસેથી ત્યાગ સેવા અને સર્મિય માગે છે. યુવાનો એ પણ પોતાની જીંદગીની ઈમારત મજબૂત બનાવી ને રાષ્ટ્ર ને ચરણે ધરવી જોઈએ. જેમ જીંદગી નો ગોલ્ડન પીરીયડ કહેવામાં આવે છે. તેવી યુવાની ને એકવાર ગુમાવશો તો પાછળની જીંદગીમાં પસ્તાવાનો જ વારો આવશે માટે એક એક પળ ને મૂલ્યવાન બનાવવામાં લાગી જવાનું છે. જે આમ થશે તો યુવાન પોતાના જીવનને તો આગળ વધારી શકશે અને સાથે સાથે દેશ પણ આગળ વધશે મને વિશ્વાસ કે યુવાનોમાં શ્રદ્ધા અને આશાનો દિપક ચોક્કસ પ્રજ્વલિત થશે.

॥ જય જવાન જય યુવાન ॥

નોટબુક નોંધણી અંગે

સુરત, નવસારી, વડોદરા, અમદાવાદ, બારડોલી, કઠોર, કીમ, કામરેજ ચાર રસ્તા, અમરોલી, છાપરાભાઠા, સાચણ વિગેરે સ્થળોએ રહેતા જ્ઞાતિજનોને તેમનાં અભ્યાસ કરતાં બાળકોની નોટબુકની નોંધણી તા. ૨૦-૦૪-૨૦૨૧ સુધીમાં કૃષિમંગલ અથવા ઉમામંગલ ઓફીસે કરાવવી. ભરેલી રકમની રસીદ મેળવી લેવા જાણ કરવામાં આવે છે.

❀ ﴿ પાટીદાર યુવાનોએ સંયુક્ત કુંટુબ ભાવના જાળવવી પડશે ﴾ ❀

- બી.જી. કાનાણી (દોલ)

ચૌવન એટલે તરવરાટ, તલસાટ, શૌર્ય અને સાહસિકતાનો સમન્વય અને ભંડાર, આનંદ અને ઉત્સાહ અને પુરુષાર્થથી યુવાનો જીવન મહિસાગરમાં તોફાનોને વટાવી જવાની અખૂટ અને અમાપ શક્તિ ધરાવે છે.

ચટાનોસે ટકરાતે હૈ, ઉસે તૂફાન કહેતે હૈ ઓર તુફાનો સે ટકરાતે હૈ ઉસે યુવાન કહેતે હૈ.

તોફાનો સામે ટકી શકે તેવા યુવાનોની સાહસવૃત્તિ સલામતીના વિચારોથી વિચલીત થતી નથી. તે દુ:ખ, વ્યથા, મુશ્કેલીઓ અને સંઘર્ષોથી ડરતી નથી અને પરાજયથી હતાશ થતી નથી. કવિ નર્મદની હાકલ યા હોમ કરીને પડો ફતેહ છે આગે અને લાલ બહાદુર શાસ્ત્રીના COME WHAT MAY ? અને જય જય ગરવી ગુજરાત જેવા શૌર્ય મંત્રોને યુવાનોએ આત્મસાત કરવા પડશે. તો આવા માતૃભુમિ માટે સમર્પિત યુવાનોને લૌકિક કે અલૌકિક કોઈ ભય ડરાવી શકશે નહીં. યુવાનોના આદર્શ સ્વામી વિવેકાનંદના સર્વશ્રેષ્ઠ મંત્ર ઉઠ, જાગ અને ધ્યેય પ્રાપ્તિ સુધી મંડચો રહે, (ARISE, AWAKE AND DO NOT STOP THE GOOD IS REACHED) હૃદયસ્થ કરવો પડશે. યુવાનોએ મહેનતુ, પરિશ્રમી, પુરુષાર્થ અને ઉદમી બનવું પડશે.

આજના સાંપ્રત સમયમાં યુવાનો પરિશ્રમ અને પુરુષાર્થ પ્રત્યે અચ્છિ અને અભાવ વર્તાય છે. આજે ગુજરાતમાં એવી પરિસ્થિતીનું નિર્માણ થયું છે કે ભણેલા યુવાનોને શારિરીક શ્રમ પડે એવું કાઈ કામ કરવું ગમતું નથી. વ્હાઈટ કોલર જોબનું અતિશય આકર્ષણ વધ્યું છે. ખેડૂતોનો પુત્ર ભણે તો તે ખેતરે જતાં શરમાય છે. પશુપાલન વ્યવસ્થામાં પણ લઘુતાગ્રંથી અનુભવે છે. નોકરી અને ડીગ્રી વચ્ચેની સંબંધો ભારતની જનતાનું એટલી હદે અધ:પતન કરી નાખ્યું છે કે અહીં તો જે ઓછામાં ઓછુ શ્રમનું કામ કરે એને વધારેમાં વધારે વેતન મળે છે. કમરતોડ મજૂરી કરનારને ખૂબ જ ઓછું વેતન મળે છે. આ અંગ્રેજોની ભારતને દેન છે. આજે તો ગૃહિણીઓ પણ ઘરકામ કરતા પણ શરમ અનુભવે છે. શ્રમની અચ્છિના કારણે ખેડૂતો પણ ખેતીકામ અને પશુપાલનથી દૂર થતા જાય છે. ગાય, બળદ કે ભેંસ ખેડૂતોના આંગણેથી કે વાડીએથી અદ્રશ્ય થઈ રહ્યાં છે. શહેરીકરણ ખૂબ જ વધી રહ્યું છે. ગામડાઓ ભાંગી રહ્યાં છે. શહેરીકરણ અતિશય વધી રહ્યું છે તેના કારણે શહેરોમાં પ્રદુષણ અતિશય વધી રહ્યું છે. આ અણઉકેલ સમસ્યાનો એક માત્ર ઉકેલ છે. શ્રમનું મહત્વ પુન:પ્રસ્થાપિત થાય INDUSTRY IS THE KEY TO SUCCESS.

શ્રમ એતો જીવનસાફલ્યની જડી બુટી છે. શ્રમ વિના પ્રારબ્ધ પાંગળું છે. “પરિશ્રમ એ જ પારસમણી, સિદ્ધી તેને જ વરે જે પરસેવે વ્હાય, શ્રમ એવ જયતે” આવી અનેક પંકિતઓ અને કહેવતોનું મૂલ્ય અદભૂત છે. ઉદ્યમેન હિ સિધ્યન્તિ કાર્યાણિ ન મનોરથે, આ સંસ્કૃત સુભાષિત પણ પરિશ્રમ અને પુરુષાર્થનું મૂલ્ય દર્શાવે છે.

વર્તમાન યુગમાં ગાંધીજીએ શ્રમનુ ગૌરવ પુન: પ્રસ્થાપિત કરવામાં ખૂબ જ નોંધપાત્ર ફાળો આપ્યો છે. MAN IS THE ARCHITECT OF HIS OWN FATE એ વિદ્યાનમાં પણ શ્રમ પ્રત્યે અંગુલિનિર્દેશ થયેલ છે.

૨૦મી સદી અંગ્રેજોની હતી. ૨૨મી સદી ભારતની છે. એટલે કે ભારતના યુવાનોની છે. પાટીદાર સમાજે તેમાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવવાની છે. ભારતના અને ગુજરાતના યુવાનો સાથે પાટીદાર યુવાનો પણ વિશ્વ ફલક પર ઉભરી રહ્યાં છે. જરૂર છે યુવાનોમાં આત્મગૌરવ અને આત્મનિર્ભરતા જગાડવાની. યુવાનો આજે અંગ્રેજો અને અંગ્રેજીયતના પ્રભાવથી તો યુવાનો મુક્ત થઈ ગયા છે. યુરોપ અને અમેરિકાના પ્રભાવથી પણ મુક્ત થઈ રહ્યાં છે. હવે યુવાનો અને ખાસતો પાટીદાર યુવાનોએ આત્મવિશ્વાસથી પોતાનો વિકાસ પંથ કંડારવાનો છે.

ચૌવન પાસે બધું જ છે, પરંતુ યોગ્ય સુકાન નથી. તેથી જ રાષ્ટ્રનું અને પાટીદાર યુવાધન ભાંગફોડ પ્રવૃત્તિઓ તરફ વળીને ક્રાંતિને જોખમાવે છે. સુકાન એટલે સંયમ સાથે સારાસારા પારખવાની વિવેકબુદ્ધિ ચૌવાનના ઉત્સાહ, આનંદ, તરવરાટ બધું જ છે પરંતુ તેઓએ યોગ્ય માર્ગદર્શન અને પ્રેરણા મળે તો પાટીદાર યુવાશક્તિ રચનાત્મક માર્ગે વાળી દેશને સમૃદ્ધ અને વિકસિત બનાવી શકશે.

ભારતના યુવાનો તેમજ પાટીદાર યુવાનોએ નીચે પ્રમાણેના યુગપ્રવર્તક અને સફળતાના સ્વામી મહાપુરૂષો જેવા કે સ્વામી વિવેકાનંદના સફળ જીવનમાંથી ‘ઈચ્છા શક્તિ’ (Will Power) ગાંધીજીની સફળતામાંથી ‘સત્ય અને અહિંસા’ (Truth and nonviolence) ગાંધીજીની સરદાર પટેલથી સફળ જીવનયાત્રામાંથી ‘રાજનીતિ, એકતા અને નિશ્ચયાત્મકતા’, આઝાદ હિન્દ ફોજ અને આઝાદ હિન્દ સરકારના વડા નેતાજી સુભાષબાબુના અંધર્ચમય જીવનમાંથી ‘શૌર્ય અને પરાક્રમ’, ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈના પ્રેરક જીવનમાંથી ‘અંતરિક્ષ શક્તિ’ મિલેનિયમ સાયન્ટીસ્ટ આઈન્સ્ટીનનાં જીવનમાંથી ‘કલ્પના શક્તિ’, હેન્ડીકેપ્ટ યુવતી અરુણિમાનું એવરેસ્ટ શિખર સર કરવાનું ધ્યેય હજારો શોધોના જનક એકિસનના લેમ્પ માટેના ૧૦૦૦ પ્રયોગો એટલે કે ‘સખત પરિશ્રમ’ વિકાસ પુરૂષ દિર્ઘદષ્ટા વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના ‘વિકાસ’ જેવા અદ્ભુત શબ્દ મંત્રોને હૃદયસ્થ કરવા પડશે. યુવાનોએ તે અદ્ભુત શબ્દ મંત્રોના મૂખ્ય અભ્યાસ માટે ઉપરોક્ત વિશ્વ પ્રતિભાઓને સારી ઓળખ માટે વાંચવા પડશે. તે માટે તિલક, સરદાર અને ડૉ. આંબેડકર જેવા શ્રેષ્ઠ વાચકો જેવી વાંચન સાક્ષરતા કરવી પડશે. ભીષ્મ પિતામહની પ્રતિષ્ઠા, મહારાણા પ્રતાપની ટેક, મહારાણી લક્ષ્મીબાઈનો માતૃભૂમિ પ્રેમ અને ભગતસિંહની શહિદના મૂલ્યો સમજવા પડશે.

પ્રથમ તો પાટીદાર યુવાનોએ વતન અને ગ્રામ્ય જીવન પ્રત્યે પ્રેમ, સંયુક્ત કુટુંબ ભાવના તથા પરિવાર અને સમાજ ભાવના કેળવવી પડશે. જે યુવાનોએ નિષ્ઠાની સંપ, સહકાર અને એકતાથી શક્તિ નિર્માણ કરી ગુજરાત અને ભારતનું ભવિષ્ય ઘડવા માટે સંકલ્પ બદ્ધ થશે તો કશું જ અશક્ય નથી.

આ બાબતે પટેલ પરિવાર ખૂબ જ સજાગ છે. યુવાનોને પુરુ પ્લેટફોર્મ મળે તે માટે જાગૃતતા સાથે આગામી તા. ૬-૭ માર્ચ ૨૦૨૧ ના ગાંધીનગર મુકામે પસંદગીના એકસો પાટીદાર યુવાનો માટે નિ:શુલ્ક ચિંતન શિબિરનું આયોજન પાટીદાર સમાજે કરેલ છે. અવિશ્વસય છે.

શિક્ષક ને વિદ્યાર્થીનો સેતુ

- કિશોરભાઈ (મોરથાણા)

આજનું શિક્ષણ વિત્ત લક્ષી કરતા જીવન લક્ષી હોવું જોઈએ અગાઉના વખતમાં નિશાળમાં ગુરુજી શબ્દ વપરાતો આજે તો ટીચર કહેવાય. આપણા પહેલા ગુરુ જન્મ આપનાર મા, બીજાગુરુ સ્કુલમાં શિક્ષણ આપે તે ગુરુ, ત્રીજા ગુરુ વન લક્ષી જે પાઠ ભણાવે તે સદ્ગુરુ આમ હાલના વાતાવરણમાં શિક્ષકો ને વિદ્યાર્થી વચ્ચે ભાવ પ્રેમ વાત્સલ્યનો ભાવ જળવાયેલો રહેવો જોઈએ. જુના કાળમાં તપોવન પદ્ધતિ હતી વિદ્યાર્થીઓ ગુરુજીના આશ્રમમાં ભણતા ત્યાં જીવન લક્ષી શિક્ષણ મળતું ત્યાં કુદરતી વાતાવરણમાં વૃક્ષો વનસ્પતિ આકાશના તારા મંડળ ના પાઠો સમજાવતા આજે તો હોસ્ટેલમાં મુક્તા પહેલા ત્યાંનું વાતાવરણ શિક્ષકો કેવા, જમવાનું કેવું મળે, એ.સી. રૂંપ છે કે નહિ આ બધી વિગતો મેળવે પછી વિચાર કરે મારા ધ્યાનમાં એક વાત યાદ આવી તે જણાવું, અમદાવાદમાં એક સ્કુલમાં એક શિક્ષકા બેન તે ૧૯૯૭ થી ૧૯૯૯ એક શાળામાં સર્વિસ કરતા હતા એમના કલાસમાં એક સુરેશ પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી હતો તે સદાહસ્તો ચહેરો જોવા મળતો પણ આ વિદ્યાર્થી સ્કુલના ટાઈમ કરતા પંદર-વીસ મિનીટ દરરોજ લેટ આવતો ત્યારે આ ટીચર પિરીચટ પુરો થાય ત્યાં સુધી કલાસની બહાર ઉભો રાખતા તુ કાયમ મોડો કેમ આવે ત્યારે આ ટીચરે એમને મારવા લીધો પણ એ વિદ્યાર્થી જરા પણ બોલે નહિ ત્યારે એના બીજા મિત્રો કહે બેન એ વહેલો સવારે સમાચાર પત્રો નાંખવા જાય છે ત્યારે મારો ઉગામેલો હાથ ત્યાંજ થંભી ગયો એ પણ ઝંખવાય ગયો પછી મે કહ્યું તુ રીશેષમાં સ્ટાફરૂમમાં જા ને મળ ફરી બેને પિરિચટ લેવાનું ચાલુ કર્યું પછી રીશેષમાં મળવા આવ્યો હુ કંઈ બોલુ તે પહેલા તે કહેવા લાગ્યો બેન મારા પપ્પા બિમાર છે હમારી પાસે બીજી કાંઈ આવક નથી સમાચાર પત્ર આપતા ઘરે પહોંચતા વાર લાગે હુ સવારના ૪ વાગે ઉઠીને સમાચાર પત્ર આપવા નીકળી જાવ છું એટલે હુ લેટ પડુ છુ આ વાત સાંભળીને મે એને નજીક લીધો માથે હાથ ફેરવ્યો એની આંખમાં પણ આંસુ આવી ગયા આ વિદ્યાર્થી ધો. ૮, ૯, ૧૦ સુધી આ સ્કુલમાં હતો પણ એમને મોડા આવવાનો ક્રમ ચાલુ જ હતો. એ છે ભણવામાં હોશિયારને મહેનતુ કલાસમાં બધાનો મિત્ર હતો, આમ તો ઘણા વર્ષો નીકળી ગયા હુ પણ સ્કુલમાંથી નિવૃત્ત થઈ એક દિવસ હુ વહેલી સવારે અમદાવાદ જીવરાજ પાર્ક પાસે ચાર રસ્તા પાર્ક પાસેથી પસાર થતી હતી ત્યાં મને જોઈને મારી નજીક આવ્યો કહે મેડમ ગુડ મોર્નિંગ મને પગે લાગ્યા મે કહ્યું બેટા મને કંઈ ઓળખાણ ન પડી ત્યારે કહે હુ પેપરવાળો વિદ્યાર્થી ત્યારે મારી સ્મૃતિ જાગ્રત થઈ આમ તો કેટલા વર્ષ વિતી ગયા એ વાત યાદ આવતા હુ ખુશ થઈ ગઈ પછી મે કહ્યું તુ અત્યારે આ બાબુ કયા નિકળ્યો ત્યારે તે કહેવા લાગ્યો બેન હું સી.એ. થઈ ગયો વધુ અભ્યાસ માટે લંડન પણ ગયો ત્યાં મને એક મોટી કંપનીમાં સેટ થયો હવે હું અમદાવાદ છુ. મારો બોપલમાં મઝાનો બંગલો પણ છે આમ એ એની ખુશીની વાત કરતો હતો પણ બેન મે હજુ આગળની ગરીમા જાળવી રાખી છે મારા બાપા સાથે સમાચાર પત્રો નાંખવાનો મારો ક્રમ ચાલુ છે મને તો તમારા જેવા ગુરુ મળ્યા એટલે મારા જીવનમાં પરિવર્તન આવ્યું જો એની સામે નજર કરી મારી આંખ પણ ભીંજાય ગઈ એના બન્ને નમેલા હાથ મે ચુમી લીધા આ વિદ્યાર્થી આજે ઉત્સાહ ઉમંગથી

છલાંગ મારતો જોઈ મારું ગુરુ હૃદય બાગ બાગ થઈ ગયું આજે આવા ભાવપ્રેમ વાત્સલ્ય પ્રેમાળ ગુરુ કયા મળે ? શિક્ષક એટલે વિદ્યાર્થીમાં અંદર પડેલી સુષુપ્ત શક્તિને બહાર કાઢવાની શક્તિ પડેલી છે એ શિલ્પી પણ છે જેમ શિલ્પીકાર પથ્થર માંથી મૂર્તિ ઘડે તેમ વિદ્યાર્થીમાં છુપાયેલી શક્તિ સમજણથી બહાર કાઢે એજ સાચો શિક્ષક બની શકે એ શિલ્પી છે આમ તો ગાંધીજી પણ બહુ તેજસ્વી વિદ્યાર્થી ન હતા એ પણ ધોરણ ૧૦ માં ૪૯ ટકા જ માર્ક લાવેલા છતા તે ઉત્તમ વર્કીલ બન્યા ભારતના રાષ્ટ્રપિતા બન્યા આઝાદી માટે જોરદાર લડત આપી માટે વિદ્યાર્થીઓ તમારે ઉત્સાહ ટકાવી રાખવાની હિંમતથી ખુબ આગળ વધો તમારે તો તમારી શાળા, મા-બાપ તથા ગામનું નામ રોશન કરવાનું છે હું કરી શકીશ, બની શકીશ આ ઘ્યેય જીવનમાં લાવો. આમ તો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન પણ સાંદિપત્રધરિના આશ્રમમાં ભણવા ગયા હતા ત્યા બધા સરખી નજરથી જોવામાં આવતા ત્યા એક દિવસ ગુરુમાતા એ રસોઈ માટે લાકડા નથી બધા વિદ્યાર્થીને કહ્યું રાત થવા આવી હતી ત્યા બધા સાથે શ્રીકૃષ્ણ પણ ગયા, બીજા મિત્રો કહે તમે ન આવો તો ચાલશે ત્યારે શ્રીકૃષ્ણ કહે હું પણ તમારા જેવો જ છું મારે પણ ગુરુનું કામ કરવું જોઈએ રાજાને રંક બધા સરખા આવી ભાવના હતી. આજે તો દિકરા ને બહાર ભણવા મોકલવો હોય તો હોસ્ટેલ કેવી, રહેવાનું કેવું, એ.સી. રૂમ છે ત્યા જમવાનું કેવું ? એ બધું ધ્યાન રાખવું પડે એક શિક્ષક આદિવાસી વિસ્તારમાં નોકરી કરે ભાઈ-બેન બન્ને એકજ શાળામાં ત્યાં શાળાના દરવાજા પાસે ભાઈ ઉભા હોય બાળકો ને હાથ મોટું ઘોવડાવે ટુવાલથી માંથું લુછી આપે પછી બેન ત્યા બેઠા હોય ત્યા બાળકોને માથામાં તેલ નાંખી વાળ કાંસકીથી ઓળે, નખ કાપી આપે જે છોકરાના શર્ટના બટન વુટી ગયા હોય તે ટાંકી આપે સાંજે નબળા વિદ્યાર્થીને અભ્યાસ કરાવે વિદ્યાર્થી પાસે કોઈ પણ અપ્રેક્ષા વગર ભણાવે ગામમાં લાઈટ ન હતી પણ ભાડે રામાચણ મહાભારતની સીટી પણ લાવી લોકોને કહ્યું તમારી શક્તિ પ્રમાણે ફાળો આપો આમ તે બચત કરી જે પંચાયતના લાઈટ બિલ થોડું માફ કરાવી ગામમાં લાઈટ ચાલુ કરાવી આવા શિક્ષકો આજે શોધવા પડે આમતો શિક્ષકો તમો બાળકો સાથે એવો ભાવ પ્રેમ રાખો તો તમોને મોટા થાય પણ નમોને ભુલશે નહિ આમ દરેક શિક્ષકો બાળકોને સારા સંસ્કાર આપી આગળ વધે તે ધ્યાનમાં રાખો તમારું નામ પણ રોશન થશે વિદ્યાર્થીને બબર ન પડતા જે ભણી જાય જીવનમાં તરી જાય તેજ સારું શિક્ષણ બધા ખુશ રહો એજ અપેક્ષા.

ગામ ગોથાણ હાલ સુરત (અડાજણ) નિવાસી શ્રી અલ્પેશભાઈ રમેશભાઈ પટેલની પુત્રવધુ અને ગામ વેલંજા હાલ કામરેજ ચાર રસ્તા નિવાસી શ્રી રાજુભાઈ મોહનભાઈ પટેલની સુપુત્રી ચિ. ડૉ. વિશ્વાબેન વિવેકકુમાર પટેલ એ **SDM Medical College, Dharwad, Karnataka** માંથી **Dermatology (Skin)** ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરેલ છે. હાલ તેઓએ સાચણ ખાતે પ્રાઈવેટ ક્લિનિક "Shree Skin Care" શરૂ કરેલ છે. ઉમાવાણી શુભેચ્છાસહ અભિનંદન પાઠવે છે.

“ભજન હરિફાઈ ૨૦૨૧”

- નીતા રાજેન્દ્રકુમાર પટેલ

શ્રી લાલચુડા કડવા પાટીદાર મહિલા મંડળ દ્વારા શિવરાત્રી નિમિત્તે ભજન હરિફાઈનું તતા સાથે ૧૪ કોવિડ-૧૯ જાગૃતિ માર્ગદર્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં સરકારશ્રીની ગાઈડ લાઈન મુજબ ૧૮ કૃતિ એ ભાગ લીધો હતો. સૌ પ્રથમ દિપ પ્રાગટ્ય કર્યા બાદ મંડળના પ્રમુખ શ્રીમતિ નીતા રાજેન્દ્રકુમાર પટેલે સ્વાગત પ્રવચન દ્વારા સૌ મહાનુભવો તથા બહેનોને આવકાર્યા હતા. પ્રસ્તુત કાર્યક્રમ મહિલા શિબિર પછી ઘણા સમય બાદ થયો હતો છતાં ઘણાં બહેનોએ હાજરી આપી આનંદથી વધાવ્યો હતો. જેમાં કેળવણી મંડળ તથા યુવક મંડળના હોદ્દાસ્ત્રીઓ પણ ઉપસ્થિત રહી બહેનોને પ્રોત્સાહન કર્યા હતા. જે પૈકી સુનિલભાઈ પટેલ તથા શ્રી સુરેશભાઈ પટેલ દ્વારા પ્રેરણાત્મક ઉદ્બોધન દ્વારા બહેનોને ઉત્સાહિત કરી કોવિડ-૧૯ અંતર્ગત દેશ-પરદેશમાં અવસાન પામેલ માટે મૌન પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી.

કાર્યક્રમને સૌ બહેનોએ ભેગા થઈ કેક દ્વારા ઉદ્ઘાટન કરી સૌ પ્રથમ કન્યાસીથી ભજનની શરૂઆત ભોલેનાથના જય જયકાર સાથે કરવામાં આવી હતી તથા અંતમાં મહિલા મંડળે પણ ઓમ નમઃ શિવાયની ધૂન ખૂબ આનંદિત વાતાવરણમાં તાળીઓ ના ગડગડાત સાથે વાતાવરણને ભોલેમય બનાવ્યું હતું.

નિર્ણાયકશ્રી પૈકી શ્રી હેમાંગભાઈ વ્યાસ તથા ગીતાબેન ખોખરીયાએ ઉત્કૃષ્ટ રીતે નીચે મુજબનો નિર્ણય બહેર કર્યો હતો.

- પ્રથમ - ડીંડોલી
- દ્વિતીય - પાસોદરા
- તૃતીય - ભૈરવ
- ચતુર્થ - ખોલેશ્વર
- પાંચમો - કન્યાસી/નવાગામ

આસ્વાસન

- ૧ જોખા
- ૨ કરજણ
- ૩ કોળી ભરથાણા
- ૪ કઠોદરા
- ૫ અમરોલી

અગ્રે ઉલ્લેખનીય છે કે આપણી ઘણી બહેનોએ ગામમાં કે પોતાના ક્ષેત્રમાં કોવિડ-૧૯ અંતર્ગત સેવા

દ્વારા રાષ્ટ્ર ઉત્થાનમાં સહભાગી બની, સમાજોપયોગી કાર્યમાં અગ્રેસર રહી પોતાના અસ્તિત્વનો આનંદ સર્વત્ર ફેલાવી રહી છે. જય હો એ નારી શક્તિની...! ઐં નમઃ શિવાય...!

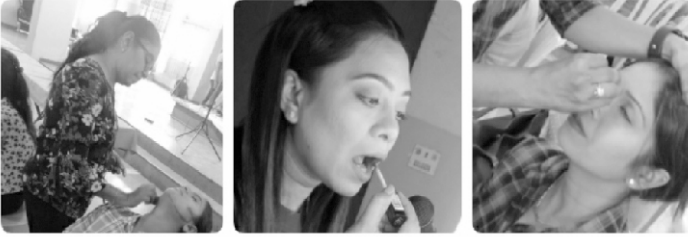
“મેકઅપ સેમિનાર”

- નીતા પટેલ

શ્રી લાલચુડા કડવા પાટીદાર મહિલા મંડળ દ્વારા તથા વિશાખા તેજશકુમાર પટેલ (વિશાખા પાર્લર, કામરેજ ચાર રસ્તાના) સહયોગથી બહેનો માટે એક દિવસીય પાર્ટી મેકઅપ સેમિનારનું સુંદર આયોજન તા. ૧૪-૩-૨૦૨૧ ના રોજ ઉમામંગલ હોલ ખાતે કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ૧૦૦ થી વધુ બહેનોએ ખૂબ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો.

શ્રી એટલે સુંદરતાનું પ્રતિક. જેને વધુને વધુ કલાથી, કારીગરીથી તથા વિચારોથી સુંદર બનાવી શકાય છે. એવા દ્વેય સાથે તમામ બહેનોને પોતાને સુંદર બનાવવા આ સેમિનારમાં પાર્ટી મેકઅપનો સંપૂર્ણ ડેમો બતાવવામાં આવ્યો હતો સાથે એનું લાઈવ ફેસબુકના માધ્યમથી પણ સંપૂર્ણપણે કરવામાં આવ્યું હતું. જેથી ઘરે રહેલ બહેનોએ પણ ફેસબુકના માધ્યમથી ઓનલાઈન પણ સેમિનારમાં સહભાગી બની શક્યા હતા.

ત્યાર બાદ તમામ બહેનોને પ્રોડક્ટથી તથા મેકઅપ પૂર્વે શું શું કરવું જેવી તમામ બાબતોથી માહિતગાર કરી ઉપસ્થિત બહેનોએ તરત જ પોતાના ઉપર પણ મેકઅપની પ્રેક્ટીસ કરી સ્વ દેખાવ રોક કરી બહેનો આનંદિત થઈ ગઈ હતી કે અમને પણ મેકઅપ આવડી ગયો.

હું બહેનોનો આભાર માનીશ કે વર્તમાન કોરોના કાળમાં પણ કંઈક નવું શીખવાની ઝંખના સાથે પ્રસ્તુત સેમિનારમાં ઉત્સાહભેર સહભાગી થયા. સાથે બહેનોને વિનંતી પણ કરું છું. કે જિંદગીના જે મોડ પર કંઈક નવું શીખવાની તક મળે તો જરૂર ઝડપી લેશો. ક્યારેક પણ આપણને કામ લાગી શકે છે. કોઈ જન્મજાત સંપૂર્ણ નથી હોતું. પણ હા સંપૂર્ણ બનવા માટે પ્રયાસ કરતા રહેવું જોઈએ. અંતમાં શ્રીમતિ નીતા રાજેન્દ્ર પટેલે સૌનો આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

ખાસ વિશાખા પટેલનો કે જેમણે સંપૂર્ણ સેમિનાર ફ્રી માં કરી આપ્યો હતો. સૌ બહેનો નાસ્તો-ઠંડુ લઈ કઈ શીખ્યાના ભાવ સાથે છૂટા પડ્યા હતાં.

:: શ્રદ્ધાંજલિ ::

નીચેનાં જ્ઞાતિજનોની અવસાનની નોંધ લેતા ખેદ થાય છે. પ્રભુ એ સર્વના આત્માને ચિર: શાંતિ આપે.

ક્રમ	નામ	ગામ	મરણ તારીખ
૧	રામચંદ્ર મગનલાલ પટેલ	હરીપુરા	૧૭-૦૧-૨૦૨૧
૨	કમુખેન નાગરભાઈ પટેલ	અબ્રામા	૨૧-૦૧-૨૦૨૧
૩	મંજુલાબેન ઝવેરભાઈ પટેલ	ઘોરણ પારડી	૨૩-૦૧-૨૦૨૧
૪	નિશાંત હસમુખભાઈ પટેલ	યુ.એસ.એ. (બૌધાન)	૨૦-૦૧-૨૦૨૧
૫	નીલાબેન પ્રવિણચંદ્ર ફોક	સુરત	૨૪-૦૧-૨૦૨૧
૬	બાબુભાઈ દુર્લભભાઈ પટેલ	અબ્રામા	૨૪-૦૧-૨૦૨૧
૭	શાંતીલાલ ડાહ્યાભાઈ પટેલ	ભાર્ડી	૨૫-૦૧-૨૦૨૧
૮	રમીલાબેન ઈશ્વરભાઈ પટેલ	પાસોદરા	૨૮-૦૧-૨૦૨૧
૯	મધુબેન ડાહ્યાભાઈ પટેલ	મુંબઈ	૧૮-૦૧-૨૦૨૧
૧૦	મધુબેન નાથુભાઈ પટેલ	પાંડેસરા	૨૮-૦૧-૨૦૨૧
૧૧	પરેશભાઈ ઘનસુખભાઈ પટેલ	અમરોલી	૨૯-૦૧-૨૦૨૧
૧૨	રમેશચંદ્ર જેલુભાઈ પટેલ	કુડસદ	૦૩-૦૨-૨૦૨૧
૧૩	નીરબેન નવીનભાઈ પટેલ	ઘોરણ પારડી	૦૪-૦૨-૨૦૨૧
૧૪	સોનલબેન બળવંતભાઈ પટેલ	નવીપારડી (કેનેડા)	૨૯-૦૧-૨૦૨૧
૧૫	સવિતાબેન નગીનભાઈ પટેલ	નેત્રંગ	૨૦-૦૧-૨૦૨૧
૧૬	રેખાબેન છોટુભાઈ પટેલ	નવાગામ	૦૫-૦૨-૨૦૨૧
૧૭	બકુલચંદ્ર રણછોડદાસ પટેલ	સુરત (યુ.એસ.એ.)	૦૯-૦૨-૨૦૨૧
૧૮	મુકેશભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ	સુરત	૦૯-૦૨-૨૦૨૧
૧૯	લક્ષ્મીબેન રણછોડભાઈ પટેલ	જોખા	૧૧-૦૨-૨૦૨૧
૨૦	ડાહ્યાભાઈ (છીનુભાઈ) દયાળજીભાઈ પટેલ	સુરત	૧૫-૦૨-૨૦૨૧
૨૧	બાબુભાઈ પરભુભાઈ પટેલ	સુરત	૧૪-૦૨-૨૦૨૧
૨૨	વિપુલભાઈ રમેશભાઈ પટેલ	ડુંગરા	૧૫-૦૨-૨૦૨૧
૨૩	સરોજબેન દિનેશભાઈ પટેલ	કા.ચા.રસ્તા	૧૭-૦૨-૨૦૨૧
૨૪	જયંતભાઈ રણછોડદાસ પટેલ	સુરત	૧૭-૦૨-૨૦૨૧
૨૫	ઠાકોરભાઈ રણછોડભાઈ પટેલ	કોળીભરથાણા	૧૮-૦૨-૨૦૨૧
૨૬	વનિતાબેન જયંતીભાઈ પટેલ	કુડસદ	૧૮-૦૨-૨૦૨૧
૨૭	મનુભાઈ ઉર્ફે મણીલાલ ડાહ્યાભાઈ	મુળદ	૧૯-૦૨-૨૦૨૧
૨૮	ઝવેરભાઈ શ્રિકમભાઈ પટેલ	કન્યાસી	૧૪-૦૨-૨૦૨૧
૨૯	રમેશભાઈ પરભુભાઈ પટેલ	ઉભેળ	૧૮-૦૨-૨૦૨૧
૩૦	ઈશ્વરભાઈ (ભીખાભાઈ) રામભાઈ પટેલ	અબ્રામા	૨૨-૦૨-૨૦૨૧
૩૧	ભાવિનભાઈ હર્ષદભાઈ પટેલ	કામરેજ ચાર રસ્તા	૨૩-૦૨-૨૦૨૧
૩૨	ચંપકભાઈ ઝવેરભાઈ પટેલ	પાસોદરા	૨૪-૦૨-૨૦૨૧
૩૩	રૂપીબેન શાંતીલાલ પટેલ	મુળદ	૦૧-૦૩-૨૦૨૧
૩૪	જેલીબેન ગોરદાસભાઈ પટેલ	ઉભેળ	૦૧-૦૩-૨૦૨૧
૩૫	ચંપકભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ	ઘોરણપારડી	૦૯-૧૧-૨૦૨૧ (સુધારો અંક નવે-ડિસે-૨૦)

જતીનભાઈ ત્રિવેદી

M.: 88664 32701

પ્રતિકભાઈ ત્રિવેદી

M.: 98258 98724
94268 98724

સાધ્યાભાઈ એન્ડ સન્સ

રસોઈના કામ, લેબર તથા કોન્ટ્રાક્ટર માટે મળો

૬૧, દ્વારકેશનગરી, સાયણ, જી. સુરત.

વિરલભાઈ

M.: 94268 39020

સમીરભાઈ (ઉમરા)

M.: 94271 34773

મંડપને લગતું દરેક કામ કરી આપીશું

ગુરૂકૃપા પાર્ટી પ્લોટ ભાડે મળશે. (ગોથાણ-સાયણ રોડ પર)

Credit Card
ઉપર
આકર્ષક કેશબેક ઓફર

Summer Special
Hot Deals
On Air Conditioner
Shop Now

LOWEST PRICE
Starting **23,990/-**
થી શરૂ

5 વર્ષની
ફુલ વોરન્ટી

સરળ હવે
બીજા
0% સિદ્ધિ પેમેન્ટ

Manish Patel (Jokha) + 91 94278 11028

Ankur Patel (Makna) +91 63544 88504

115, 116, Shreeji Arcade, Kamrej Char Rasta, Kamrej Gam Road, Surat - 394 185.

રામ અયમ ક્લિનિક

...હોમિયોપેથીક વર્લ્ડ...

NEW HOMEOPATHIC CASE IS TAKEN ONLY BY APPOINTMENT

ડૉ. વિનોદ ડી. પટેલ   **ડૉ. જયોત્સ્ના વી. પટેલ**
 D.H.M.S. (G-699)   B.S.A.M. (GBI-8739)
Mobile : 98255 51258
 મુ.પો. ડુંગરા, તા. કામરેજ, જી. સુરત.
 પીન કોડ - ૩૯૪૧૮૦
 E-mail : ramaayan1@yahoo.co.in
Time : 8 to 10 am - 4 to 6 pm - Sunday Closed

ડૉ. ચિંતન વી. પટેલ   **શ્રીમતી અમી સી. પટેલ**
 B.H.M.S. (G-11818)   B.Sc. Biotech
Mobile : 99094 09530
 બ-૮, ઉમા કોમ્પ્લેક્સ, પટેલ ટોસાની સામેની ગલીમાં,
 કામરેજ ગામ રોડ, કામરેજ ચાર રસ્તા.
 E-mail : chintanpatel_945@yahoo.co.in
Time : 10 to 1 am - 4 to 7 pm - Sunday Closed

નીચે જણાવેલ હઠીલા રોગોમા હોમિયોપેથી સારવાર માટે અચૂક મળો :-

- ❖ કાચમી કફ, શરદી, ખાંસી, શ્વાસમાં તકલીફ, અસ્થમા, સાઈનુસાઈટીસ, માથાનો દુઃખાવો, ટોન્સિલનો સોજો.
- ❖ ખંજવાળ, ખરજવું, દરાજ, સોરીયાસીસ, સર્કેફ દાગ, કોઢ, મસા, કશી, કરોડીયા, શીળવા, લીચીન પ્લેનસ, ખીલ, કાળા ડાઘ, રસોળી, ચરબીની ગાંઠ.
- ❖ પેટમાં દુઃખાવો, પિત્ત, એસીડીટી, ગેસ, એપેન્ડીસાઈટીસ, પેન્ક્રીયાટાઈટીસ, પેટમાં બળતરા, ચાંદા, લીવરનો સોજો, મોઢામાં છાલા, મુત્રમાર્ગમાં પથરી, સંડાસમાં લોહી આવવું, કૂમ્બી, કબજિયાત, હરસ, મસા, ભગંદર
- ❖ સ્ત્રી રોગ માસિક અનિયમિત - વધારે - ઓછું આવવું, વંધ્યત્વ.
- ❖ પ્રોસ્ટેટગ્રંથીની બિમારી, નપુસંકતા, ઈમ્પોટેન્સી.
- ❖ વ્યસન :- દારૂ, તમાકુ, ગુટકા છોડાવવા માટે તથા તેની ખરાબ અસર દૂર કરવા માટે.
- ❖ ખેંચ, સાઈટીકા, મણકાનો ઘસારો, હાથ-પગ, કમર, સ્નાયુ વગેરેનો દુઃખાવો.
- ❖ હાડકાનો ઘસારો, વા, લોહીનો વા, સાંધાનો સોજો તથા દુઃખાવો, એડીનો દુઃખાવો, ઘૂંટણનો ઘસારો.
- ❖ હૃદયનું પહોળું થવું, કાર્ડિયાક અસ્થમા, પગે સોજા આવવા, હૃદયના અનિયમિત ઘબકારા, હાઈ કોલેસ્ટ્રોલ, ડીપ્રેશન, ઊંઘ ન આવવી, થાક લાગવો, ગભરામણ, બેચેની.
- ❖ વજન વધારવા, વજન ઘટાડવા, એનીમીયા-લોહિના ટકા ઓછા હોવા.
- ❖ થાઈરોઈડ ગ્રંથીની બિમારી, બ્લડ પ્રેશર તથા ડયાબિટીશ જેવા રોગોમાં હોમિયોપેથીક દવાઓ દ્વારા રોગને કાબુમાં રાખી શકાય છે.
- ❖ કેન્સર જેવા દરેક મોટા રોગોમાં દર્દીની રોગપ્રતિકારક શક્તિ વધારી રોગને કાબુમાં રાખી શકાય છે.
- ❖ બાળકોમાં પથારીમાં પેશાબ કરવો, દાંત આવે ત્યારે શરદી, ખાંસી, ગ્રાહા વિગેરે તકલીફો, મોઢામાં અંગૂઠો નાંખવાની, ચોક, સ્વેટપેન, માટી વિગેરે ખાવાની આદત દવા દ્વારા મટાડી શકાય છે.
- ❖ વાળ ખરવા, ખોડો, ટાલ, ઊંદરી, નાની ઉંમરે સર્કેફ વાળ વિ. નો અકસીર ઈલાજ કરવામાં આવે છે.

નોંધ : ઉપર ફક્ત મુખ્ય રોગો દર્શાવ્યા છે, પરંતુ બીજા દરેક રોગોમાં પણ હોમિયોપેથી સારવાર આપવામાં આવે છે. કેમ કે હોમિયોપેથીક ચિકિત્સા પદ્ધતિમાં રોગીના લક્ષણોના આધારે દવાઓ આપવામાં આવે છે.

હોમિયોપેથી વિશે આટલું જાણીએ :-

- ❏ હોમિયોપેથી સારવારથી રોગપ્રતિકારક શક્તિમાં વધારો થાય છે.
- ❏ હોમિયોપેથી સારવાર એટલે આડઅસર વગરની ચિકિત્સા પદ્ધતિ.
- ❏ હોમિયોપેથી સારવાર દરમ્યાન નિયમિત કોર્ષ દ્વારા રોગ જડ-મૂળમાંથી મટાડી શકાય છે.
- ❏ અસાધ્ય રોગોમાં કાયમ દવા ચાલુ રાખી રાહત મેળવી શકાય છે.

USA, CANADA દવા પાર્સલ કરી આપવામાં આવશે.

Health With Homoeopathy.... Health Is Wealth...

જય સીચારામ...

પંચસૂત્રી કાર્યક્રમ

આટલું તો કરીએ જ

- ❖ ઘેર ઘેર કુળદેવી શ્રી ઉમિયા માતાજીની છબી રાખીએ.
- ❖ કડવા પાટીદાર સગપણ (ચાંલો) પ્રસંગે માતાજીનો ચાંદીનો સિકકો આપીએ.
- ❖ દીકરા-દીકરીના લગ્ન પ્રસંગે સૌથી પહેલી કંકોત્રી માતાજીને લખવાનું ન ભૂલીએ.
- ❖ કડવા પાટીદાર દંપતીને લગ્ન કર્યા પછી દર વર્ષે દિવસે માતાજીના આશીર્વાદ મેળવવા દર્શનાર્થે આવવાની પ્રથા જાળવવી.
- ❖ આપણી આવકમાંથી તથા શુભ પ્રસંગોએ યથાશક્તિ ફાળો દર વર્ષે માતાજીને ભેટ રૂપે મોકલીએ.

વ્યવસ્થાપક કમિટી

શ્રી ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન, ઊંઝા (ઉ.ગુ.)

પીનકોડ-૩૮૪ ૧૭૦.

PRINTED MATTER

To, _____
_____
_____
_____

From :-

કડવા પાટીદાર કેળવણી મંડળ

કૃષિમંગલ, જે. પી. રોડ, સુરત-૩૯૫ ૦૦૧. ફોન : ૦૨૬૧-૨૪૭૫૫૨૫, મો.: ૯૮૨૫૩ ૦૫૧૪૬

Gujarat (INDIA), ✉ : krushimangalhall@gmail.com

■ ઉમામંગલ : ૯૯૦૯૫ ૮૩૩૮૧

■ વિદ્યામંગલ ગુજરાતી માધ્યમ : ૯૫૩૭૧ ૯૩૯૩૯, ✉ : vidyamangalschool@yahoo.com

■ જ્ઞાનગંગા અંગ્રેજી માધ્યમ : ૯૫૩૭૧ ૯૪૯૪૯, ✉ : contact@vidyamangalschool.org

Ph.: 0261-2781653
શ્રી PAL PRINTERS